

Бір тараптан Еуразиялық экономикалық одақ пен оған мүше мемлекеттер және екінші тараптан Монголия арасындағы уақытша сауда келісіміне қол қою туралы және "Бір тараптан Еуразиялық экономикалық одақ пен оған мүше мемлекеттер және екінші тараптан Монголия арасындағы уақытша сауда келісіміне қол қою туралы" Қазақстан Республикасы Президентінің 2024 жылғы 9 желтоқсандағы № 727 Жарлығының күші жойылды деп тану туралы

Қазақстан Республикасы Президентінің 2025 жылғы 24 маусымдағы № 920 Жарлығы.

"Қазақстан Республикасының халықаралық шарттары туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 8-бабының 1) тармақшасына сәйкес **ҚАУЛЫ ЕТЕМІН**:

1. Қоса беріліп отырған Бір тараптан Еуразиялық экономикалық одақ пен оған мүше мемлекеттер және екінші тараптан Монголия арасындағы уақытша сауда келісімінің жобасы мақұлдансын.

2. Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары - Ұлттық экономика министрі Серік Мақашұлы Жұманғаринге Бір тараптан Еуразиялық экономикалық одақ пен оған мүше мемлекеттер және екінші тараптан Монголия арасындағы уақытша сауда келісіміне қағидаттық сипаты жоқ өзгерістер мен толықтырулар енгізу құқығымен Қазақстан Республикасының атынан қол қоюға өкілеттік берілсін.

3. "Бір тараптан Еуразиялық экономикалық одақ пен оған мүше мемлекеттер және екінші тараптан Монголия арасындағы уақытша сауда келісіміне қол қою туралы" Қазақстан Республикасы Президентінің 2024 жылғы 9 желтоқсандағы № 727 Жарлығының күші жойылды деп танылсын.

4. Осы Жарлық қол қойылған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Президенті

К. Токаев

Қазақстан Республикасы
Президентінің
2025 жылғы 24 маусымдағы
№ 920 Жарлығымен
МАҚҰЛДАНҒАН
Жоба

БІР ТАРАПТАН ЕУРАЗИЯЛЫҚ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ОДАҚ ПЕН ОҒАН МҮШЕ МЕМЛЕКЕТТЕР ЖӘНЕ ЕКІНШІ ТАРАПТАН МОНГОЛИЯ АРАСЫНДАҒЫ УАҚЫТША САУДА КЕЛІСІМІ

Бір тараптан Еуразиялық экономикалық одақ (бұдан әрі "ЕАЭО" деп аталады) пен Армения Республикасы, Беларусь Республикасы, Қазақстан Республикасы, Қыргыз

Республикасы, Ресей Федерациясы (бұдан әрі "ЕАЭО-ға мүше мемлекеттер" деп аталады) және екінші тараптан Монголия:

ЕАЭО-ға мүше мемлекеттер мен Монголия арасында өзара мұдделілік білдірілетін салаларда өзара сауда ынтымақтастыры мен экономикалық ынтымақтастықты дамытуға және тереңдетуге ҰМТЫЛА ОТЫРЫП;

сауда және экономикалық қатынастарға негіз болатын нарықтық экономика қағидаттарына өзінің бейілді екенін және ЕАЭО-ға мүше мемлекеттер мен Монголия арасындағы өзара тиімді сауда және экономикалық қатынастарды дамытуға белсене қатысуға және оларды кеңейтуге ықпал ету ниетін РАСТАЙ ОТЫРЫП;

ЕАЭО құқығына, ЕАЭО-ға мүше мемлекеттер мен Монголия заңдарына және өзге де нормативтік құқықтық актілеріне, сондай-ақ Дүниежүзілік сауда ұйымы (бұдан әрі "ДСҰ" деп аталады) қағидаларына сәйкес тауарлар мен капиталдың еркін өткізілуі үшін қажетті жағдайлар ЖАСАЙ ОТЫРЫП;

төмендегілер туралы УАҒДАЛАСТЫ:

1-бап

Жалпы ережелер

1. Бір тараптан 2014 жылғы 29 мамырдағы Еуразиялық экономикалық одак туралы шарттан (бұдан әрі "ЕАЭО туралы шарт" деп аталады) туындайтын тиісті құзыret салалары шеңберінде бірлесіп немесе жеке әрекет ететін ЕАЭО-ға мүше мемлекеттер мен ЕАЭО және екінші тараптан Монголия (бұдан әрі "Тараптар" деп аталады) осы Келісімнің Тараптары болып табылады.

2. Бір тараптан ЕАЭО мен оған мүше мемлекеттер және екінші тараптан Монголия арасында еркін сауда режимін белгілеу мақсатында Тараптар осы Келісімнің ережелеріне және ДСҰ қағидаларына, атап айтқанда, 1994 жылғы Тарифтер мен сауда жөніндегі бас келісімнің (бұдан әрі "1994 жылғы ГАТТ" деп аталады) XXIV бабына сәйкес өзара сауданы ырықтандырады.

2-бап

Мақсаттар

Осы Келісімнің қағидаттары мен қағидалары ескеріле отырып, оның неғұрлым егжей-тегжейлі айқындалған мақсаттары:

(а) Тараптар арасындағы тауарлар саудасын ырықтандыру және оңайлату, оның ішінде осы Келісімнің ережелеріне сәйкес тарифтік және тарифтік емес кедергілерді азайту немесе жою арқылы ырықтандыру және оңайлату;

(б) Тараптардың экономикалық және саудадағы өзара іс-қимылын қолдау;

(с) Тараптар арасындағы сауданы кеңейту мен әртараптандыруды ынталандыру болып табылады.

3-бап

Басқа да халықаралық келісімдермен арақатынасы

1. Осы Келісім мен 1994 жылғы 15 сәуірдегі Дүниежүзілік сауда ұйымын құру туралы Марракеш келісімінің (бұдан әрі "ДСҰ келісімі" деп аталады) ережесі арасында алшақтық болған жағдайда, ДСҰ келісімінің осы ережесі осындай алшақтық бөлігінде басым күшке ие болады.

2. Осы Баптың 1-тармағында аталған алшақтық болған жағдайда, Тараптар өзара қолайлы шешім әзірлеу мақсатында дереу консультациялар жүргізеді.

4-бап

Тауарлар сыныптамасы

1. Тараптар арасындағы саудадағы тауарлардың сыныптамасы 1983 жылғы 14 маусымдағы Тауарларды сипаттау мен кодтаудың үйлестірілген жүйесі туралы халықаралық конвенция құрған Тауарларды сипаттау мен кодтаудың үйлестірілген жүйесіне (бұдан әрі "Үйлестірілген жүйе" немесе "УЖ" деп аталады) сәйкес әрбір Тараптың тиісті тарифтік номенклатурасымен реттеледі.

2. Әрбір Тарап езінің тарифтік номенклатурасына енгізілетін кез келген өзгерістің осы Келісімге 1 және 2-қосымшаларға (Тарифтік міндеттемелердің тізбелері) сәйкес белгіленген тарифтік міндеттемелер үшін залалсыз жүзеге асырылуын қамтамасыз етеді. ЕАЭО-ның сыртқы экономикалық қызметінің тауар номенклатурасына және Монголияның тауарларды сәйкестендіру мен кодтаудың үйлестірілген жүйесіне осындай өзгерістер енгізуі тиісінше Еуразиялық экономикалық комиссия мен Монголия жүзеге асырады.

5-бап

Кедендік баждарды азайту және (немесе) олардың күшін жою

1. Әрбір Тарап Тараптардың бірінен шығатын тауарларға қатысты осы Келісімге 1 және 2-қосымшаларда қамтылған өзінің Тарифтік міндеттемелер тізбесіне сәйкес белгіленген режимнен қолайлылығы кем емес режимді ұсынады.

2. Осы Бапта ешнәрсе де кез келген уақыт кезеңіне Тарапқа кез келген тауарларды әкелуге:

(а) осы Келісімнің 9-бабының (Ұлттық режим) ережелеріне сәйкес ұқсас отандық тауарларға қатысты алынатын ішкі салыққа баламалы алым;

(b) Тараптың зандары мен өзге де нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес осы Келісімнің 19-бабына (Ішкі нарықты қорғау шаралары) сай алынатын кез келген баж;

(c) осы Келісімнің 7-бабына (Төлемдер мен алым дар) сәйкес қолданылатын төлемдер немесе көрсетілген қызметтердің құнымен мөлшерлес өзге де алымдар салуға кедергі келтірмейді.

3. Егер Тараптан шығарылатын тауарларға осы Келісімге 1 және 2-қосымшаларға сәйкес қолданылатын преференциялық кедендік баж мөлшерлемесі неғұрлым қолайлы режимде сол тауарларға қатысты қолданылатын кедендік баж мөлшерлемесінен жоғары болса, мұндай тауарларға соңғысын қолдану құқығы бар.

4. Экспорттық баждарды қолдану ДСҰ келісімі шеңберінде Тараптардың зандарына және өзге де нормативтік құқықтық актілеріне және олардың тиісті міндеттемелеріне сәйкес реттеледі.

6-бап

Барынша қолайлылық режимі

1994 жылғы ГАТТ-тың I бабы және оған түсіндірме ескертулер, сондай-ақ ДСҰ келісіміне сәйкес қолданылатын кез келген ерекшеліктер, алып қоюлар және 1994 жылғы ГАТТ-тың I бабында көзделген режимді ұсыну міндеттемесінен уақытша босатулар осы Келісімге инкорпорацияланады және оның ажырамас бөлігін құрайды.

7-бап

Төлемдер және алымдар

Әрбір Тарап тауарларды әкелуге немесе әкетуге немесе олардың әкелінуіне немесе әкетілуіне байланысты салынатын барлық алымдар мен төлемдердің 1994 жылғы ГАТТ-тың VIII бабына сәйкестігін қамтамасыз етуге міндеттенеді. Осы мақсатта 1994 жылғы ГАТТ-тың VIII бабы және оған түсіндірме ескертулер, сондай-ақ Қосымша ережелер осы Келісімге инкорпорацияланады және оның ажырамас бөлігін құрайды.

8-бап

Тыйымдар, сандық шектеулер және баламалы әсері бар шаралар

Егер осы Келісімде өзгеше көзделмесе, Тараптар өзара саудадағы тауарларды әкелуге және әкетуге қатысты 1994 жылғы ГАТТ-тың XI бабына сай келетін және 1994 жылғы ГАТТ-тың XIII бабына сәйкес тыйымдарды, сандық шектеулерді немесе баламалы әсері бар өзге де шараларды қолдана алады.

9-бап

Ұлттық режим

Әрбір Тарап 1994 жылғы ГАТТ-тың III бабына сәйкес екінші Тараптың тауарларына қатысты Ұлттық режимді ұсынуға міндеттенеді. Осы мақсатта 1994 жылғы ГАТТ-тың III бабы және оған түсіндірме ескертулер осы Келісімге инкорпорацияланады және оның ажырамас бөлігін құрайды.

10-бап

Саудадағы техникалық кедергілер

1. Тараптар ДСҰ Келісіміне 1A-қосымшада қамтылған Саудадағы техникалық кедергілер жөніндегі келісімнің ережелеріне сәйкес техникалық реттеу саласындағы тиісті зандар мен өзге де нормативтік құқықтық актілерді қолдануға міндеттенеді.

2. Осы Келісімнің ережелерін іске асыру мақсатында Тараптар өздерінің стандарттау, техникалық регламенттер, метрология, нарықты қадағалау және аккредиттеуді, сынауды және сертификаттауды қоса алғанда, сәйкестікті бағалау рәсімдері үшін жауапты құзыретті органдары немесе мекемелері арасындағы екіжақты ынтымақтастықты дамытуға ықпал етуге міндеттенеді.

3. Тараптар сауданы оңайлату үшін нақты тауарлардың немесе тауарлар топтарының сәйкестігін бағалау рәсімдерінің нәтижелерін өзара тануды қоса алғанда, өзара саудадағы техникалық кедергілерді жою туралы келісімдерге қол қою мақсатында келіссөздерге бастамашылық жасай алады.

4. Өнімнің міндетті талаптарға сәйкестігін бағалау шарттары мен әдістерін Тараптардың жауапты органдары немесе мекемелері импорттаушы Тараптың зандарына және өзге де нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес және ДСҰ келісіміне 1A-қосымшада қамтылған Саудадағы техникалық кедергілер жөніндегі келісімнің ережелеріне сәйкес айқындаиды.

5. Егер Тарап екінші Тараптан экспортталатын тауарларды кіру пунктінде осы тауарлардың техникалық регламенттерге немесе сәйкестікті бағалау рәсімдеріне сәйкестігін растайтын қажетті құжаттардың болмауына немесе осы тауарлардың осы Тараптың техникалық регламенттеріне немесе сәйкестікті бағалау рәсімдеріне болжамды сәйкес келмеуіне байланысты ұстап қалса, ұстau себептері иморттаушиның немесе импорттаушы (тасымалдаушы) өкілінің назарына дереу жеткізіледі.

6. Тараптар, егер Тараптардың қайсыбірі екінші Тарап саудада артық кедергі келтіру ықтималдығы жоғары немесе артық кедергі келтірген шараны қолданысқа енгізді деп есептесе, өзара қолайлы шешім әзірлеу мақсатында Бірлескен комитет шеңберінде техникалық консультациялар жүргізуге келісті. Техникалық консультациялар Тараптардың өзара уағдаластығы бойынша кез келген тәсілдермен жүргізілуі мүмкін.

11-бап

Санитариялық және фитосанитариялық шаралар

1. Тараптар ДСҰ келісіміне 1А-қосымшада қамтылған Санитариялық және фитосанитариялық шараларды қолдану жөніндегі келісімге сәйкес санитариялық және фитосанитариялық шаралар саласындағы тиісті заңдар мен өзге де нормативтік құқықтық актілерді қолдануға міндеттенеді.

2. Тараптар санитариялық және фитосанитариялық шаралардың Тараптар арасындағы саудаға теріс салдарын барынша азайту үшін оларды әзірлеуге, қабылдауға және (немесе) қолдануға бағытталған қосымша уағдаластықтарға қол жеткізе алады.

3. Әрбір Тарап екінші Тараптың жазбаша сұрау салуы бойынша өзара саудада туындаған немесе туындауы мүмкін, санитариялық және фитосанитариялық шараларға қатысты кез келген мәселе бойынша тиісті мерзімде ақпарат беруге міндеттенеді.

4. Тараптар, егер Тараптардың қайсыбірі екінші Тарап саудада жасайтын артық кедергі келтіру ықтималдығы жоғары немесе артық кедергі келтірген шараны қолданысқа енгізді деп есептесе, өзара қолайлы шешім әзірлеу мақсатында Бірлескен комитет шеңберінде техникалық консультациялар жүргізуге келісті. Техникалық консультациялар Тараптардың өзара уағдаластығы бойынша кез келген тәсілдермен жүргізілуі мүмкін.

12-бап

Тауарлардың шығу тегі

Тауарлардың шығу тегі осы Келісімге "Тауарлардың шығу тегін айқындау қағидаларының" 3-қосымшасында белгіленген Тауарлардың шығу тегін айқындау қағидаларына сәйкес айқындалады.

13-бап

Кедендейк әкімшілендіру және сауданы оңайлату

1. Осы Бап Тараптар арасындағы сауда айналымындағы тауарларды шығару үшін талап етілетін кедендейк әкімшілендіру шараларына және кеден операцияларын жасау процестеріне қатысты:

- (а) кедендейк рәсімдердің және кедендейк бейресмиліктің транспаренттілігіне;
- (б) сауданы оңайлатуға; және

(с) кедендейк ынтымақтастыққа, оның ішінде Тараптардың кеден органдары арасында ақпарат алмасуға жәрдемдесу мақсатында қолданылады.

2. Әрбір Тарап, өзінің кеден органдары қолданатын кедендейк әкімшілендіру шараларының болжамды, дәйекті және транспарентті болуын қамтамасыз етеді.

3. Тараптардың кедендік ресімдері Тараптардың кеден заңнамасы мен қағидаларына сәйкес мүмкіндігіне және жол берілуіне қарай Дүниежүзілік кеден ұйымының стандарттары мен ұсынылған практикаларына негізделуге тиіс.

4. Әрбір Тараптың кеден органдары кедендік әкімшілендіру шараларын оңайлату және саудаға жәрдемдесу мақсатында осы Тарапта қолданылатын осындаш шараларды қайта қарауға ұмтылуға тиіс.

5. Тараптар мүмкіндігінше өздерінің кеден заңнамасын және жалпы қолданыстағы қағидаларын ағылшын тілінде жариялауға тиіс.

6. Әрбір Таран Тараптар арасындағы сауданы оңайлату мақсатында тауарлардың тиімді түрде шығарылуын қамтамасыз ету үшін қажетті кедендік операциялар жасау процестерін ендіруге немесе қолдауға тиіс. Сонымен бірге, егер осы Тарапта белгіленген тауарларды шығару үшін қажетті талаптар орындалмаса, бұл ереже Тарапты тауарлар шығаруға міндеттемейді.

7. Осы баптың 6-тармағына сәйкес әрбір Тарап:

(а) Тараптардың кеден заңнамасында және қағидаларында белгіленген жағдайларды қоспағанда, кеден декларациясы тіркелген кезден бастап төрт (4) сағаттан аспайтын мерзім ішінде тауарларды шығаруды қамтамасыз етуге; және

(б) тауарлар келгеннен кейін оларды шығаруды жеделдету мақсатында тауарлар келгенге дейін кедендік ақпаратты электрондық түрде ұсыну және өндеу мүмкіндігін ендіруге немесе қолдауға;

(с) тәуекел деңгейі жоғары тауарларды тексеру іс-шараларына ден қою және тәуекел деңгейі төмен тауарларға қатысты кедендік операциялар жасауды оңайлату мақсатында тәуекелдерге жүйелі бағалау жүргізу арқылы тәуекелдерді басқару жүйесін қолдануға тиіс.

8. Әрбір Тарап Дүниежүзілік кеден ұйымының Қауіпсіздіктің және әлемдік сауданы оңайлатудың негізdemelіk стандарттарына (SAFE) сәйкес қауіпсіздіктің ерекше өлшемшарттарына сәйкес келетін операторлар үшін сауданы оңайлату саласындағы әріптестік бағдарламасын (бұдан әрі "Уәкілетті экономикалық операторлар бағдарламасы", "УЭО" деп аталады) қолдауға тиіс.

9. Тараптар:

(а) орынды болатын жағдайда, озық практикаларды ендіру мақсатында өздерінің УЭО бағдарламаларының жұмыс істеуі мен жетілдірілуі саласында тәжірибе алмасу;

(б) әрбір Тараптың заңнамасына және Тараптарда белгіленген процестерге сәйкес өздерінің УЭО бағдарламаларында авторландырылған операторлар туралы өзара ақпарат алмасу; және

(с) Тараптарда авторландырылған операторлар үшін сауданы оңайлатуға бағытталған артықшылықтарды іздестіру мен ендіруде ынтымақтасу арқылы өзара іс-қимыл жасауға ұмтылуға тиіс.

14-бап

Кедендік ынтымақтастық

1. Осы Келісімнің тиімді жұмыс істеуіне жәрдемдесу мақсатында Тараптардың кеден органдары Тараптар арасындағы тауарлар саудасына әсер ететін кедендік реттеудің басты мәселелері бойынша бірімен-бірі өзара іс-қимыл жасауға ықпал етуге тиіс.

2. Егер Тараптың кеден органдарының, осы Тараптың заңнамасына және қағидаларына сәйкес заңсыз қызметтің жүзеге асырылып жатқанына қатысты негізделген құдікттері болса, мұндай кеден органдары екінші Тараптың кеден органдарынан әдетте тауарлар экспортының және (немесе) импортының жүзеге асырылуына байланысты жиналатын белгілі бір құпия ақпаратты ұсынуын сұратуы мүмкін.

3. Осы Баптың 2-тармағына сәйкес жүзеге асырылатын Тараптың сұрау салуы жазбаша нысанда ресімделуге, сондай-ақ осындай сұрау салу жүзеге асырылатын мақсаттарды қамтуға және ақпарат сұратылатын тауарларды сәйкестендіруге мүмкіндік беретін ақпарат қоса берілуге тиіс. Барлық сұрау салу осы Баптың 6-тармағында көзделген коммуникация арналары пайдаланыла отырып, электрондық түрде берілуге тиіс. Сұрау салудың қағаз көшірмесі пошта арқылы да жіберілуге тиіс. Осы бапқа сәйкес жіберілетін барлық сұрау салу мен оларға жауаптар ағылшын тілінде жүзеге асырылуға тиіс.

4. Осы баптың 2-тармағына сәйкес өзінің атына сұрау салу келіп түскен Тараптың кеден органы осындай сұрау салуды алған күннен бастап екі (2) ай ішінде осындай Тараптың тиісті нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес сұратылған ақпаратты қамтитын жазбаша жауабын беруге тиіс. Егер көрсетілген уақыт кезеңіне сұрау салуға толық немесе ішінәра жауап беру мүмкін болмаса, өзінің атына осындай сұрау салу келіп түскен кеден органы сұрау салуды жіберген кеден органына сұратылған ақпаратты ұсынудың болжамды мерзімі туралы хабарлауға тиіс.

5. Осы Баптың 2 - 4-тармақтарына сәйкес ұсынылатын барлық ақпаратқа Тараптар құпия ақпарат ретінде қарауға тиіс. Мұндай ақпарат сот талқылаулары шенберінде ашылуға жататын жағдайларды қоспағанда, мұндай ақпарат осындай ақпаратты берген Тарап адамының немесе органының жазбаша рұқсатынсыз ашуға жатпайды.

6. Тараптардың кеден органдары кедендік ынтымақтастықты жүзеге асыру мақсатында коммуникация арналарын орнатуға және қолдауға, оның ішінде кедендік мәселелер бойынша жедел әрі қауіпсіз ақпарат алмасуға және өзара іс-қимылды үйлестіруге ықпал ететін байланыс пункттерін белгілеу арқылы ұмтылуға тиіс.

7. Кедендік әкімшілендіруге және сауданы оңайлатуға байланысты тиісті мәселелерді талқылау мақсатында ұйымдастырылатын техникалық кездесулер Тараптар келісетін орындарда және мерзімдерде жүргізілуге тиіс.

8. Тараптар кедендейк рәсімдерді қолдану процестерін оңайлату, сондай-ақ кеден заңнамасының және қағидалардың бұзылуын болғызбау мақсатында Тараптардың кеден органдары арасында Тараптар арасындағы сауда айналымындағы тауарлар туралы ақпарат алмасуды (бұдан әрі "Электрондық түрде ақпарат алмасу" деп аталады) үйымдастыра алады және тұрақты негізде жүзеге асыра алады.

9. Электрондық түрде ақпарат алмасуды жүзеге асырудың барлық талаптары мен техникалық шарттары, алмасуға жататын ақпараттың нақты құрамы сияқты ЕАӘО-ға мүше мемлекеттер мен Монголияның уәкілетті органдары арасында жасалатын жеке хаттамада айқындалуға тиіс.

10. Электрондық түрде ақпарат алмасуды Тараптар ЕАӘО-ның интеграцияланған ақпараттық жүйесінің техникалық инфрақұрылымын, сондай-ақ Монголияның тиісті инфрақұрылымын пайдалану арқылы ендіруге тиіс.

11. Электрондық түрде ақпарат алмасуды құру және оның жұмыс істеуін оңайлату процестерін ЕАӘО атынан Еуразиялық экономикалық комиссия үйлестіреді.

15-бап

Транзит еркіндігі

1994 жылғы ГАТТ-тың V бабы және ДСҰ-ның Сауда рәсімдерін оңайлату туралы келісімінің XI бабы осы Келісімге инкорпорацияланады және оның ажырамас бөлігін құрайды.

16-бап

Жалпы ерекшеліктер

1. Мұндай шаралардың бірдей шарттар басым болатын Тараптардың арасында ерікті түрде немесе ақталмайтын кемсітүшілік құралы немесе халықаралық сауданы жасырын шектеу бола алатында түрде қолданылмайтын жағдайда, осы Келісімде ешнэрсе де кез келген Тараптың:

- (а) қоғамдық моральды қорғау үшін қажетті;
- (б) адамның өмірін немесе денсаулығын, жануарларды немесе өсімдіктерді қорғау үшін қажетті;
- (с) алтынды және күмісті әкелуге немесе әкетуге қатысты;
- (д) кеден заңнамасының, 1994 жылғы ГАТТ-тың II бабының 4-тармағына және XVII бабына сәйкес қолданылатын монополиялар туралы қағидалардың сақталуын қамтамасыз етуге, патенттерді, тауар белгілерін және авторлық құқықтарды қорғауға және жаңылысуға алып келетін практикалардың алдын алуға жататындарды қоса алғанда, 1994 жылғы ГАТТ-тың ережелеріне қайшы келмейтін зандарға немесе өзге де нормативтік құқықтық актілерге сәйкестікті қамтамасыз етуге қажетті;

- (e) қамауға алынғандар өндірген тауарларға қатысты;
- (f) көркемдік, тарихи немесе археологиялық құндылығы бар Ұлттық қазынаны қорғау үшін қолданылатын;
- (g) егер мұндай шаралар ішкі өндірісті немесе тұтынуды шектеумен бір мезгілде жүргізілсе, сарқылатын табиғи ресурстарды сақтауға қатысты;
- (h) ДСҰ-ның қарауына ұсынылған және осы үйім бас тартпаған немесе қарауға ұсынылған және бас тартылмаған өлшемшарттарға сәйкес келетін тауарлар туралы үкіметаралық келісім бойынша міндеттемелерді орындау үшін қабылданатын;
- (i) мұндай шектеулердің экспортты кеңейтуге немесе осы отандық өнеркәсіпті қорғауға жәрдемдеспеуі және 1994 жылғы ГАТТ-тың кемсітпеушілікке қатысты ережелерінен ауытқымауы шартымен, үкімет жүзеге асыратын тұрақтандыру жоспарының бір бөлігі ретінде мұндай материалдардың ішкі бағасы әлемдік бағаға қарағанда неғұрлым төмен деңгейде сақталған кезеңдер ішінде отандық өндеуші өнеркәсіпті осындай материалдарының жеткілікті санымен қамтамасыз етуге қажетті отандық материалдардың экспорттын шектеуге байланысты;
- (j) кез келген осындай шаралардың өзіне сәйкес Тараптар осындай тауарлардың халықаралық берілімдерінде әділ үлеске құқығы болады және осы Келісімнің басқа ережелерімен үйлеспейтін кез келген осындай шаралар өздерін қолдануға себеп болған шарттар жойылған соң өз қолданысын тоқтатады деген қағидатпен үйлесімді болу шартымен, тұтас немесе нақты өнір үшін тапшы болып табылатын тауарларды сатып алу немесе бөлу үшін елеулі шараларды қабылдауына немесе қолдануына кедергі келтіретіндей болып түсіндірілмеуге тиіс.

2. Тараптар осы бапқа сәйкес қабылданған шаралар туралы және олардың қолданысын тоқтату туралы мүмкіндігіне қарай біріне-бірі хабарлауға міндеттенеді.

17-бап

Қауіпсіздік пайымдары тұрғысындағы ерекшеліктер

- Осы Келісімде ешнэрсе де:
- (a) кез келген Тарапқа ашылуы өз қауіпсіздігінің елеулі мұдделеріне қайшы келеді деп есептейтін қандай да бір ақпаратты беруге қойылатын талап ретінде; немесе
  - (b) кез келген Тараптың ол:
  - (i) ыдырайтын материалдарға немесе солардан өндірілетін материалдарға қатысты;
  - (ii) қару-жарақ, оқ-дәрілер және әскери мақсаттағы өнім саудасына, сондай-ақ қарулы күштерді жабдықтау мақсаттары үшін тікелей немесе жанама түрде жүзеге асырылатын басқа да тауарлар мен материалдар саудасына қатысты;
  - (iii) соғыс уақытында немесе халықаралық қатаинастардағы басқа да төтенше мән-жайларда қолданылатын, өз қауіпсіздігінің елеулі мұдделерін қорғау үшін қажет деп есептейтін осындай іс-қимылдар жасауына кедергі келтіретіндей; немесе

(с) кез келген Тараптың бүкіл әлемдегі бейбітшілік пен халықаралық қауіпсіздікті сақтау үшін Біріккен Ұлттар Ұйымының Жарғысы бойынша өз міндеттемелерін орындау тұрғысынан кез келген іс-қимыл жасауына кедергі келтіретіндей болып түсіндірілмеуге тиіс.

18-бап

Төлем теңгерімін қамтамасыз ету мақсатындағы шектеулер

1. Егер Тараптардың қайсыбірі төлем теңгерімінің елеулі тапшылығын және сыртқы қаржылық қызындықтарды бастаң кешіп жатса немесе соның қаупіне ұшыраса, ол 1994 жылғы ГАТТ-тың XII бабына және 1994 жылғы ГАТТ-тың Төлем теңгерімі туралы ережелер жөніндегі уағдаластығына сәйкес импортты шектеу шараларын қолданысқа енгізе алады. Мұндай шектеу шаралары Халықаралық валюта қоры Келісімінің Баптарына сәйкес келуге тиіс.

2. Тиісті Тарап төлем теңгерімін қамтамасыз ету үшін осындай шараларды қолданысқа енгізу ниеті туралы және оларды іске асыру және күшін жою графигі туралы екінші Тарапты дереу хабардар етуге міндеттенеді.

3. Осы Баптың 1-тармағында аталған шектеу шаралары қабылданған немесе күшінде қалған жағдайда, тиісті Тарап өзі қабылдаған шектеулерді қарау үшін Бірлескен комитет шенберінде консультацияларды уақтылы жүргізуге тиіс. Мұндай консультациялар барысында тиісті Тараптың төлем теңгерімінің жай-күйі және өзгесінен басқа мынадай факторлар:

- (а) төлем теңгерімінің елеулі тапшылығының сипаты мен маңыздылығы;
- (б) екінші Тараптың экономикасы үшін шектеулердің ықтимал салдары;
- және

(с) Тарапқа қолжетімді болатын баламалы тузету шараларын назарға ала отырып, осы бапқа сәйкес қабылданған немесе күшінде қалатын шектеу шаралары бағалануға тиіс.

Консультациялар барысында кез келген шектеу шараларының 1994 жылғы ГАТТ-тың XII бабына сәйкестігі мәселелері қаралуға тиіс.

19-бап

Ішкі нарықты қорғау шаралары

1. Тараптар ДСҰ келісіміне 1A-қосымшада қамтылған 1994 жылғы ГАТТ-тың VI және XIX баптарының, Арнайы қорғау шаралары жөніндегі келісімнің, 1994 жылғы Тарифтер мен сауда жөніндегі бас келісімнің VI бабын қолдану туралы келісімнің, Субсидиялар және өтемақы шаралары жөніндегі келісімнің ережелеріне сәйкес жаһандық арнайы қорғау, демпингке қарсы және өтемақы шараларын қолданады.

2. Демпингке қарсы, өтемақы және жаһандық арнайы қорғау шараларын, сондай-ақ көрсетілген шараларды айналып өтуді анықтау мақсатында қайтадан тергеп-тексерулерді және басқа да қайта қарауларды қоса алғанда, кез келген кейінгі рәсімдерді қолдану мақсаттары үшін Монголия ЕАЭО-ға мүше мемлекеттерді тұстастай ЕАЭО ретінде емес, жеке-жеке қарайды және тұтас ЕАЭО-дан импортқа қатысты көрсетілген шараларды айналып өтуді анықтау мақсатында қайтадан тергеп-тексерулердің қорытындысы бойынша шараларды қоса алғанда, демпингке қарсы, өтемақы және жаһандық арнайы қорғау шараларын қолданбайды.

3. Демпингке қарсы тергеп-тексеруді немесе өтемақы тергеп-тексеруін бастау мүмкіндігін қарайтын Тарап тергеп-тексеруді жүргізу басталған күнге дейін он бес (15) күннен кешіктірмей екінші Тарапты тергеп-тексеру жүргізу туралы өтінішті алғаны туралы жазбаша нысанда хабардар етеді.

4. Жаһандық арнайы қорғау шарасын қолдануға ниет білдірген Таран тергеп-тексерудің басталуына, тергеп-тексеру нәтижесі бойынша алдын ала және түпкілікті тұжырымдарға қатысты барлық қажетті ақпаратты қамтитын жазбаша хабарламаны екінші Тарапқа дереу жібереді.

5. Тараптардың кез келгенінің жазбаша сұрау салуы бойынша Тараптар демпингке қарсы, өтемақы және жаһандық арнайы қорғау шараларын қолдануға байланысты мәселелер бойынша консультациялар жүргізе алады. Консультациялар мүмкіндігінше қысқа мерзімде, бірақ осындай жазбаша сұрау салу алынғаннан кейін отыз (30) күннен кешіктірілмей жүргізілуге тиіс. Мұндай консультациялар Тараптардың демпингке қарсы тергеп-тексерулерге, өтемақы тергеп-тексерулеріне және арнайы қорғау тергеп-тексерулеріне бастамашылық жасауына кедергі келтірмейді және осындай тергеп-тексерулер жүргізуді қынданатпайды.

20-бап

Дауларды шешу

Тараптар арасындағы осы Келісімді тұсіндіруден және (немесе) қолданудан туындаитын кез келген дау осы Келісімге "Дауларды шешу" деген 4-қосымшада белгіленген қағидалар мен рәсімдерге сәйкес шешіледі.

21-бап

Транспаренттілік және ақпарат алмасу

1. Әрбір Тарап өзінің заңдары мен өзге де нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес осы Келісімнің қолданылу аясына кіретін кез келген мәселелер бойынша өзінің жалпы қолданылатын заңдары мен өзге де нормативтік құқықтық актілерінің, сондай-ақ өзінің тиісті халықаралық келісімдерінің уақтылы жариялануын, олардың ең кеш дегендे

күшіне енген кезден бастап немесе өзгеше түрде еркін қол жеткізу үшін, оның ішінде мүмкіндігінше электрондық нысанда орналастырылуын қамтамасыз етеді.

2. Барынша мүмкіндігіне қарай, әрбір Тарап, Тараптың пікірі бойынша осы Келісімді қолдануға немесе екінші Тараптың осы Келісім шенберіндегі мұдделеріне елеулі әсер етуі мүмкін кез келген шаралар жөнінде екінші Тарапты хабардар етеді.

22-бап

Құпия ақпарат

1. Әрбір Тарап өзінің заңдарына және өзге де нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес екінші Тарап осы Келісім шенберінде құпия ақпарат ретінде берген ақпараттың құпиялышының қамтамасыз етуге міндеттенеді.

2. Осы Келісімде ешнэрсе де Тарапты ашылуы заңнаманы қолдануға кедергі келтіруі мүмкін немесе өзінің заңдарымен және өзге де нормативтік құқықтық актілерімен тыйым салынған немесе шектелген немесе өзгеше түрде қоғамдық мұдделерге қайши келуі немесе жекелеген, жекеше немесе мемлекеттік кәсіпорындардың (кез келген шаруашылық жүргізуші субъектінің) заңды мұдделеріне қысым келтіруі мүмкін ақпаратты беруге немесе оған қол жеткізуге рұқсат беруге міндеттемейді.

23-бап

Электрондық сауда

1. Осы бап Тарап қабылдайтын немесе қолдайтын электрондық саудаға әсер ететін шараларға қолданылады.

2. Тараптар арасындағы өзара сауданың өсуіне оң әсер ететін электрондық сауда беретін экономикалық өсім мен мүмкіндіктерді, электрондық сауданың серпінді және инновациялық сипатын және тұтынушылардың электрондық саудаға деген сенімін нығайтудың маңызды екенін Тараптар мойындейды.

3. Тиімді траншекаралық саудаға жәрдемдесу мақсатында Тараптар еркін сауда аймақтары шенберінде немесе электрондық сауда операторларының электрондық саудаға байланысты операцияларды жасауға арналған қоймаларында кедендік ресімдеу процестерін оңтайландыруға және оңайлатуға ұмтылуға міндеттенеді.

4. Тараптар электрондық саудаға байланысты шамадан тыс нормативтік ауыртпалықтың алдын алудың маңызды екенін мойындейды.

5. Тараптар, егер өздерінің заңдарында және өзге де нормативтік құқықтық актілерінде өзгеше көзделмесе, электрондық емес нысандағы қолтаңбалар сияқты электрондық қолтаңбалардың да заңды күші бар екенін және жарамды болатынын жоққа шығармауға міндеттенеді. Барынша айқын болу үшін осы тармақта аталған

электрондық қолтаңбалар Тараптың зандарында және өзге де нормативтік құқықтық актілерінде жазылған құқықтық талаптарға сәйкес келуге тиіс.

6. Тараптар электрондық қолтаңбалар қолданылатын жағдайда, оларды өзара тануға үмтүлады.

7. Әрбір Тарап Тараптар арасындағы саудаға қатысты нормативтік құжаттарға электрондық нысанда ашық қолжетімділікті қамтамасыз етуге үмтүлуға міндеттенеді.

8. Тараптар электрондық сауданы пайдаланушылардың жеке деректерін қорғаудың экономикалық және әлеуметтік тиімділігін және оның тұтынушылардың электрондық саудаға деген сенімін нығайтуға ықпал ететін үлесін мойындайды.

9. Тараптар өз зандарына және өзге де нормативтік құқықтық актілерге сәйкес жеке деректерді қорғауды қамтамасыз ететін, оның ішінде жеке деректерді траншекаралық беру туралы, сондай-ақ осындай деректерге қатысты шарттар мен талаптар туралы шараларды қабылдауға міндеттенеді немесе қолдайды.

10. Әрбір Тарап байланыс пунктін тағайындауға міндеттенеді, ол осы Бапты іске асыруға байланысты туындейтын кез келген мәселелер бойынша екінші Тараппен және Бірлескен комитетпен байланыс үшін жауапты болуға тиіс.

11. Тараптар арасындағы өзара тұсіністікті нығайту немесе осы Тараппен келісімнің 27-бабына (Байланыс пункттері) сәйкес құрылған өзінің байланыс пункті арқылы екінші Тараппен консультациялар өткізу туралы өтініш жасай алады.

12. Мұндай консультациялар, егер олар екі Тараппен келісілсе, Тараптар келісken кез келген тәсілмен жүргізілуі мүмкін.

24-бап

Экономикалық ынтымақтастық

1. Тараптар экономикалық ынтымақтастықтың маңыздылығын мойындайды және Тараптардың әртүрлі даму деңгейлері мен әлеуетін ескере отырып, өзара тиімді салалардағы өзара іс-қимылды нығайтуға келіседі.

2. Тараптар экономикалық ынтымақтастықты дамыту мен іске асыруды қамтамасыз ету мақсатында Тараптардың тиісті мемлекеттік органдарының өзара іс-қимыл жасауын қолдауға және жеңілдетуге және қажет әрі орынды болған жағдайда Тараптардың коммерциялық ұйымдары арасындағы ынтымақтастықты ынталандыруға міндеттенеді.

25-бап

Қосымшалар

Осы Келісімге қосымшалар осы Келісімнің ажырамас бөлігін білдіреді.

26-бап

Бірлескен комитет

1. Тараптар осы құжат арқылы біреуі ЕАЭО мен оған мүше мемлекеттерден Еуразиялық экономикалық комиссия алқасының мүшесі ұсынған, ал екіншісі Монголияның Экономика және даму министрлігінен және (немесе) оның құқықтық мираскорынан ұсынылған екі өкіл бірлесіп басқаратын, әрбір Тараптың өкілдерін қамтитын Бірлескен комитетті құрады.

Осы мақсат үшін қажетті өкілеттіктері бар аға лауазымды адамдар Тараптар атынан өкілдік етеді.

2. Тараптар Бірлескен комитеттің отырысы өткізілгенге дейін отыз (30) күн бұрын ондағы өз өкілдері туралы мәліметтерді біріне-бірі хабарлайды.

3. Бірлескен комитеттің міндеттері:

(а) осы Келісімді қолдану мен оның қолданысына байланысты барлық мәселені мониторингтеу мен зерделеуді;

(б) Тараптар арасындағы сауда қатынастарын одан әрі дамыту мүмкіндіктерін қарастыруды;

(с) осы Келісімге кез келген түзетулерді зерделеуді және Тараптардың қарауына ұсынуды; және

(д) осы Келісімнің қолданылу саласы мен мақсаттары шенберінде өзіне Тараптар берген, осы Келісім шенберіндегі кез келген мәселеге байланысты өзге де іс-қимылдарды орындауды қамтиды.

4. Бірлескен комитет өз функцияларын орындау мақсатында тұрақты не ad hoc кіші комитеттерді немесе жұмыс топтарын құра алады және оларға нақты мәселелер бойынша міндеттерді орындауды тапсыра алады.

5. Бірлескен комитеттің барлық шешімі мен ұсынымы Тараптар консенсусы негізінде қабылданады.

6. Бірлескен комитеттің отырыстарын Тараптар арасында өзге де уағдаластық болмаса, әдетте, әрбір Тарап кезекпен жылына кемінде бір рет өткізеді.

7. Арнаулы сессиялар кез келген Тараптың сұрау салуы бойынша өткізуі де мүмкін. Мұндай сессиялар, Тараптар арасында өзге де уағдаластық болмаса, мүмкіндігіне қарай тиісті сұрау салу алынған күннен бастап отыз (30) күн ішінде сұрау салған Тараптың аумағында өткізууге тиіс.

8. Тараптар Бірлескен комитеттің Жұмыс регламентін келісуге және оны Бірлескен комитеттің бірінші отырысында бекітуге міндеттенеді.

27-бап

Байланыс пункттері

1. Осы Келісімді тиімді имплементтеуді қамтамасыз ету және осы Келісім шеңберіндегі кез келген мәселе бойынша Тараптар арасындағы коммуникацияны оңайлату мақсатында әрбір Тарап осы Келісім күшіне енген күннен бастап бір (1) ай ішінде байланыс пунктін немесе байланыс пункттерін тағайындауды және олар туралы екінші Тарапқа хабарлайды. Тараптар өздерінің байланыс пункттері туралы мәліметтерге қатысты кез келген өзгерістер туралы бір-бірін дереу хабардар етеді.

2. Әрбір Тараптың байланыс пунктінің функциялары:

- (а) екінші Тараптан сұрақтарды немесе сұрау салуларды алу;
- (б) осы тармақтың (а) тармақшасында аталған сұрақтарға немесе сұрау салуларға мүмкін болатын жерде Тараптардың басқа да құзыретті органдарымен ынтымақтаса отырып жауап жіберу болып табылады.

3. Осы Баптың 1 және 2-тармақтары Тараптың бизнес өкілдерінің екінші Тараптың құзыретті органдарымен кез келген тікелей байланыстар орнатуын болғызбауға немесе шектемеуге тиіс.

4. Тараптың сұрау салуы бойынша екінші Тараптың байланыс пункті немесе байланыс пункттері Тараптар арасындағы саудаға ықпал етуі мүмкін мәселеге жауапты тиісті органды немесе лауазымды адамды айқындауды және тиісті коммуникацияны оңайлату бойынша қажетті жәрдем көрсетеді.

28-бап

Қолданылуу, шығу және қолданылуын тоқтату шарттары

1. Осы Келісім үш (3) жылға жасалады және егер Тараптар өзгеше уағдаласпаса, оның қолданылуу кейіннен үш жылдық кезеңге ұзартылады.

2. Алғашқы үш жылдық кезең өткен соң бір (1) жыл ішінде Тараптар сауда рәсімдерін оңайлату және Тараптар арасындағы барлық дерлік саудаға қатысты баждар мен сауданың басқа да шектеу ережелерінің күшін жою мақсатында осы Келісімді қайта қарауды бастайды.

3. Әрбір Тарап осы Келісімді бұзы ниеті туралы екінші Тарапты хабардар ету арқылы осы Келісімнің қолданысын тоқтатуға құқылы. Осы Келісім екінші Тарап тиісті хабарлама алған айдан кейінгі он үшінші айдың бірінші күні өзінің қолданысын тоқтатады.

4. Осы Келісім ЕАЭО туралы шарттан шығатын ЕАЭО-ға мүше кез келген мемлекет үшін ЕАЭО туралы шарттан шығу орын алған күні өз қолданысын тоқтатады. Еуразиялық экономикалық комиссия осындай шығу күшіне енген күнге дейін алты (6) ай бұрын кез келген осындай шығу туралы Монголияны хабардар етуге міндеттенеді. Тараптар осы Келісім үшін осындай шығудың салдарын талқылау мақсатында өзара консультациялар жүргізуге міндеттенеді.

29-бап

Өзгерістер

1. Осы Келісімге Тараптардың өзара жазбаша келісуі бойынша өзгерістер енгізілуі мүмкін.

2. Осы Келісімге енгізілген барлық өзгерістер, егер Тараптар өзгеше уағдаласпаса, осы Келісімнің ажырамас бөлігін құрайды және осы Келісімнің 31-бабына сәйкес күшіне енетін осы Келісімге жекелеген хаттамалар түрінде ресімделеді.

3. Егер ДСҰ келісімнің немесе екі Тарап қатысушысы болып табылатын және осы Келісімге инкорпорацияланған кез келген басқа да келісімнің кез келген ережесіне өзгерістер енгізілсе, Тараптар осы Келісімге тиісті өзгерістер енгізу қажеттігі туралы консультациялар жүргізеді.

30-бап

Қосылу

1. ЕАЭО-га мүше кез келген жаңа мемлекет қосылу шарттары бойынша келіссөздер жүргізу арқылы Тараптардың өзара келісуі бойынша осы Келісімге қосылады. Мұндай қосылу осы Келісімге қосымша хаттамамен ресімделеді.

2. ЕАЭО кез келген үшінші тараптың ЕАЭО-га мүше болуға кандидат елдің мэртебесін алғаны туралы, сондай-ақ ЕАЭО-ға кез келген қосылу туралы Монғолияны жазбаша түрде кідіріссіз хабардар етуге міндеттенеді.

31-бап

Күшіне енуі

Осы Келісім ЕАЭО-ның, ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің және Монғолияның осы Келісімнің күшіне енуі үшін қажетті мемлекетішлік ресімдерді орындағаны туралы соңғы жазбаша хабарлама алынған күннен бастап алпыс бірінші күні күшіне енеді. Мұндай хабарламалар алмасу Еуразиялық экономикалық комиссия мен Монғолия арасындағы дипломатиялық арналар арқылы жүзеге асырылады.

ОСЫНЫ РАСТАУ ҮШІН бұған қажетті барлық өкілеттіктері бар төменде қол қоюшылар осы Келісімге қол қойды.

202 _____ жылғы _____ ағылшын тілінде екі төлнұсқа данада жасалды әрі екі мәтіннің күші бірдей.

Армения Республикасы үшін

Монғолия үшін

Беларусь Республикасы үшін

Казақстан Республикасы үшін

Қыргыз Республикасы үшін

Ресей Федерациясы үшін

Еуразиялық экономикалық одақ үшін

1-ҚОСЫМША

ЕУРАЗИЯЛЫҚ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ОДАҚТЫҢ ТАРИФТІК МІНДЕТТЕМЕЛЕРІНІҢ ТІЗБЕСІ

Осы Қосымшаның мақсаттары үшін "ҮЖ коды" және "Сипаттамасы" деп Еуразиялық экономикалық одақтың 2022 жылғы 1 қаңтардағы қолданыстағы номенклатурасының тиісті қосалқы позициялары және оларға сәйкес сипаттамасы түсініледі.

Ешбір жағдайда осы Қосымшада көрсетілген шығарылатын тауарға қатысты Тарап қолданатын кедендей баждың мөлшерлемесі осы Қосымшаның (4) бағанында көрсетілген тиісті келісілген байланыстыру деңгейінен аспауға тиіс.

№	сәк ТН коды	СИПАТТАМАСЫ	Тарифтік преференциялар
1	2	3	4
1	0201 20	- сүйегі сылынбаған, өзге де шабылған ет	0%
2	0201 30	- сүйегі сылынған ет	0%
3	0202 20	- сүйегі сылынбаған, өзге де шабылған ет	0%
4	0202 30	- сүйегі сылынған ет	0%
5	0204 10	- қозылардың ұшасы және жартылай ұшасы, жас немесе мұздатылған	0%
6	0204 21	- - ұша және жартылай ұша	0%
7	0204 22	- - сүйегі сылынбаған, өзге де шабылған ет	0%
8	0204 23	- - сүйегі сылынған ет	0%
9	0204 41	- - ұша және жартылай ұша	0%
10	0204 42	- - сүйегі сылынбаған, өзге де шабылған ет	0%
11	0204 50	- ешкі еті	0%
12	0205 00	Жылқының, есектің, қашырдың немесе лошактың еті, жас, тоңазытылған немесе мұздатылған	0%
13	0206 10	iрі кара малдың еті, жас немесе тоңазытылған	0%
14	0206 21	- - тіл	0%
15	0206 29	- - өзгесі	0%
16	0206 41	- - бауыр	0%
17	0206 80	- жас немесе тоңазытылған, өзгесі	0%
18	0206 90	- тоңазытылған, өзгесі	0%
19	0208 90	- өзгесі	0%

20	0210 11	- - сан еті, жауырындары және олардың сүйегі сылынбаған шабылған еттері	0%
21	0210 12	- - төстік (қабаттары бар) және олардың шабылған еттері	0%
22	0210 20	- ірі қара мал еті	0%
23	0210 99	- - өзгесі	0%
24	0403 90	- өзгесі	0%
25	0405 90	- өзгесі	0%
26	0406 90	- өзге де ірімшіктер	БКР деңгейінен 50%-ға төмендеу
27	0409 00	Табиги бал	0%
28	0410 90	- өзгесі	0%
29	0504 00	Жануарлардың (балықтықінен өзге) бүтін немесе бөлшектелген, жас, тоңазытылған, мұздатылған, тұздалған, тұздық судағы, кептірілген немесе сұрленген ішектері, көпіршіктері және асқазандары	0%
30	0505 90	- өзгесі	0%
31	0506 10	- қышқылмен өнделген оссейн мен сүйектер	0%
32	0506 90	- өзгесі	0%
33	0507 90	- өзгесі	0%
34	0510 00	Жас, тоңазытылған, мұздатылған немесе қыска мерзімге сактау үшін өзге де тәсілмен өнделген сұр амбра, камшаттың тобылғысы, циветта мен мускус; алагүліктер; өт, оның ішінде күргағы; фармацевтикалық өнімдерді өндіруде пайдаланатын бездер мен жануарлардан алынған өзге де өнімдер	0%
35	0511 99	- - өзгесі	0%
36	0704 90	- өзгесі	0%
37	0710 10	- картон	0%
38	0710 80	- өзге де көкөністер	0%
39	0712 39	- - өзгесі	0%
40	0712 90	- өзге де көкөністер; көкөніс қоспалары	0%
41	0810 90	- өзгесі	0%

42	0811 90	- өзгесі	0%
43	1003 90	- өзгесі	0%
44	1502 10	-тоң май	0%
45	1502 90	- өзгесі	0%
46	1506 00	Тазартылмаған немесе тазартылған, бірақ химиялық құрамы өзгермеген, жануарлардан алынған өзге де тоң майлар мен майлар және олардың фракциялары	0%
47	1514 19	-- өзгесі	0%
48	151491	-- шикі май	0%
49	1515 90	- өзгесі	0%
50	1516 10	- жануарлардан алынған тоң майлар мен майлар және олардың фракциялары	0%
51	1601 00	Шұжықтар және еттен, қосалқы ет өнімдерінен, қаннан немесе жәндіктерден жасалған соған үқсас өнімдер ; солардың негізінде әзірленген дайын тамақ өнімдері	0%
.52 .	1602 10	- гомогенделген дайын өнімдер	0%
53	1602 20	- кез келген малдың бауырынан жасалған	0%
54	1602 50	- ірі қара мал етінен жасалған	0%
55	1602 90	- кез келген малдың қанынан жасалған дайын өнімдерді қоса алғанда, өзгесі	0%
56	1604 19	-- өзгесі	0%
57	1704 90	- өзгесі	0%
58	1806 90	- өзгесі	0%
59	1902 11	-- құрамында жұмыртқасы бар	0%
60	1902 19	-- өзгесі	0%
61	1902 30	- өзге макарон өнімдері	0%
62	2007 10	- гомогенделген дайын өнімдер	0%
63	2007 91	-- цитрус өнімдері	0%
64	2007 99	-- өзгесі	0%
65	2009 71	-- Брикс санымен 20-дан аспайтын	0%
66	2009 89	-- өзгесі	0%
67	2009 90	- шырындардың қоспалары	0%

68	2104 10	- дайын және әзірлеу үшін дайындалған сорпалар мен кеспе сорпалар	0%
69	2106 10	- ақуызды концентраттар және текстураланған ақуызды заттар	0%
70	2106 90	- өзгесі	0%
71	2202 10	- минералды және газды, қант немесе өзге де тәттілендіргіш немесе дәмді хош істі заттар қосылған суларды қоса алғанда, сулар	0%
72	2202 99	-- өзгесі	0%
73	2203 00	Аштылған сыра	БҚР деңгейінен 25%-ға төмендеу
74	2208 20	- жұзім шарабын тазалау немесе жұзімді сұғы нәтижесінде алынған спирт тұнбалары	0%
75	2208 30	- виски	0%
76	2208 60	- арак	БҚР деңгейінен 25%-ға төмендеу
77	2208 90	- өзгесі	0%
78	2301 10	- майда және ірі тартылған ұн және еттен немесе қосалқы ет өнімдерінен жасалған түйіршіктер; шкваркалар	0%
79	2302 30	- бидайдан жасалған	0%
80	2309 10	- бөлшек сауда үшін оралып салынған иттерге немесе мысықтарға арналған азық	0%
81	2309 90	- өзгесі	0%
82	2501 00	Суда ерітілген немесе ерітілмеген немесе құрамында жабысуына кедергі жасайтын немесе сусымалылығын қамтамасыз ететін агенттің қоспалары болатын немесе болмайтын тұз (асханалық және денатуратталған тұзды қоса алғанда) берілген тағамдар мен тағамдардың қоспалары	0%
83	2529 21	-- құрамында мае. 97 % немесе одан аз кальций фториді бар	0%
84	2529 22	-- құрамында мае. 97 % астам кальций фториді бар	0%

85	2603 00	Мыс кендері мен концентраттары	0%
86	2609 00	Қалайы кендері мен концентраттары	0%
87	2611 00	Вольфрам кендері мен концентраттары	0%
88	2613 90	- өзгесі	0%
89	3101 00	Жануарлардан немесе өсімдіктерден алынған, араластырылған немесе араластырылмаған, химиялық өндөлген немесе өндөлмеген тыңайтқыштар; жануарлардан алынған өнімдерді араластырудан немесе химиялық өндеуден алынған тыңайтқыштар өсімдіктерден немесе	0%
90	3304 10	- ерінге макияж жасауға арналған заттар	0%
91	3304 30	- маникюрге немесе педикюрге арналған заттар	0%
92	3304 99	-- өзгесі	0%
93	3305 10	- сусабындар	0%
94	3305 90	- өзгесі	0%
95	3306 10	- тіс тазалайтын заттар	0%
96	3401 20	- өзге нысандардағы сабындар	0%
97	3402 50	- бөлшек сауда үшін өлшеніп күйілған заттар	0%
98	3503 00	Желатин (оның ішінде тік бұрышты (шаршы түріндегіні қоса алғанда) табактарда, сырттай өндеумен немесе өндеусіз, боялған немесе боялмаған) және желатиннің туындылары; балық желімі; жануарлардан алынған өзге де желімдер, 3501-тауарлық позициясындағы казеиндік желімдерден басқа	0%
99	3926 90	- өзгесі	0%
100	4101 20	- әрқайсысының салмағы күргақ түрінде 8 кг-дан, кептіріліп тұздалған түрінде 10 кг- дан, буланған, дымқыл тұздалған күйде немесе өзге консервленген күйінде 16	0%

		кг-дан аспайтын, бөлінбegen, тұтас терілер	
101	4101 50	- салмағы 16 кг-дан асатын тұтас терілер	0%
102	4101 90	- өзгесі, тоқымдарын, жартылай тоқымдарын және өнірлерін қоса алғанда	0%
103	4102 10	- жұні бар	0%
104	4102 21	-- пикелденген	0%
105	4102 29	-- өзгесі	0%
106	4103 90	- өзгесі	0%
107	4104 11	-- бөлінбegen беткі жағы ыспаланған; беткі жағы бөлінген	0%
108	4104 19	-- өзгесі	0%
109	4104 41	-- ыспаланбаған беткі жағы бөлінбegen; беткі жағы бөлінген	0%
110	4104 49	-- өзгесі	0%
111	4105 10	- дымқыл түрде (хромдалған жартылай фабрикаттарды қоса алғанда)	0%
112	4105 30	- құрғак түрде (краст)	0%
113	4106 21	-- дымқыл түрде (хромдалған жартылай фабрикаттарды қоса алғанда)	0%
114	4106 22	-- құрғак түрде (краст)	0%
115	4106 91	-- дымқыл түрде (хромдалған жартылай фабрикаттарды қоса алғанда)	0%
116	4107 11	-- ыспаланбаған беткі жағы бөлінбegen	0%
117	4107 12	-- беткі жағы бөлінген	0%
118	4107 99	-- өзгесі	0%
119	4112 00	Қойдың немесе қозының терісінен алынған жұнсіз, бөлінген немесе бөлінбegen, иленгеннен кейін қосымша өндөлген немесе пергаментке келтірілген түрін қоса алғанда, былғары краст түріндегі былғары, 4114- тауарлық позициясындағы былғарыдан өзге	0%
120	4113 10	- ешкінің немесе лактың	0%
121	4114 10	- құдері (аралас құдеріні қоса алғанда)	0%

122	4201 00	Кез келген материалдан жасалған, кез келген жануарға арналған ертүрман бұйымдары мен әбзел (жанқайыстарды, тізгіндерді, тізекаптарды, тұмылдырықтарды, аттардың жапқыштарын, артпалы қапшықтарды, иттердің жапқыштарын және ұқсас бұйымдарды қоса алғанда)	0%
123	4202 11	- - беткі жағы табиғи былғарыдан немесе құрақ былғарыдан жасалған	0%
124	4202 12	- - беткі жағы пластмассадан немесе тоқыма материалдарынан жасалған	0%
125	4202 19	- - өзгесі	0%
126	4202 21	- - беткі жағы табиғи былғарыдан немесе құрақ былғарыдан жасалған	0%
127	4202 22	- - беткі жағы пластмасса табақтардан немесе тоқыма материалдарынан жасалған	0%
128	4202 29	- - өзгесі	0%
129	4202 31	- - беткі жағы табиғи былғарыдан немесе құрақ былғарыдан жасалған	0%
130	4202 32	- - беткі жағы пластмасса табақтардан немесе тоқыма материалдарынан жасалған	0%
.131,	4202 39	- - өзгесі	0%
132	4202 91	- - беткі жағы табиғи былғарыдан немесе құрақ былғарыдан жасалған	0%
133	4202 92	- - беткі жағы пластмасса табақтардан немесе тоқыма материалдарынан жасалған	0%
134	4202 99	- - өзгесі	0%
135	4203 10	- киім заттары	0%
136	4203 21	- - арнайы спорттық мақсаттарға арналған	0%
137	4203 29	- - өзгесі	0%
138	4203 30	- белбеулер, белдіктер, портупеялар және окшантай белдіктер	0%
139	4203 40	- киімге арналған өзге керек-жарақ	0%

140	4205 00	Табиги былғарыдан немесе құрақ былғарыдан жасалған өзге бүйімдар	0%
141	4301 80	- басы, құйрығы немесе табандары бар немесе жоқ өзге бүтін терілер	0%
142	4301 90	- тері бүйімдарды жасауға жарамды бас, құйрық, табан терісі және терінің өзге бөліктер немесе қықтары	0%
143	4302 19	-- өзгесі	0%
144	4302 20	- бас, құйрық, табан және өзге де бөліктер немесе жинақталмаган қықтар	0%
145	4303 10	- киім заттары және киімге керек-жарақ	0%
146	4303 90	- өзгесі	0%
147	5101 И	-- қырқылған жұн	0%
148	5101 21	-- қырқылған жұн	0%
149	5101 29	-- өзгесі	0%
150	5102 11	-- кашмир ешкісінің	0%
151	5102 19	-- өзгесі	0%
152	5102 20	- жануарлардың қылышыты қылы	0%
153	5103 10	- жануарлар жұнінің немесе биязы қылышының таралған қыл-қыбыры	0%
154	5103 20	- жануарлар жұнінің немесе биязы қылышының өзге де қалдықтары	0%
155	5105 10	- кардтық таралған жұн	0%
156	5105 21	-- кесінділердегі, тарақпен таралған жұн	0%
157	5105 29	-- өзгесі	0%
158	5105 31	-- кашмир ешкілерінің	0%
159	5105 39	-- өзгесі	0%
160	5105 40	кардтық немесе тарақпен таралған жануарлардың қылышыты қылы	0%
161	5106 10	- құрамында жұн мас. % 85 немесе одан көп	0%
162	5106 20	- құрамында жұн мас. % 85-тен аз	0%
163	5107 10	- құрамында жұн мас. % 85 немесе одан көп	0%
164	5107 20	- құрамында жұн мас. % 85-тен аз	0%

165	5108 10	- аппаратпен ирілген	0%
166	5108 20	- тарақпен ирілген	0%
167	5109 10	- құрамында жануарлардың жүні немесе биязы қылының мас. % 85 немесе одан көп	0%
168	5109 90	- өзгесі	0%
169	511000	Бөлшек сауда үшін өлшеніп оралған немесе өлшеніп оралмаған (жылқы қылынан жасалған зер жібін қоса алғанда) жануарлардың қылышықты қылынан немесе жылқы қылынан жасалған иірімжіп	0%
170	5111 11	-- бетінің тығыздығы 300 г/м ² аспайтын	0%
171	5111 19	-- өзгесі	0%
172	5111 90	- өзгесі	0%
173	5112 11	-- бетінің тығыздығы 200 г/м ² аспайтын	0%
174	5112 19	-- өзгесі	0%
175	5112 90	- өзгесі	0%
176	5113 00	Жануарлардың қылышықты қылынан немесе жылқы қылынан жасалған маталар	0%
177	5503 20	-полиэфирлі	0%
178	5601 21	-- мақта талшықтарынан жасалған	0%
179	5602 10	- ине өтетін киіз немесе фетр және тоқылып- тігілген талшықты жайма	0%
180	5602 21	-- жануарлар жүнінен немесе биязы қылынан жасалғандар	0%
181	5602 90	- өзгесі	0%
182	5603 94	-- бетінің тығыздығы 150 г/м ² аспайтын	0%
183	5605 00	Тоқыма жіп немесе жалпақ жіп немесе 5404 немесе 5405-тауарлық позициясының ұқсас жібі, жолақ немесе таспа немесе ұнтақ түрінде металл араласқан немесе металмен қапталған ұқсас жінтері болып табылатын металдандырылған оқалы немесе оқалы емес жіп	0%

184	5607 41	- - буып-түюге арналған жінішке арқан немесе кендір жіп	0%
185	5701 10	- жануарлардың жұнінен немесе биязы қылынан жасалғандар	0%
186	5702 41	- - жануарлардың жұнінен немесе биязы қылынан жасалғандар	0%
187	5702 91	- - жануарлардың жұнінен немесе биязы қылынан жасалғандар	0%
188	5703 10	- жануарлардың жұнінен немесе биязы қылынан жасалғандар	0%
189	5703 29	- - өзгесі	0%
190	5704 10	- ең көлемді ауданы 0,3 м ² болатын пластиналар түрінде	0%
191	5704 90	- өзгесі	0%
192	5705 00	Өзге дайын немесе дайын емес кілемдер және тоқыма едендік жабындар	0%
193	5801 10	- жануарлардың жұнінен немесе биязы қылынан жасалғандар	0%
194	5805 00	Қолмен тоқылған бельгиялық, обьюссондық, бовэ түріндегі гобелендер және дайын немесе дайын емес инемен тігілген (мысалы, тығыз, айқыш-ұйқыш тігілген) ұқсас гобелендер мен гобелендер	0%
195	5905 00	Тоқыма материалдардан жасалған қабырға жабындары	0%
196	6006 10	- жануарлардың жұн иірімінен немесе биязы қылының жіп иірімдерінен жасалғандар	0%
197	6101 90	өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
198	6102 10	- жануарлардың жұн иірімінен немесе биязы қылының жіп иірімдерінен жасалғандар	0%
199	6102 20	- мақта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%

200	6103 29	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
201	6103 31	- - жануарлардың жұн иірімінен немесе биязы қылының жіп іірімдерінен жасалғандар	0%
202	6103 41	- - жануарлардың жұн иірімінен немесе биязы қылының жіп іірімдерінен жасалғандар	0%
203	6103 42	- - мақта-матадан іірілген жіптен жасалғандар	0%
204	6103 49	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
205	6104 29	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
206	6104 31	- - жануарлардың жұн иірімінен немесе биязы қылының жіп іірімдерінен жасалғандар	0%
207	6104 32	- - мақта-матадан іірілген жіптен жасалғандар	0%
208	6104 41	- - жануарлардың жұн иірімінен немесе биязы қылының жіп іірімдерінен жасалғандар	0%
209	6104 42	- - мақта-матадан іірілген жіптен жасалғандар	0%
210	6104 43	- - синтетикалық жіптерден жасалғандар	0%
211	6104 51	- - жануарлардың жұн иірімінен немесе биязы қылының жіп іірімдерінен жасалғандар	0%
212	6104 59	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
213	6104 61	- - жануарлардың жұн иірімінен немесе биязы қылының жіп іірімдерінен жасалғандар	0%
214	6104 62	- - мақта-матадан іірілген жіптен жасалғандар	0%
215	6104 69	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%

216	6105 10	- мақта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
217	6105 90	өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
218	6106 10	- мақта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
219	6106 20	- химиялық жіптерден жасалғандар	0%
220	6106 90	өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
221	6107 99	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
222	6108 99	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
223	6109 10	- мақта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
224	6109 90	өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
225	6110 11	- - жұн иірімжіптен жасалғандар	0%
226	6110 12	- - кашмир ешкісінің биязы жүнінен іірілген жіптен жасалғандар	0%
227	6110 19	- - өзгесі	0%
228	611020	- мақта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
229	6110 90	өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
230	6111 20	- мақта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
231	6111 90	өзге де тоқыма материалдарынан жасалғанда	0%
232	6112 19	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
233	6113 00	5903, 5906 немесе 5907-тауарлық позициясының машинамен немесе колдан тоқылған трикотаж жаймадан жасалған күім заттары	0%
234	611420	- мақта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%

235	6114 30	- химиялық жіптерден жасалғандар	0%
236	6114 90	өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
237	6115 29	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
238	6115 94	- - жануарлардың жұн иірімінен немесе биязы қылышынан жасалғандар	0%
239	6115 95	- - макта-матадан іірілген жіптен жасалғандар	0%
240	6115 99	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
241	611691	- - жануарлардың жұн иірімінен немесе биязы қылышынан жасалғандар	0%
242	611699	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
243	6117 10	шәлілер, мойынорағыштар, кашнелер, жамылғылар, бетперделер және үқсас бұйымдар	0%
244	6117 80	- өзге де керек-жараптар	0%
245	6117 90	- бөліктер	0%
246	6201 20	- жануарлардың жұн иірімінен немесе биязы қылышынан жасалғандар	0%
247	6201 30	- макта-матадан іірілген жіптен жасалғандар	0%
248	6201 90	өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
249	6202 20	- жануарлардың жұн иірімінен немесе биязы қылышынан жасалғандар	0%
250	6202 30	- макта-матадан іірілген жіптен жасалғандар	0%
251	6202 90	өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%

252	6203 11	- - жануарлардың жұн иірімінен немесе биязы қылышың жіп иірімдерінен жасалғандар	0%
253	6203 19	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
254	6203 31	- - жануарлардың жұн иірімінен немесе биязы қылышың жіп иірімдерінен жасалғандар	0%
255	6203 32	- - макта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
256	6203 39	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
257	6203 41	- - жануарлардың жұн иірімінен немесе биязы қылышың жіп иірімдерінен жасалғандар	0%
258	6203 42	- - макта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
259	6203 43	- - синтетикалық жіптерден жасалғандар	0%
260	6203 49	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
261	6204 11	- - жануарлардың жұн иірімінен немесе биязы қылышың жіп иірімдерінен жасалғандар	0%
262	6204 19	өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
263	6204 22	мақта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
264	6204 29	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
265	6204 31	- - жануарлардың жұн иірімінен немесе биязы қылышың жіп иірімдерінен жасалғандар	0%
266	6204	- - макта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
267	6204 39	өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%

268	6204 41	- - жануарлардың жұн иірімінен немесе биязы қылышының жіп іірімдерінен жасалғандар	0%
269	6204 42	- - мақта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
270	6204 43	- - синтетикалық жіптерден жасалғандар	0%
271	6204 44	- - жасанды жіптерден жасалғандар	0%
272	6204 49	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
273	6204 51	- - жануарлардың жұн иірімінен немесе биязы қылышының жіп іірімдерінен жасалғандар	0%
274	6204 52	- - мақта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
275	6204 59	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
276	6204 61	- - жануарлардың жұн иірімінен немесе биязы қылышының жіп іірімдерінен жасалғандар	0%
277	6204 62	- - мақта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
278	6204 69	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
279	6205 20	- мақта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
280	6205 30	- химиялық жіптерден жасалғандар	0%
281	6205 90	өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
282	6206 10	- жібек жіптерден немесе жібек қалдықтарының иірімжіптерінен жасалғандар	0%
283	6206 20	- жануарлардың жұн иірімінен немесе биязы қылышының жіп іірімдерінен жасалғандар	0%
284	6206 30	- мақта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
285	6206 40	- химиялық жіптерден жасалғандар	0%

286	6206 90	өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
287	6207 11	- - мақта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
288	6207 21	- - мақта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
289	6207 99	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
290	6208 21	- - мақта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
291	6208 29	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
292	6208 91	- - мақта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
293	6208 99	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
294	6210 10	- 5602 немесе 5603-тауарлық позицияларының материалдарынан	0%
295	6210 20	- 6201-тауарлық позициясында көрсетілген типтегі өзге де киім заттары	0%
296	6210 30	- 6201-тауарлық позициясында көрсетілген типтегі өзге де киім заттары	0%
297	6210 40	- ерлерге немесе ұл балаларға арналған өзге де киім заттары	0%
298	6210 50	- әйелдерге немесе қыздарға арналған өзге де киім заттары	0%
299	6211 11	- - ерлерге немесе ұл балаларға арналған	0%
300	6211 12	- - әйелдерге немесе қыздарға арналған	0%
301	6211 32	- - мақта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
302	6211 39	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
303	6211 42	- - мақта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
304	6211 49	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғанда р	0%

305	6212 10	- бюстгальтерлер	0%
306	6212 20	- белдіктер және белдік-қыска дамбалдар	0%
307	6212 30	-грациялар	0%
308	6214 10	жібек жіптерден немесе жібек қалдықтарының иірімжіптерінен жасалғандар	0%
309	6214 20	- жануарлардың жұн иірімінен немесе биязы қылышының жіп иірімдерінен жасалғандар	0%
310	6214 90	өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
311	6215 90	өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
312	6216 00	Биялайлар, қолғаптар мен митенкалар	0%
313	6217 10	- керек-жарап	0%
314	6301 20	- жануарлардың жұн иірімжібін немесе биязы қылышнан жасалған иірімжіптен жасалған жол көрпелері (электрлі көрпелерден өзге) мен жамылғылары	0%
315	6301 90	- өзге де жол көрпелері мен жамылғылары	0%
316	6302 10	- машинамен немесе колдан тоқылған трикотаж төсек жаймалары	0%
317	6302 21	- - макта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
318	6302 29	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
319	6302 31	- - макта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
320	6302 39	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
321	6302 51	- - макта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
322	6302 59	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%

323	6302 91	- - мақта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
324	6302 99	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
325	6303 12	- - синтетикалық жіптерден жасалғандар	0%
326	6303 19	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
327	6303 99	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
328	6304 11	- - машинамен немесе қолдан тоқылған трикотаж	0%
329	6304 19	- - өзгесі	0%
330	6304 91	- - машинамен немесе қолдан тоқылған трикотаж	0%
331	6304 92	- - трикотаж емес мақта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
332	6304 99	- - трикотаж емес өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
333	6305 20	- мақта-матадан иірілген жіптен жасалғандар	0%
334	6305 32	- - сыйымдылығы үлкен икемді аралық контейнерлер	0%
335	6305 39	- - өзгесі	0%
336	6305 90	өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
337	6306 12	- - синтетикалық жіптерден жасалғандар	0%
338	6306 19	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
339	6306 22	- - синтетикалық жіптерден жасалғандар	0%
340	6306 29	- - өзге де тоқыма материалдарынан жасалғандар	0%
341	6306 90	- өзгесі	0%
342	6307 10	- еден, ыдыс-аяқ жууга, шаң сұртуге арналған шуберектер және ұқсас сұрту материалдары	0%

343	6307 20	- құтқару күртешелері мен белдіктері	0%
344	6307 90	- өзгесі	0%
345	6308 00	Бөлшек саудага арналып буылған, кілемдер, гобелендер, кестеленген дастархандар немесе майлықтар немесе ұқсас тоқыма бұйымдар дайындауга арналған, керек-жарақпен қоса немесе оларсыз маталар мен иірімжілтерден немесе жіптерден тұратын жиынтықтар	0%
346	6402 91	- - балтырды жауып тұратын	0%
347	6402 99	- - өзгесі	0%
348	6403 51	- - балтырды жауып тұратын	0%
349	6403 59	- - өзгесі	0%
350	6403 91	- - балтырды жауып тұратын	0%
351	6403 99	- - өзгесі	0%
352	6404 19	- - өзгесі	0%
353	6404 20	- табиги немесе құрақ былғарыдан жасалған ұлтанды аяқ киім	0%
354	6405 10	- табиги немесе құрақ былғарыдан жасалған қонышты аяқ киім	0%
355	6405 20	- тоқыма материалдардан жасалған қонышты аяқ киім	0%
356	6405 90	- өзгесі	0%
357	6406 90	- өзгесі	0%
358	6501 00	Киізден немесе фетрден тігілген, қалыпсыз, жиексіз қалпақ қалыптары, қалпак дайындалмалары және қалпақтар; киізден немесе фетрден жасалған тегіс және цилиндрлі дайындалмалар (ұзыннан тілінгендерді қоса)	0%
359	6504 00	Орілген немесе кез келген материалдың жолақтарын қосу жолымен дайындалған, астарлы немесе астарсыз, өндөлген немесе өндөлмеген қалпақтар мен өзге де бас киім	0%
		Машинамен немесе қолдан тоқылған трикотаж немесе	

360	6505 00	шілтердің, киіздің немесе фетердің немесе өзге де тоқыма материалдарының тұтас (бірақ жолақтардан жасалған емес) құрактарынан дайындалған, астарлы немесе астарсыз немесе өнделген немесе өндемеген қалпақтар мен өзге де бас киімдер; кез келген материалдан жасалған, астарлы немесе астарсыз немесе өнделген немесе өндемеген шашка арналған торлар	0%
361	6506 10	- корғаныш бас киімдер	0%
362	6506 99	- - өзге де материалдардан жасалғандар	0%
363	6704 19	- - өзгесі	0%
364	7403 И	- - катодтар мен катод секциялары	0%
365	9402 90	- өзгесі	0%
366	9406 10	- сүректен жасалған	0%
367	9406 90	- өзгесі	0%

2-ҚОСЫМША

МОНГОЛИЯНЫҢ ТАРИФТІК МІНДЕТТЕМЕЛЕР ТІЗБЕСІ

Осы Қосымшаның мақсаттары үшін "УЖ коды" және "Сипаттамасы" деп Монголияның 2022 жылғы 1 қантардағы қолданыстағы номенклатурасының тиісті қосалқы позициялары және оларға сәйкес сипаттамасы түсініледі.

Ешбір жағдайда осы Қосымшада көрсетілген шығарылатын тауарға қатысты Тарап қолданатын кедендейкі баждың мөлшерлемесі осы Қосымшаның (4) бағанында көрсетілген тиісті келісілген байланыстыру деңгейінен аспауға тиіс.

№	СЭҚ ТН КОДЫ	СИПАТТАМАСЫ	Т а р и ф т і к преференциялар
1	2	3	4
1	0203 11	- - ұша және жартылай ұша	0%
2	0203 21	- - ұша және жартылай ұша	0%
3	0203 29	- - өзгесі	0%
4	0207 14	- - ұшаның бөліктери және қосалқы өнімдері, тоңазытылған	0%
		- ұнтақ, түйіршік немесе өзге қатты түрдегі,	Көлемі 1 500 тонна тарифтік квота және

5	0402 10	құрамындағы майы мас. 1,5 % көп емес	кедендік баждың 0% квота ішілік мөлшерлемесі
6	0402 21	- - қант немесе өзге тәттілендіретін заттар қосылмаған	Көлемі 1 500 тонна тарифтік квота және кедендік баждың 0% квота ішілік мөлшерлемесі
7	0403 20	- йогурт	0%
8	0403 90	- өзгесі	0%
9	0404 10	- қоюлатылған немесе қоюлатылмаған, қант немесе басқа тәттілендіретін заттар қосылған немесе қосылмаған сүт іріткісі және түрі өзгеретін сүт іріткісі	0%
10	0405 10	- сары май	БҚР деңгейінен 50%-ға төмен деу
11	0406 10	- іріткілік-альбуминдік ірімшікті және сүзбені қоса алғанда, жаңа жасалған (пісіп жетілмеген немесе ұзак ұсталмаған) ірімшік	БҚР деңгейінен 50%-ға төмендеу
12	0406 30	- ерітілген, үгілмеген немесе ұнтақ тәріздес емес ірімшік	БҚР деңгейінен 50%-ға төмендеу
13	0406 90	- өзге де ірімшіктер	БҚР деңгейінен 50%-ға төмендеу
14	0407 21	- - үй тауықтарының (Gallus domesticus)	Көлемі 90 000 000 дана тарифтік квота және кедендік баждың 7,5% квота ішілік мөлшерлемесі
15	0409 00	Табиғи бал	0%
16	0808 10	- алма	0%
17	0810 10	- бұлдірген (койбұлдірген)	0%
18	0810 20	- танқурай, қара бұлдірген, тұт жидегі немесе тұт ағашы және логанова бұлдіргені	0%
19	0811 10	- бұлдірген (койбұлдірген)	0%
20	0813 30	- алма	0%
21	0813 40	- өзге жемістер	0%

22	0902 30	- таза салмағы 3 кг-нан аспайтын бастапқы қантамалардағы қара шай (ыдыратылған) және ішінара ыдыратылған	0%
23	1001 91	- - тұқымдық	0%
24	1001 19	- - өзгесі	Kөлемі 50 000 тонна тарифтік квота және кедендік баждың 3,75% квотаішілік мөлшерлемесі
25	1001 99	- - өзгесі	
26	1003 90	- өзгесі	0%
27	1004 90	- өзгесі	0%
28	1005 90	- өзгесі	0%
29	1006 30	- жартылай майдаланған немесе толық майдаланған, жылтылдатылған немесе жалтыратылған күріш	0%
30	1104 29	- - өзге де дақылдардан	0%
31	1107 10	- қуырылмаған	0%
32	1209 29	- - өзгесі	0%
33	1507 10	гидратациямен тазартылмаған немесе тазартылған шикі май	0%
34	1507 90	- өзгесі	0%
35	1512 11	- - шикі май	0%
36	1512 19	- - өзгесі	0%
37	1517 10	- сұйық маргаринді қоспағанда, маргарин	0%
38	1517 90	- өзгесі	0%
39	1602 50	- ірі қара малдың етінен жасалғандар	0%
40	1701 99	- - өзгесі	0%
41	1702 30	глюкоза және құрамында фруктоза болмайтын немесе құрғақ күйінде фруктоза мас. 20 %-дан аз болатын глюкоза шәрбаты	0%
42	1704 90	- өзгесі	0%
		брекеттегі салмағы 2 кг астам пластинкалардағы немесе плиткадағы немесе сұйық, паста тәрізді, ұнтақ тәрізді,	

43	1806 20	түйіршіктелген немесе басқа да ұқсас түрдегі контейнерлердегі немесе салмағы 2 кг астам бастапқы қаптамалардағы дайын өзге де өнімдер	0%
44	1806 31	- - салмасы бар	0%
45	1806 32	- - салмасы жоқ	0%
46	1806 90	- өзгесі	0%
47	1901 10	- ерте жастағы балаларға арналған, бөлшек сауда үшін өлшеніп салынған дайын тамақ өнімдері	0%
48	1901 20	бөлке нан және 1905-та уарапык позициясындағы ұннан жасалған кондитер өнімдерін әзірлеуге арналған аралас қоспалар мен қамыр	0%
49	1901 90	- өзгесі	0%
50	1902 19	- - өзгесі	0%
51	1902 20	- ішінде салмасы бар, жылдызып өндеуге ұшыраған немесе ұшырамаган немесе басқа тәсілмен әзірленген макарон өнімдері	0%
52	1902 30	- өзге макарон өнімдері	0%
53	1904 10	- дақылдар дәндерін немесе дақылдар өнімдерін үрлеу немесе қуыру жолымен алынған дайын тамақ өнімдері	0%
54	1904 20	- қуырылмаган дақылдар үлпектерінен немесе қуырылған дақылдар үлпектері немесе үрленген дақылдар дәндері бар, қуырылмаган дақылдар үлпектері қоспаларынан алынған дайын тамақ өнімдері	0%
55	1905 31	- - тәтті күрғак печенье	0%
56	1905 32	- - вафли және вафли қабықтары	0%
57	1905 90	- өзгесі	0%

58	2002 10	- тұтас немесе кесіліп бөлінген қызанактар	0%
59	2002 90	- өзгесі	0%
60	2004 10	- картоп	0%
61	2004 90	- өзге көкөністер мен көкөніс қоспалары	0%
62	2006 00	Қант қосып консервленген (қант шәрбаты сіңіп, жылтыраған немесе қант басып кеткен) көкөністер, жеміс-жидектер, жаңғақтар, жемістердің қабықтары немесе өсімдіктердің өзге бөліктері	0%
63	2007 10	- гомогенделген дайын өнімдер	0%
64	2007 99	- - өзгесі	0%
65	2008 19	- - қоспаларды қоса алғанда, өзгесі	0%
66	2008 50	- өріктер	0%
67	2008 60	- қызыл шие мен қара шие	0%
68	2008 70	- шабдалы, нектаринды қоса алғанда	0%
69	2008 99	- - өзгесі	0%
70	2009 50	- қызанақ шырыны	0%
71	2009 61	- - Брикс санымен 30-дан аспайтын	0%
72	2009 71	- - Брикс санымен 20-дан аспайтын	0%
73	2009 89	- - өзгесі	0%
74	2009 90	- шырындардың қоспалары	0%
75	2103 90	- өзгесі	0%
76	2105 00	Балмұздақ және құрамында какао бар немесе какао жоқ өзге тағамдық мұз түрлері	0%
77	2106 90	- өзгесі	0%
78	2201 10	- минералды және газдалған сулар	0%
79	2202 10	- сулар, минералды және газды, қант немесе өзге де тәттілендіргіш немесе	0%

		дәмді хош иісті заттар қосылған суларды қоса алғанда	
80	2202 91	- - алкогольсіз сыра	0%
81	2202 99	- - өзгесі	0%
82	2203 00	Аштылған сыра	БҚР деңгейінен 25%-ға төмендеу
83	2204 10	- көбікті шараптар	0%
84	2204 21	- - сыйымдылығы 2 л немесе одан кем ыдыста	0%
85	2204 22	- - сыйымдылығы 2 л-ден асатын, бірақ 10 л-ден аспайтын ыдыста	0%
86	2204 29	- - өзгесі	0%
87	2204 30	- өзге жүзім шырындары	0%
88	2208 20	- жүзім шарабын тазалау немесе жүзімді сұғу нәтижесінде алынған спирт тұнбалар	0%
89	2208 60	- арак	БҚР деңгейінен 25%-ға төмендеу
90	2302 30	- бидайдан жасалған	0%
91	2304 00	Күнжара және тартылмаған немесе тартылған, түйірпіктелмеген немесе түйіршіктелген соя майынан өндөліп алынған басқа да қатты қалдықтар	0%
92	2402 20	- құрамында темекі бар сигареттер	0%
93	2403 19	- - өзгесі	0%
94	2403 99	- - өзгесі	0%
95	2520 20	- керішті сылак	0%
96	2523 29	- - өзгесі	0%
97	2710 12	- - жеңіл дистилляттар мен өнімдер	0%
98	2710 19	- - өзгесі	0%
99	2804 29	- - өзгесі	0%
100	2807 00	Күкірт қышқылы; олеум	0%
101	2809 20	- фосфор қышқылы және полифосфор қышқылы	0%
102	2815 11	- - қатты түрдегі	0%
103	2819 10	- хром триоксиді	0%
104	2833 29	- - өзгесі	0%

105	2837 И	- - натрийдің	0%
106	2849 10	- кальцийдің	0%
107	2901 10	- қанықкан	0%
108	2909 19	- - өзгесі	0%
109	3002 15	- - дозаланған дәрілік нысандар түрінде немесе бөлшек саудаға арналған нысандарға немесе қаптамаларға оралған иммунологиялық өнімдер	0%
110	3004 20	- құрамында антибиотик бар өзгесі	0%
111	3004 50	витаминдерді немесе 2936-тауарлық позициясының өзге косылыстарын камтитын өзгесі	0%
112	3004 90	- өзгесі	0%
113	3102 10	- несепнәр, оның ішінде су ерітіндісіндегі	0%
114	3102 30	- аммоний нитраты, оның ішінде су ерітіндісіндегі	0%
115	3105 20	- үш қоректі элементтен: азоттан, фосфордан және калийден тұратын минералдық немесе химиялық тыңайтқыштар	0%
116	3208 10	- курделі полиэфирлер негізінде	0%
117	3208 90	- өзгесі	0%
118	3209 10	- акрилді немесе винилді полимерлер негізінде	0%
119	3214 10	- шыны және бау-бақша жакпалары, шайырлы цементтер, тығызыдауға арналған құрамдар және өзге де мастикалар; сырлау жұмыстарына арналған тығызыдағыштар	0%
120	3214 90	- өзгесі	0%
121	3302 10	- тамақ өнімдерін немесе сусындарды өнеркәсіптік өндіру үшін пайдаланылатындары	0%
122	3303 00	Әтір және иіссулар	0%
123	3304 99	- - өзгесі	0%
124	3305 10	- сусабындар	0%
125	3305 90	- өзгесі	0%

126	3306 10	- тіс тазалайтын заттар	0%
127	3307 20	- жеке мақсаттағы дезодоранттар мен антиперспиранттар	0%
128	3401 11	- - иісі бар (құрамында дәрілік заттары барын қоса алғанда)	0%
129	3401 19	- - өзгесі	0%
130	3401 30	- бөлшек сауда үшін өлшеніп құйылған сұйық немесе крем түріндегі, құрамында сабын болатын немесе болмайтын беттік-белсенді органикалық заттар мен денені жууга арналған құралдар;	0%
131	3402 50	- бөлшек сауда үшін өлшеніп құйылған заттар	0%
132	3402 90	- өзгесі	0%
133	3403 99	- - өзгесі	0%
134	3506 10	желімдер немесе адгезивтер ретінде пайдалануға жарамды, таза салмағы 1 кг-дан аспайтын, желімдер немесе адгезивтер ретінде бөлшек сауда үшін өлшеніп салынған өнімдер	0%
135	3602 00	Оқ-дәріден өзге, дайын жарылғыш заттар	0%
136	3808 91	- - инсектицидтер	0%
137	3808 93	- - гербицидтер, өскінге қарсы құралдар және өсімдіктердің өсуін реттеушілер	0%
138	3808 94	- - дезинфекциялайтын құралдар	0%
139	3811 21	- - құрамында битуминоздық жыныстардан алынған, мұнай және мұнай өнімдері бар	0%
140	3814 00	Басқа жерде аталмаған немесе енгізілмеген күрделі органикалық еріткіштер мен сұйылтқыштар,	0%

		бояуларды немесе лактарды кетіруге арналған дайын құрамдар	
141	3816 00	3801 -тауарлық позициясындағы тауарлардан басқа, доломитті нығыздаушы қоспаны қоса алғанда, отқа төзімді цементтер, құрылыштық, бетондық және үқсас құрамдық ерітінділер	0%
142	3820 00	Антифриздер және мұздатуға карсы дайын сұйықтықтар	0%
143	3822 19	- - өзгесі	0%
144	3824 40	- цементтерге, құрылым ерітінділеріне немесе бетондарга арналған дайын қоспалар	0%
145	3824 99	- - өзгесі	0%
146	3901 10	- үлес салмағы 0,94-тен кем емес полиэтилен	0%
147	3902 10	- полипропилен	0%
148	3903 11	- - көбіктенгіш	0%
149	3906 90	- өзгесі	0%
150	3917 22	- - пропиленнің полимерлерінен	0%
151	3920 10	- этиленнің полимерлерінен	0%
152	3921 11	- - стирол полимерлерінен	0%
153	3921 13	- - полиуретандардан	0%
154	3921 90	- өзгесі	0%
155	3923 50	- тығындар, қақпақтар, қалпақшалар және тығындауға арналған өзгеде бұйымдар	0%
156	3925 20	- есіктер, терезелер мен олардың жактаулары, есіктерге арналған табалдырықтар	0%
157	3925 90	- өзгесі	0%
158	3926 90	- өзгесі	0%
159	4008 21	- - пластиналар, табақтар мен белдіктер немесе таспалар	0%
160	4009 21	- - фитингілерсіз	0%

161	4009 22	- - фитингілерімен	0%
162	4011 10	- женіл автомобильдерге арналған (жүк- жолаушы автомобиль-фургондар мен спорттық автомобильдерді қоса алғанда)	0%
163	4011 20	- автобустарға және жүктасымалдайтын моторлы көлік құралдарына арналған	0%
164	4011 70	- ауыл шаруашылығына немесе орман шаруашылығына арналған көлік құралдары мен машиналар үшін	0%
165	4016 93	- - төсемдер, шайбалар және өзге тығыздагылттар	0%
166	4107 92	- - беткі жағы бөлінген	0%
167	4406 91	- - қылқан жапырақты тұқымдастар	0%
168	4407 11	- - еменнен жасалған (Pinus spp.)	0%
169	4409 10	- қылқан жапырақты	0%
170	4410 11	- - ағаш-жонқалы тақталар	0%
171	4410 12	- - жонқаға бағдарланған тақталар (OSB)	0%
172	4411 13	- - қалыңдығы 5 мм артық, бірақ 9 мм көп емес	0%
173	4411 14	- - қалыңдығы 9 мм артық	0%
174	4411 92	- - тығыздығы 0,8 г/см ³ артық	0%
175	4412 39	- - екі сыртқы қабаты қылқан жапырақты тұқымдастар сүргінен жасалған өзгелер	0%
176	4418 29	- - өзгесі	0%
177	4703 21	- - қылқан жапырақты тұқымдастардан	0%
178	4703 29	- - жапырақты тұқымдастардан	0%
179	4804 11	- - ағартылмаған	0%
180	4805 19	- - өзгесі	0%

181	481910	- гофрленген қағаздан немесе гофрленген картоннан жасалған картондар, жәшіктер және қораптар	0%
182	4819 20	- гофрленбegen қaғazdan nemese гофрленбegen картоннан құрастырылатын картондар, жәшіктер және қораптар	0%
183	5105 10	- картық тарауға ұшыраган жүн	0%
184	5203 00	Кардтық немесе таракпен таралған мақта талшығы	0%
185	5407 82	-- боялған	0%
186	5515 13	-- негізінен немесе тек қана жануарлардың жүнімен немесе биязы қылымен араластырылған	0%
187	5603 13	-- бетінің тығыздығы 70 г/м ² -ден астам, бірақ 150 г/м ² -ден аспайтын	0%
188	5607 41	-- буып-түюге арналған жіңішке арқан немесе кендір жіп	0%
189	5703 29	-- өзгесі	0%
190	611521	-- жалаң жіптің сзықтық тығыздығы 67 дтекстен аз болатын синтетикалық жіптерден жасалғандар	0%
191	6204 43	-- синтетикалық жіптерден жасалғандар	0%
192	6209 30	- синтетикалық жіптерден жасалғандар	0%
193	6212 10	- бюстгальтер	0%
194	6305 32	-- сыйымдылығы үлкен икемді аралық контейнерлер	0%
195	6403 91	-- балтырды жауып тұратын	0%
196	6404 19	-- өзгесі	0%
197	6806 10	- текпелі, беттердегі немесе рулондардағы кожмақта, минералдық силикат мақта және үқсас минерал мақталар (	0%

		олардың қоспаларын коса алғанда)	
198	6809 11	- - тек қағазбен немесе картонмен жабылған немесе арматураланған	0%
199	7005 10	жұтатын, шағылыстыратын немесе шағылыстырмайтын қабаты бар арматураланбаған шыны	0%
200	7005 29	- - өзгесі	0%
201	7008 00	Шыныдан жасалған көп қабатты оқшаулағыш бұйымдар	0%
202	7010 90	- өзгесі	0%
203	7202 30	- ферросиликомарганец	0%
204	7202 41	- - мае. 4 %-дан астам көміртегі бар	0%
205	7208 51	- - қалындығы 10 мм астам	0%
206	7208 52	- - қалындығы 4,75 мм немесе одан астам, бірақ 10 мм аспайтын	0%
207	7208 54	- - қалындығы 3 мм кем	0%
208	7209 26	- - қалындығы 1 мм астам , бірақ 3 мм кем	0%
209	7210 49	- - өзгесі	0%
210	7210 70	- боялған, лакталған немесе пластмассамен қапталған	0%
211	7213 91	- - диаметрі 14 мм кем дөңгелек қималы	0%
212	7214 20	илемкеуден процесінде алынған немесе илемкеуден кейін бұралған, қыстары, кертештері, жүйектері немесе өзге де деформациялары бар	0%
213	7215 50	- сұық деформациядан немесе сұық күйдегі әрлеуден басқа, одан әрі өндөуге ұшырамаған, өзгесі	0%
214	7216 32	- - қоставрлар	0%
215	7216 91	- тегіс илемкен алынған, сұық деформацияланған немесе сұық күйінде өндөлген	0%

216	7217 10	- жалтыратылған немесе жалтыратылмаған, гальванды емес немесе өзге де қаптамада	0%
217	7217 20	- мырышталған	0%
218	7227 20	- кремний марганецті болаттан жасалған	0%
219	7228 20	- кремний марганецті болаттан жасалған шыбықтар	0%
220	7302 10	- рельстер	0%
221	7302 90	- өзгесі	0%
222	7304 19	-- өзгесі	0%
223	7304 29	-- өзгесі	0%
224	7304 39	-- өзгесі	0%
225	7304 90	- өзгесі	0%
226	7305 39	-- өзгесі	0%
227	7306 30	- темірден немесе легирленбекен болаттан жасалған, дөңгелек қималы, дәнекерленген, өзгелері	0%
228	7307 99	-- өзгесі	0%
229	7308 20	- мұнаралар және торланған дінгектер	0%
230	7308 30	- есіктер, терезелер және олардың жақтаулары мен есіктерге арналған табалдырықтар	0%
231	7308 40	- метал құрылым ағаштары, калыптар, тіреуіш қабырғалар немесе шахта бекітпелеріне арналған жабдық	0%
232	7308 90	- өзгесі	0%
233	7309 00	Кара металдардан жасалған, сыйымдылығы 300 л астам, қаптамасы немесе жылу оқшаулағышты бар немесе оларсыз, бірақ механикалық немесе жылу-техникалық жабдықсыз кез келген заттарға (сығылған немесе сүйітілған газдан басқа) арналған резервуарлар,	0%

		цистерналар, бактар және үқсас ыдыстар	
234	7310 10	- сыйымдылығы 50 л немесе одан астам	0%
235	7312 10	- иірілген сымдар, тростар және арқанжіптер	0%
236	7314 49	-- өзгесі	0%
237	7322 19	-- өзгесі	0%
238	7324 90	- бөліктерді қоса алғанда, өзгелері	0%
239	7325 91	-- ұнтақтағыш шарлар және диірмендерге арналған үқсас бұйым	0%
240	7325 99	-- өзгесі	0%
241	7326 90	- өзгесі	0%
242	7603 20	қабатталған құрылымды ұнтақтар; қабыршықтар	0%
243	7604 29	-- өзгесі	0%
244	7610 90	- өзгесі	0%
245	7612 90	- өзгесі	0%
246	7615 10	- асхана, ас үй бұйымдары немесе тұрмыстық қажеттілікке арналған өзге де бұйымдар және олардың бөліктері; ас үй ыдыстарын тазалауға арналған жөкелер, тазалауға немесе жалтыратуға арналған жастықшалар, қолғаптар және үқсас бұйымдар	0%
247	7616 10	- шеге, батырма, қапсырма (8305-тауарлық позициясында көрсетілгендерден басқа) бұрама, бұранда, сомын, енбелі ілмек, тойтарма, сына, шплинт, шайба және үқсас бұйым	0%
248	7616 99	-- өзгесі	0%
249	8403 10	- қазандар	0%
250	8404 10	- 8402 немесе 8403-тауарлық позициясының қазандарымен бірге пайдалануға арналған қосалқы жабдық	0%

251	8406 81	- - номиналды қуаттылығы 40 МВт-тан астам	0%
252	8406 90	- бөліктер	0%
253	8409 99	- - өзгесі	0%
254	8412 21	- - сзықтық әрекеттегі (цилиндрлер)	0%
255	8413 11	- - жанар-жағар май құю станциялары мен гараждарда пайдаланылатын жанар-жағар май материалдарына арналған сорғылар	0%
256	8413 30	отындық, май немесе іштен жану қозгалтқыштары үшін сүйкіткіштегіна арналған сорғылар	0%
257	8413 50	- өзге де көлемді ілгері-кейінді сорғылар	0%
258	8413 60	- өзге де көлемді роторлы сорғылар	0%
259	8413 70	- өзге де ортадан тепкіш сорғылар	0%
260	8413 81	- -сорғылар	0%
261	8413 91	- - сорғылардың	0%
262	8414 59	- - өзгесі	0%
263	8414 80	- өзгесі	0%
264	8414 90	- бөліктер	0%
265	8418 10	- сыртқы есіктері немесе жәшіктері бөлек немесе оларадың комбинациялары бар аралас тоқазытқыш-мұздатқышт ар	0%
266	8421 19	- - өзгесі	0%
267	8421 21	- - суды сүзуге немесе тазалауға арналған	0%
268	8421 99	- - өзгесі	0%
269	8422 40	- каптауға немесе орауга арналған өзге де жабдық (тауарды каптама материалдың термошөгүй арқылы орайтын жабдықты қоса алғанда)	0%

270	8428 10	- лифтілер мен скреперлер мен көтергіштер	0%
271	8429 19	- - өзгесі	0%
272	8429 51	- - бір шемішті фронтальды тиегіштер	0%
273	8429 52	- - толық бұрылатын машиналар	0%
274	8431 39	- - өзгесі	0%
275	8431 43	- - 8430 41 немесе 8430 49 - қосалқы позицияларының бүркүлау немесе үнгілеу машиналарының бөліктепі	0%
276	8431 49	- - өзгесі	0%
277	8432 31	- - егіншіліктің егіссіз (топырақ үнемдейтін) жүйесінде қолданылатын тұқым сепкіштер, отырғызыштар және көшет отырғызатын машиналар	0%
278	8432 39	- - өзгесі	0%
279	8432 90	- беліктепі	0%
280	8433 51	- - астық жинағыш комбайндар	0%
281	8433 90	- беліктепі	0%
282	8450 11	- - - ТОЛЫҚ автоматтандырылған машиналар	0%
283	8471 30	- ең болмағанда орталық деректер өндөу блогынан, клавиатура мен дисплейден тұратын салмағы 10 кг-дан аспайтын портативтік есептеу машиналары	0%
284	8474 90	- беліктепі	0%
285	8479 89	- - өзгесі	0%
286	8481 30	- кері клапандар (кайтарымсыз)	0%
287	8481 40	- сактандырыш немесе женелдеть клапандары	0%
288	8481 80	- өзге де арматура	0%
289	8482 20	жынтықтағы сепараторлы және шығыршықты ішкі конус сақиналарын қоса	0%

		алганда, шығыршықты конус ішпектер	
290	8482 30	- сфералық шығыршықты ішпектер	0%
291	8483 10	- трансмиссиялық біліктер (жұдырық және иінділерді қоса алғанда) және коса індер	0%
292	8483 30	- шарикті немесе шығыршықты ішпектер орнатылмаған ішпектердің корпустары; біліктеге арналған сырғанау ішпектері	0%
293	8483 40	тиісті дөңгелектерден, тізбекті жұлдызшалардан және берілістердің өзге де жеке жеткізілетін элементтерден өзге, тісті берілістер; шарикті немесе шығыршықты бұрама берілістер; гидротрансформаторларды қоса алғанда, беріліс кораптары мен өзге де жылдамдық өзгертуштер	0%
294	8483 60	- жалғастырыштар мен біліктерді біріктіруге арналған құрылғылар (әмбебап булықтарды қоса алғанда)	0%
295	8483 90	- тісті дөңгелектер, тізбекті жұлдызшалар және жеке жеткізілетін өзге де беріліс элементтері; бөліктер	0%
296	8503 00	Тек немесе негізінен 8501 немесе 8502- тауарлық позициясының машиналарына арналған бөліктер	0%
297	8504 22	- - қуаттылығы 650 кВА-дан астам, бірақ 10 000 кВА-дан аспайтын	0%
298	8504 23	- қуаттылығы 10 000 кВА-дан астам	0%
299	8504 34	- - қуаттылығы 500 кВА-дан астам	0%
300	8504 40	- статикалық өзгертуштер	0%

301	8504 90	- бөліктер	0%
302	8507 10	- поршеньді қозгалтқыштарды іске қосу үшін пайдаланылатын қорғасын бөліктер	0%
303	8516 10	- ағынды немесе жинақтаушы (сыйымды) электр су жылытқыштар және батырылатын электр жылытқыштар	0%
304	8516 60	- өзге де пештер; электр плиталары, электр плиткалары, қайнататын электр қазандары; грильдер мен ростерлер	0%
305	8517 13	- - смартфондар	0%
306	8528 72	- - өзге де түрлі-түсті бейнелі	0%
307	8530 10	- темір жолдарға немесе трамвай жолдарына арналған жабдық	0%
308	8531 10	- сигнализациялық күзет құрылғылары немесе өрт сигналын беретін құрылғылар және осыған үқсас құрылғылар	0%
309	8532 10	- 50/60 Гц жиіліктегі электр тізбектеріне арналған және 0,5 квадан кем емес реактивті қуатқа есептелген тұрақты сыйымдылық конденсаторлары (куш конденсаторлары)	0%
310	8532 29	- - өзгесі	0%
311	8535 90	- өзгесі	0%
312	8536 20	- автоматты ажыратқыштар	0%
313	8536 49	- - өзгесі	0%
314	8536 50	- өзге де ауыстырып қосқыштар	0%
315	8536 90	- өзге де құрылғылар	0%
316	8537 10	- 1000 В-тан аспайтын кернеуге арналған	0%
317	8537 20	- 1000 В-тан асатын кернеуге арналған	0%
318	8538 90	- өзгесі	0%

319	8539 52	- - светодиодты лампалар (LED)	0%
320	8544 49	- - өзгесі	0%
321	8544 60	- өзге де 1000 В-тан асатын кернеуге арналған электр өткізгіштері	0%
322	8546 10	- шыныдан	0%
323	8547 10	- қыштан жасалған оқшаулағыш арматура	0%
324	8601 10	электр қуатының сыртқы көзінен коректенетін	0%
325	8602 10	- дизельді электр локомотивтері	0%
326	8605 00	Өздігінен журмейтін теміржол немесе трамвай жолаушылар вагондары; өздігінен журмейтін жол жүгіне арналған, пошта таситын және өзге де арнаулы теміржол немесе трамвай вагондары (8604-тауарлық позициясына енгізілгендерден басқа)	0%
327	8606 92	- - ашық, 60 см асатын ашылмайтын бортты	0%
328	8606 99	- - өзгесі	0%
329	8607 19	- - бөлшектерін қоса алғанда, өзгелері	0%
330	8607 21	- - пневматикалық тежегіштер және олардың бөлшектері	0%
331	8607 30	- ілмектер және өзге де тіркесетін құрылғылар, буферлер, олардың бөлшектері	0%
332	8607 99	- - өзгесі	0%
333	8608 00	Теміржол немесе трамвай жолдарына арналған жол жабдығы мен құрылғылары; механикалық (электромеханикалық жабдықты қоса алғанда) сигнал беру жабдығы, темір жолдарда, трамвай жолдарында, автомобиль жолдарында, ішкі су жолдарында, көлік тұрактарында, порттарда немесе әуе айлақтарында	0%

		қауіпсіздікті қамтамасыз ету немесе олардың козгалысын басқару құрылғылары; аталған құрылғылар мен жабдықтың бөлшектері	
334	8702 10	- қысымнан жалын шығаратын поршеньді іштен жану қозғалтқышы ғана бар (дизелі немесе жартылай дизелі)	0%
335	8702 90	- өзгесі	0%
336	8703 22	- - қозғалтқыш цилиндрлерінің жұмыс көлемі 1000 см ³ асатын, бірақ 1500 см ³ аспайтын	0%
337	8703 23	- - қозғалтқыш цилиндрлерінің жұмыс көлемі 1500 см ³ асатын, бірақ 3000 см ³ аспайтын	0%
338	8703 24	- - қозғалтқыш цилиндрлерінің жұмыс көлемі 3000 см ³ асатын	0%
339	8703 33	- - қозғалтқыш цилиндрлерінің жұмыс көлемі 2500 см ³ асатын	0%
340	8703 80	- тек электр қозғалтқышымен қозгалатын өзге де көлік құралдары	0%
341	8704 10	- жолсыз жағдайда пайдалануға арналған өзі түсіретін автомобильдер	0%
342	8704 22	- - көлік құралының толық салмағы 5 тоннадан асады, бірақ 20 тоннадан аспайды	0%
343	8704 23	- - көлік құралының толық салмағы 20 тоннадан асады	0%
344	8705 30	- өрт сөндіруші көлік құралдары	0%
345	8705 90	- өзгесі	0%
346	8707 90	- өзгесі	0%
347	8708 29	- - өзгесі	0%
348	8708 30	тежегіштер, сервокүшеткіші бар	0%

		тежегіштер, олардың бөліктепі	
349	8708 40	- беріліс қораптары мен олардың бөліктепі	0%
350	8708 70	- жүріс доңғалактары, олардың бөліктепі мен керек-жарағы	0%
351	8708 80	- аспа жүйелері және олардың бөліктепі (амортизаторларды қоса алғанда)	0%
352	8708 99	- - өзгесі	0%
353	8716 10	- "Ұй-автотіркеме" типіндегі тұруға немесе автотуристерге арналған тіrkемелер мен жартылай тіrkемелер	0%
354	8716 20	- ауыл шаруашылығына арналған өздігіне жүк тиейтін немесе өздігінен жүк түсіретін тіrkемелер мен жартылай тіrkемелер	0%
355	8716 31	- - тіrkемелі-цистерналар және жартылай тіrkемелі-цистерналар	0%
356	8716 39	- - өзгесі	0%
357	8716 40	- өзге де тіrkемелер және жартылай тіrkемелер	0%
358	8716 80	- өзге де көлік құралдары	0%
359	8716 90	- бөліктер	0%
360	9401 41	- - сүректен жасалған	0%
361	9401 61	- - қапталған жиһаз	0%
362	9403 20	- өзге де металл жиһаз	0%
363	9403 30	- мекемелерде пайдаланылатын үлгідегі ағаш жиһаз	0%
364	9403 40	- асхана типіндегі ағаш жиһаз	0%
365	9403 50	- ұйықтайтын бөлме типіндегі ағаш жиһаз	0%
366	9403 60	- өзге де ағаш жиһаз	0%
367	9403 70	- пластмассадан жасалған жиһаз	0%

3-ҚОСЫМША

ТАУАРЛАРДЫҢ ШЫҒУ ТЕГІН АЙҚЫНДАУ ҚАФИДАЛАРЫ

I БӨЛІМ. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1-бап

Қолданылу мақсаттары

Осы Қосымшада көзделген Тауарлардың шығу тегін айқындау қафидалары осы Келісімге сәйкес тарифтік преференциялар ұсыну мақсаттары үшін ғана қолданылады.

2-бап

Анықтамалар

Осы Қафидалардың мақсаттары үшін:

- a) "аквашаруашылық" - өндірісті арттыру мақсатында, мысалы, тұрақты балық жіберу, қоректендіру немесе жыртқыштардан қорғау арқылы даму мен есу процестеріне эсер ету арқылы уылдырық, құрт шабақтар, шабақтар және дернәсілдер сияқты шикізаттан су организмдерін, оның ішінде балықтарды, ұлуларды, шаян тәрізділерді, басқа да су омыртқасыздарын және су өсімдіктерін өсіру;
- b) "үәкілетті орган" - Тарап осы Келісімнің мақсаттары үшін тауарлардың шығу тегі туралы сертификаттарды беруге үәкілеттік берген құзыретті орган;
- c) "партия" - экспорттаушыдан жүк алушыға бір немесе бірнеше көлік құжаттары бойынша бір мезгілде жөнелтілетін тауарлар;
- d) "экспорттаушы" - сыртқы сауда шарты (келісімшарты) бойынша тауарларды сатушы, жүк жөнелтуші, тауарларды беруші немесе өндіруші;
- e) "FCA беру шарттарындағы құн" - аумағында "Инкотермс" 2020 сауда терминдерін түсіндірудің халықаралық қафидаларына сәйкес тауарлар бірінші тасымалдаушыға берілетін Тарапта өндірушіге төленуге тиіс, кедендік ресімдеу, ішкі салықтар және басқа да ілеспе шығыстар сияқты тауарлардың экспорттына байланысты шығыстардың құнын қамтитын тауарлар құны;
- f) "импорттаушы" - сыртқы сауда шарты (келісімшарты) бойынша тауарларды сатып алушы немесе жүк алушы;
- g) "тауар" - егер тіпті материал ретінде басқа өндірістік операцияда одан эрі пайдалануға арналған болса да, алынған немесе өндірілген тауар;
- h) "материал" - тауарлардың ингредиентін, шикізатын, құрамдасын немесе бір бөлігін қоса алғанда, тауарды өндіру кезінде пайдаланылатын немесе тұтынылатын, физикалық түрғыдан тауарға қосылған немесе басқа тауарды өндіру кезінде өндеуге үшірайтын кез келген зат немесе материя;
- i) "шығарылмайтын тауарлар" немесе "шығарылмайтын материалдар" - осы Қафидаларда көзделген тауарлардың шығу тегін айқындау өлшемшарттарына сай

келмейтін тауарлар немесе материалдар және (немесе) шығу тегі белгісіз тауарлар мен материалдар;

j) "шығарылатын тауарлар" немесе "шығарылатын материалдар" - осы Қағидаларда көзделген тауарлардың шығу тегін айқындау өлшемшарттарына сай келетін тауарлар немесе материалдар;

k) "өндірүпі" - Тараптың аумағында тауарлар өндіруді жүзеге асыратын тұлға;

l) "өндіріс" - өсіруді, өндіруді, егін жинауды, өсімін молайтуды, алуды, жинауды, ұстап алуды, балық аулауды, аң аулауды, осындай тауарларды өндеді, қайта өндеді немесе құрастыруды қамтитын тауарларды алу тәсілдері;

m) "тауардың шығу тегі туралы құжат" - осы Қағидаларда көзделген тауардың шығу тегі туралы сертификат немесе тауардың шығу тегі туралы декларация; және

n) "верификациялаушы орган" - верификациялау рәсімдерін өткізуге Тарап уәкілеттік берген құзыретті мемлекеттік орган.

3-бап

Тауарлардың шығу тегін айқындау өлшемшарттары

Осы Қағидалардың мақсаттары үшін, егер тауарлар:

a) осы Қағидалардың 4-бабына сәйкес осындай Тарапта толық алынса немесе өндірілсе;

b) шығарылмайтын материалдар құнының пайыздық үлесі FCA шарттарында тауар құнының елу (50) пайызынан аспайтын немесе Үйлестірілген жүйеге сәйкес алынған тауардың коды алғашқы төрт белгінің кез келгенінің деңгейінде шығарылмайтын материалдар кодынан ерекшеленетін жағдайда, осындай Тарапта осындай материалдар пайдаланыла отырып өндірілсе; немесе

c) осы Тарапта бір немесе бірнеше Тараптан шығарылатын материалдардан ғана өндірілсе, осы Тараптан шығарылатын тауарлар деп есептеледі.

4-бап

Толық алынған немесе өндірілген тауарлар

Осы Қағидалардың 3-бабын қолдану мақсаттары үшін мынадай тауарлар Тарапта толық алынған немесе өндірілген тауарлар деп танылады:

a) осындай Тарапта өсірілген немесе жиналған жемістерді, жи欠缺терді, гүлдерді, көкөністерді, ағаштарды, балдырларды, саңырауқұлақтарды және тірі өсімдіктерді қоса алғанда, өсімдіктер мен өсімдік текстес өнімдер;

b) осындай Тарапта төлдеген және өсірілген тірі жануарлар;

c) осындай Тарапта тірі жануарлардан алынған өнім;

d) осындай Тарапта төлдеген және өсірілген жануарларды сою нәтижесінде алынған өнім;

e) осындай Тарапта жинау, аң аулау, ұстап алу, балық аулау кәсіпшілігі, өсіру, өсімін молайту, аквашаруашылық нәтижесінде алынған өнім;

f) осындай Тараптың ауасынан, топырағынан, сүйнан немесе теңіз түбінен және оның жер қойнауынан алынған немесе өндірілген минералдық өнімдер мен басқа да пайдалы қазбалар;

g) осындай Тарапта тіркелген және оның туын көтеріп жүзетін кеме Тараптың аумақтық теңізінің (суларының) шегінен тыс жерлерде аулаған теңіз балық аулау кәсіпшілігінің өнімі және теңіз кәсіпшілігінің басқа да өнімі;

h) осындай Тарапта тіркелген және оның туын көтеріп жүзетін қайта өндеуші кеме бортында осы Баптың "g" тармақшасында көрсетілген өнімнен ғана алынған өнім;

i) Тараптың осы теңіз түбін немесе осы теңіз қойнауларын игеруге айрықша құқықтары болған жағдайда, осындай Тараптың аумақтық теңізінің (суларының) шегінен тыс жерлерде теңіз түбінен немесе теңіз қойнауынан алынған өнім;

j) осындай Тарапта өндіру және тұтыну нәтижесінде алынған қалдықтар мен сыйықтар;

k) осындай бұйымдар шикізатқа қайта өндеу үшін ғана жарамды болған жағдайда, осындай Тарапта құрастырылған, тұтынуда болған бұйымдар;

l) осындай Тарапта тіркелген ғарыш кемелерінде ашық ғарышта алынған өнім; және

m) осындай Тарапта осы Баптың "a" - "1" тармақшаларында көрсетілген тауарлардан ғана алынған немесе өндірілген тауарлар.

5-бап

Шығарылмайтын материалдардың үлесі

Осы Қағидаларды қолдану мақсаттары үшін шығарылмайтын материалдар құнының пайыздық үлесі (бұдан әрі "NOM" деп аталады) мынадай формула бойынша есептеледі:

Шығарылмайтын материалдардың құны

NOM = * 100%

FCA құны

мұндағы шығарылмайтын материалдардың құны:

a) Тарапқа әкелу кезіндегі осындай материалдардың кедендейк құны; немесе

b) кедендейк құны белгісіз немесе айқындау мүмкін болмаған жағдайда - тауарларды өндеу немесе қайта өндеу жүзеге асырылған Тараптың аумағында шығарылмайтын материалдар үшін төленген немесе төлеуге жататын, құжатпен расталған алғашқы баға.

6-бап

Жеткіліксіз өндөу немесе қайта өндөу

1. Бөлек немесе бір-бірімен ұштастырылып жүзеге асырылатын мына операциялар осы Қағидалардың 3-бабының талаптарын орындау үшін жеткіліксіз деп есептеледі:

а) тауарды тасымалдау немесе сақтау кезінде оның жай-күйінің сақталуын қамтамасыз ету бойынша операциялар;

б) мұздату және мұзын еріту;

с) қаптау және қайта қаптау;

д) жуу, тазалау, шацын, тотығын, майын, бояуын немесе басқа жамылғыларын кетіру;

е) тоқыманы үтіктеу немесе сығымдау;

ф) бояу, жалтырату, лактау, май жағу;

г) дәнді дақылдардың және күріштің қабығын аршу, ішінара немесе толығымен ағарту, тазалау және жылтырату;

х) қантты бояу немесе кесек қантты қалыптастыру;

и) жемістер, көкөністер мен жаңғақтарды тазалау, дәндерін алу және олардың қабығын аршу;

ж) қайрау, тегістеу немесе ұнтақтау;

к) кесу;

л) елеу, іріктеу, сұрыптау, сыныптау;

м) шөлмектерге, банкілерге, флакондарға өлшеп-қую, қаптарға, жәшіктеге, қораптарға өлшеп-салу, ұстіңгі бетке бекіту және қаптау бойынша басқа да операциялар;

н) өнімге немесе оның қаптамасына белгілерді, логотиптерді, заттаңбаларды және басқа да осыған ұқсас айырым белгілерін салу немесе мөрін басу;

о) өнімдерді (құрамдастарды) алынған өнімнің бастапқы құрамдастарынан айтарлықтай ерекшеленуіне алып келмейтіндей араластыру;

р) тауарды қарапайым құрастыру және тауарды бөліктеге бөлшектеу;

қ) малды сою, етті сұрыптау; және

г) тауарларды мақсаты бойынша пайдалану.

2. Осы Баптың 1-тармағын қолдану мақсаттары үшін қарапайым операция деп жүзеге асырылуы үшін арнайы машиқты (дағдыларды), осы операцияға арналған арнаулы машиналарды, аспаптарды немесе жабдықты қолдану талап етілмейтін операция түсініледі.

7-бап

Шығару тегінің кумуляциясы

Осы Қағидалардың 3-бабына нұқсан келтірілмей, бір Тараптан шығарылатын және екінші Тарапта тауар өндірісінде пайдаланылатын тауарлар осы Қағидалардың 6-бабының 1-тармағында көрсетілген операциялардан ерекшеленетін, оларды қайта өндеу бойынша соңғы операциялар орындалған Тараптан шығарылған тауарлар ретінде қарастырылуға тиіс. Кейіннен қайта өндеу үшін пайдаланылатын тауарлардың шығу тегі құжатпен расталуға тиіс.

8-бап

De Minimis

1. Тауар сыныптамасын өзгерту жөніндегі талаптарды қанағаттандырмайтын тауарлар, дегенмен, егер мұндай тауарлар осы Қағидалардың қолданылатын қалған талаптарына сай келсе және оларға қатысты тауарлардың шығу тегін айқындаудың осындай өлшемшарты орындалмайтын барлық пайдаланылатын шығарылмайтын материалдардың құны FCA шарттарындағы тауарлар құнының он (10) пайзызынан аспаса, шығарылатын тауарлар ретінде қарастырылады.

2. Осы Баптың 1-тармағында көрсетілген материалдардың құны НОМ-ды есептеу мақсаттары үшін шығарылмайтын материалдардың құнына қосылуға тиіс.

9-бап

Керек-жарак, қосалқы бөлшектер, құралдар, нұсқаулықтар және ақпараттық материалдар

1. Осы Баптың 2-тармағында көрсетілген керек-жарактың, қосалқы бөлшектердің, құралдардың, нұсқаулықтардың және ақпараттық материалдардың шығу тегі олармен бірге берілетін тауарлардың шығу тегімен бірдей болуға тиіс.

2. Осы Баптың қолдану мақсаттары үшін керек-жарак, қосалқы бөлшектер, құралдар, нұсқаулықтар және ақпараттық материалдар деп мыналар түсініледі:

а) тауарлармен бірге сынныталатын және берілетін керек-жарак, қосалқы бөлшектер, құралдар, нұсқаулықтар және ақпараттық материалдар. Бұл ретте оларға жеке инвойс қойылмауға тиіс; және

б) тауарлармен бірге ұсынылған керек-жарактың, қосалқы бөлшектердің, құралдардың, нұсқаулықтардың және ақпараттық материалдардың жиынтығы, саны мен құны осындай тауарлар үшін әдеттегідей болып табылады.

3. Осы Баптың 1-тармағының ережелеріне қарамастан, НОМ-ды есептеу мақсаттары үшін керек-жарактың, қосалқы бөлшектердің, құралдардың, нұсқаулықтар мен ақпараттық материалдардың құны тауарларды өндіру кезінде пайдаланылатын шығарылатын немесе шығарылмайтын материалдардың құнын есептеу кезінде есепке алынады.

10-бап

Бөлшек саудаға арналған қаптама материалдар мен ыдыстар

1. Бөлшек саудаға арналған және тауарлармен бірге сыныпталатын қаптама материалдар мен ыдыстардың шығу тегі олармен бірге берілетін тауарлардың шығу тегімен бірдей қарастырылуға тиіс.

2. Осы Баптың 1-тармағының ережелеріне қарамастан, НОМ-ды есептеу мақсаттары үшін бөлшек саудаға арналған қаптама материалдар мен ыдыстардың құны тауарларды өндіру кезінде пайдаланылатын шығарылатын немесе шығарылмайтын материалдардың құнын есептеу кезінде есепке алынады.

11-бап

Тасымалдауға арналған қаптама материалдар мен ыдыстар

Тауарларды тасымалдауға ғана арналған қаптама материалдар мен ыдыстар тауарлардың шығу тегін айқындау кезінде есепке алынбауға тиіс.

12-бап

Жинақтар

Үйлестірілген жүйені интерпретациялаудың үшінші Негізгі қағидасына сәйкес жинақтар ретінде сыныпталатын тауарлар, егер мұндай жинақтың барлық құрамдасы шығарылатын тауарлар болып табылса, шығарылатын тауарлар ретінде қарастырылуға тиіс. Сонымен қатар, шығарылатын тауарлардан да және шығарылмайтын тауарлардан да тұратын жинақ, егер ондағы шығарылмайтын тауарлардың құны FCA беру шарттарындағы жиынтық құнының он бес (15) пайызынан аспаса, шығарылатын жинақ деп танылады.

13-бап

Аралық тауарлар

Егер шығарылмайтын материалдар осы Қағидалардың 3-бабында көрсетілген талаптарға сай келсе, онда олардан алынған тауарлар шығарылатын тауарлар болып есептеледі және осы тауарларды түпкілікті тауарды кейіннен өндіру үшін пайдаланған кезде мұндай шығарылмайтын тауарлар осындай түпкілікті тауардың шығу тегін айқындау кезінде есепке алынбайды.

14-бап

Жанама материалдар

Тауарлардың шығу тегін айқындау кезінде өндіру кезінде пайдаланылуы мүмкін және тауарлардың құрамына қосылмайтын мынадай жанама материалдардың:

- a) отынның және энергияны;
- b) құралдардың, мөртабандардың және пресс-нысандардың;
- c) жабдық пен ғимараттарға техникалық қызмет көрсету кезінде пайдаланылатын қосалқы бөлшектер мен материалдар;
- d) өндірісте немесе жабдық пен ғимараттарды пайдалану кезінде пайдаланылатын жағармай материалдарының, қоспалардың және басқа да материалдардың;
- e) қауіпсіздікті қамтамасыз етуге арналған қолғаптардың, көзілдіріктің, аяқ киімнің, киімнің, жабдықтың;
- f) тауарларды тестілеу немесе тексеру үшін пайдаланылатын жабдықтың, құрылғылардың;
- g) катализаторлардың және еріткіштердің; және
- h) тауарлар құрамына қосылмаған, бірақ тауарларды өндіру кезінде оларды пайдалану өндірістік процестің бір бөлігі ретінде ұсынылуы мүмкін кез келген басқа да материалдардың шығу тегі есепке алынбайды.

15-бап

Тікелей беру

1. Тараптар арасында немесе Тараптар болып табылмайтын елдердің аумағы арқылы тікелей өткізілетін шығарылатын тауарларды тасымалдау процесінде мынадай шарттар сақталған кезде:

- a) тауарларды түсіру, тиеу, сақтау бойынша операцияларды және олардың жай-күйінің сақталуын қамтамасыз етуге бағытталған басқа да қажетті операцияларды қоспағанда, тауарлар қандай да бір операцияларға ұшырамаса; және
- b) тауарлар мұндай елдерде сауда немесе тұтыну объектісі болмаса, оларға қатысты тарифтік преференциялар беріледі.

2. Егер шығарылатын тауарлар Тараптар болып табылмайтын елдердің аумағы арқылы берілетін болса, импорттаушы Таралтың кеден органына мынадай құжаттардың бірі ұсынылуға тиіс:

- a) тауарларды бір Таралтың аумағынан екінші Тараптың аумағына өткізу маршрутын растайтын және тауарлардың сипаттамасын қамтитын, сондай-ақ тасымалдау шарттарына байланысты қолданылатын, пайдаланылатын көлік құралдарының атауын және контейнерлердің нөмірін қамтитын көлік құжаттары; немесе
- b) тауарлардың сипаттамасын қамтитын, сондай-ақ тауарлардың кедендейк бақылауда болуын және осы Баптың 1-тармағының "а" тармақшасында көзделген

шарттардың орындалуын растьайтын, тауарлардың транзиттік өткізілуі жүріп жатқан Тараптар болып табылмайтын елдердің кеден органдары берген құжаттар.

3. Осы Баптың 2-тармағында көрсетілген құжаттарға қосымша тікелей берудің сақталуын растьайтын кез келген басқа да құжаттар ұсынылуы мүмкін.

4. Егер декларант импорттаушы Тараптың кеден органдарына тікелей беру шарттарының сақталуын құжатпен раствауды ұсынбаса, тарифтік преференциялар берілмейді.

16-бап

Үшінші елдің инвойсы

Импорттаушы Тарап осы Қағидаларда көзделген талаптар сақталған жағдайда, Тарапта тіркелген тұлға, сол сияқты Тарап болып табылмайтын елде тіркелген тұлға инвойс қойған шығарылатын тауарларға қатысты тарифтік преференциялар беруге тиіс.

II БӨЛІМ. ТАУАРЛАРДЫҢ ШЫҒУ ТЕГІН ҚҰЖАТПЕН РАСТАУ

17-бап

Жалпы талаптар

1. Тараптан шығарылатын тауарларды кез келген Тарапқа әкелу кезінде тауардың шығу тегі туралы мынадай құжаттардың бірі:

а) осы Қағидалардың 28-бабында белгіленген жағдайларды қоспағанда, осы Қағидалардың 19-бабына сәйкес берілген тауардың шығу тегі туралы сертификат (ЕАМ нысаны); немесе

б) осы Қағидалардың 21-бабына сәйкес ресімделген тауардың шығу тегі туралы декларация ұсынылған жағдайда, осындай тауарларға қатысты тарифтік преференциялар беріледі.

2. Осы Баптың 1-тармағының ережелеріне қарамастан, осы Қағидалардың 18-бабында белгіленген жағдайларда, осы Бапта көзделген қандай да бір құжаттарды ұсынбастан, шығарылатын тауарларға қатысты тарифтік преференциялар берілуге тиіс.

18-бап

Тауарлардың шығу тегі туралы құжаттарды ұсыну талап етілмейтін жағдайлар

Әкелінетін тауарлардың кедендік құны екі жұз (200) евродан немесе иморттаушы Тараптың валютасына баламалы мәннен аспайтын жағдайларда, мұндай әкелу бір немесе бірнеше берудің бір бөлігі болып табылмайтын, оларға қасақана бөлу тауардың шығу тегі туралы құжатты ұсынудан жалтару тәсілі ретінде негізді түрде қарастырылуы мүмкін жағдайларда, тарифтік преференциялар алу мақсаттары үшін тауардың шығу тегі туралы құжаттар талап етілмейді.

19-бап

Тауардың шығу тегі туралы сертификат

1. Тауардың шығу тегі туралы сертификат өндірушінің, экспорттаушының немесе олардың уәкілетті өкілдерінің өтініші негізінде Тараптың уәкілетті органы беретін тауарлардың шығу тегін растайтын құжат болып табылады. Өтініш жазбаша түрде немесе, егер экспорттаушы Тараптың занамасына сәйкес рұқсат етілсе, электрондық түрде ресімделуге тиіс.

2. Осы Қағидалардың 28-бабының 3-тармағында көзделген жағдайларды қоспағанда, тауардың шығу тегі туралы сертификат қағаз жеткізгіштегі түпнұсқа құжат түрінде беріледі.

3. Экспортталатын тауарлар осы Қағидаларды түсінуде Тарап аумағынан шығарылатын болып есептелуі мүмкін барлық жағдайда тауардың шығу тегі туралы сертификат тауарлар экспортталғанға дейін немесе оларды экспорттау кезінде беріледі.

4. Экспорттаушы Тараптың уәкілетті органы осы Қағидаларға Қосымшада көзделген форматқа және оны толтыруға қойылатын талаптарға сәйкес тауардың шығу тегі туралы сертификат беруді қамтамасыз етуге тиіс.

5. Тауардың шығу тегі туралы сертификат тауарлардың бір партиясына беріледі және оны уәкілетті орган берген күннен бастап он екі (12) ай ішінде тарифтік преференциялар беру мақсаттары үшін пайдаланылуы мүмкін. Берілген тауарлардың нақты салмағы тауардың шығу тегі туралы сертификатта көрсетілген салмақтың бес (5) пайзызынан аспауға тиіс.

20-бап

Тауардың шығу тегі туралы сертификатты берудің ерекше жағдайлары

1. Егер тауардың шығу тегі туралы сертификат тауарлар экспортталғанға дейін немесе оларды экспорттау кезінде берілмеген жағдайда, ол кейіннен берілуі мүмкін. Бұл жағдайда тауардың шығу тегі туралы сертификатта "КЕЙІННЕҢ БЕРІЛДІ" ("ISSUED RETROACTIVELY" немесе "ISSUED RETROSPECTIVELY") деген сөздер болуға тиіс.

2. Қағаз жеткізгіште түпнұсқа құжат түрінде берілген тауардың шығу тегі туралы сертификат ұрланған, жоғалған немесе жойылған жағдайда, өндіруші, экспорттаушы немесе олардың уәкілетті өкілдері оның расталған телнұсқасын алу үшін уәкілетті органға жүгіне алады. Расталған телнұсқада "ТАУАРДЫҢ ШЫҒУ ТЕР ТУРАЛЫ СЕРТИФИКАТЫҢ ТЕЛНҰСҚАСЫ, НӨМІРІ_ КҮНІ_" ("DUPLICATE OF THE CERTIFICATE OF ORIGIN NUMBER- DATE_") деген сөздер болуға тиіс. Тауардың шығу тегі туралы сертификаттың расталған телнұсқасы тарифтік преференциялар беру

мақсаттары үшін тауардың шығу тегі туралы сертификаттың тұпнұсқасы берілген күннен бастап он екі (12) айдан аспайтын, осындай телнұсқа берілген мерзім ішінде пайдаланылуы мүмкін.

3. Тауардың шығу тегі туралы сертификатта жасалған кездейсоқ қателер немесе олқылықтар анықталған жағдайда, уәкілетті орган осындай қателер немесе олқылықтар бар сертификаттың орнына тауардың шығу тегі туралы жаңа сертификат беруге тиіс. Бұл ретте кездейсоқ қателер немесе олқылықтар анықталған сертификат жойылуға тиіс. Бұл жағдайда тауардың шығу тегі туралы мұндай жаңа сертификатта "ТАУАРДЫҢ ШЫҒУ ТЕП ТУРАЛЫ СЕРТИФИКАТТЫҢ ОРНЫНА БЕРІЛДІ, НӨМІРІ_КҮНІ_" ("ISSUED IN SUBSTITUTION FOR THE CERTIFICATE OF ORIGIN NUMBER_DATE_") деген сөздер болуға тиіс. Тауардың шығу тегі туралы жаңа сертификат тауардың шығу тегі туралы осындай жаңа сертификат берілген күннен бастап он екі (12) айдан аспайтын мерзім ішінде тарифтік преференциялар беру мақсаттары үшін пайдаланылуы мүмкін.

4. Басқа Тараптардың аумағында қандай да бір қайта өндіреуге немесе өндіреуге ұшырамаған шығарылатын тауарлар Тараптар арасында өткізілген жағдайда, тауарларды экспорттау болжанатын Тараптың уәкілетті органды аудиториялық сертификат бере алады. Аудиториялық сертификат осындай тауарлар бұрын әкелінген Тараптың уәкілетті органды берген тауардың шығу тегі туралы сертификаттың негізінде берілуге тиіс және онда "ТАУАРДЫҢ ШЫҒУ ТЕП ТУРАЛЫ СЕРТИФИКАТ НЕГІЗІНДЕ БЕРІЛДІ, НӨМІРІ_КҮНІ_" ("ISSUED ON THE BASIS OF CERTIFICATE OF ORIGIN NUMBER DATE_") деген сөздер болуға тиіс. Тауардың шығу тегі туралы осындай аудиториялық сертификат тауардың шығу тегі туралы осындай аудиториялық сертификат берілген күннен бастап он екі (12) айдан аспайтын мерзім ішінде тарифтік преференциялар беру мақсаттары үшін пайдаланылуы мүмкін.

21-бап

Тауардың шығу тегі туралы декларация

1. Өндіруші немесе экспорттаушы кедендей құны бес мың (5000) еуродан немесе импорттаушы Тараптың валютасымен баламалы мәннен аспайтын шығарылатын тауарлар партиясына осы Қағидалардың 17-бабы 1-тармағының "Ъ" тармақшасында көрсетілген тауардың шығу тегі туралы декларация ресімдеуі мүмкін.

2. Тауарға қатысы бар кез келген коммерциялық құжатта өндіруші немесе экспорттаушы жасаған тауардың шығу тегі туралы мәлімдеме тауардың шығу тегі туралы декларацияны білдіреді. Тауардың шығу тегі туралы декларация ағылшын тілінде баспа тәсілімен жазылуға тиіс.

3. Экспорттаушы Тараптың верификациялаушы органдының сұрау салуы бойынша тауардың шығу тегі туралы декларацияны ресімдеген өндіруші немесе экспорттаушы осындай сұрау салуда көрсетілген тауарлардың шығу тегін, сондай-ақ олардың осы Қағидалардың өзге де талаптарына сәйкестігін растайтын барлық қажетті құжаттарды кез келген уақытта ұсынуға дайын болуға тиіс.

4. Тауарлардың шығу тегі туралы декларация шығарылатын тауарлардың бір партиясына ресімделеді және ол куәландырылған күннен бастап он екі (12) ай ішінде тарифтік преференциялар беру мақсатында пайдаланылуы мүмкін. Берілген тауарлардың нақты салмағы тауардың шығу тегі туралы декларацияны қамтитын коммерциялық құжатта көрсетілген салмақтың бес (5) пайзынан көп аспауға тиіс.

5. Импорттаушы Тараптың кеден органдарында тауардың шығу тегі туралы декларацияда мәлімделген мәліметтердің анықтығына немесе тауарлардың шығу тегін айқындау өлшемшарттарына тауарлардың сәйкестігіне қатысты негізделген күмәндар болған жағдайда, мұндай кеден органдары тауардың шығу тегі туралы сертификатты сұратуға құқылы.

22-бап

Болмашы алшақтықтар

1. Егер тауардың шығу тегі күмән тудырмаса, тауардың шығу тегі туралы құжатта қамтылған ақпарат пен импорттаушы Тараптың кеден органдына ұсынылған құжаттарда қамтылған ақпарат арасындағы болмашы алшақтықтарды анықтау, егер онда көрсетілген мәліметтер ұсынылған тауарларға іс жүзінде сәйкес келсе, ол өзінен-өзі тауардың шығу тегі туралы құжатты жарамсыз деп тану үшін негіз болып табылмауға тиіс.

2. Егер тауардың шығу тегі туралы құжатта бірнеше тауар мәлімделсе, онда осындай тауарлардың біреуіне қатысты проблеманың туындауы тауардың шығу тегі туралы осындай құжатта көрсетілген қалған тауарларға қатысты тарифтік преференциялар беруге эсер етпеуге немесе оларды беруді кейінге қалдырмауға тиіс.

23-бап

Құжаттарды сақтау жөніндегі талаптар

1. Тауардың шығу тегі туралы сертификатты беру туралы өтінішпен жүгінген өндіруші немесе экспорттаушы үәкілетті органға ұсынылған барлық құжаттаманы және құжаттардың көшірмелерін тауардың шығу тегі туралы сертификат берілген күннен бастап кемінде үш (3) жыл сақтауға тиіс.

2. Өзіне тарифтік преференциялар берілген импорттаушы тауардың шығу тегі туралы құжаттың көшірмесін осындай тарифтік преференциялар берілген күннен бастап кемінде үш (3) жыл сақтауға тиіс.

3. Тауардың шығу тегі туралы сертификатты беру туралы өтінішті және онымен байланысты барлық құжатты уәкілетті орган тауардың шығу тегі туралы осындай сертификат берілген күннен бастап кемінде үш (3) жыл сақтауға тиіс.

4. ауардың шығу тегі туралы декларацияны ресімдеген өндіруші немесе экспорттаушы тауарлардың шығу тегін растайтын құжаттардың барлық құжаттамасы мен көшірмелерін тауардың шығу тегі туралы осындай декларация қуәландырылған күннен бастап кемінде үш (3) жыл сақтауға тиіс.

ІІІ БӨЛІМ. ТАРИФТІК ПРЕФЕРЕНЦИЯЛАР

24-бап

Тарифтік преференциялар беру

1. Осы Келісімде көзделген тарифтік преференциялар осы Қағидалардың талаптарына сай келетін шығарылатын тауарларға қатысты беріледі.

2. Импорттаушы Тараптың кеден органдары мынадай шарттарды:

а) әкелінетін тауарлар осы Қағидалардың 3-бабында белгіленген тауарлардың шығу тегін айқындау өлшемшарттарына сәйкес келген;

б) осы Қағидалардың 15-бабында белгіленген тікелей жеткізу талаптары сақталған; және

с) әкелінетін тауарлардың шығу тегі осы Қағидалардың талаптарына сәйкес тауардың шығу тегі туралы құжатпен расталған орындаған кезде шығарылатын тауарларға қатысты тарифтік преференциялар береді.

3. Егер тауарларды әкелу кезінде тауардың шығу тегі туралы тиісті құжат немесе оны тікелей жеткізу талабын сақтау құжат түрінде растау берілмесе, импорттаушы Тарап мұндай тауарға барынша қолайлыштық режимі шенберінде қолданылатын кедендік әкелу бажының мөлшерлемесінде салық салады немесе, егер көзделген болса, кедендік әкелу бажын төлеу бойынша міндеттің орындалуын қамтамасыз етуді енгізуі талап етеді. Қорсетілген жағдайда импорттаушы Тараптың заңнамасы мен қағидаларына сәйкес импорттаушы тарифтік преференцияларды қалпына келтіру және осы Баптың барлық талабы орындалған жағдайда кедендік декларация тіркелген күннен бастап он екі (12) ай ішінде кедендік әкелу баждарының артық төленген сомасын немесе енгізілген қамтамасыз етуді қайтару бойынша өтінішпен жүргіне алады.

4. Осы Баптың 2-тармағының ережелеріне қарамастан, егер импорттаушы Тараптың кеден органдарының тарифтік преференциялар мәлімделген тауарлардың шығу тегіне және (немесе) тауардың шығу тегі туралы ұсынылған сертификаттың анықтығына

қатысты негізделген күмәндары болса, мұндай кеден органдары осы тауарларға қатысты тарифтік преференциялар беруді верификациялық ресімдердің нәтижелерін алу үшін қажетті кезеңге тоқтата туруы мүмкін. Дегенмен, мұндай тауарларды кеден органдары осындай импорттаушы Тараптың заңнамасы мен қағидаларының талаптарына сәйкес шығаруы мүмкін.

25-бап

Тарифтік преференцияларды беруден бас тарту

1. Егер тауарлар осы Қағидалардың талаптарына сәйкес келмеген тауарларды импорттаушы немесе экспорттаушы осы Қағидалар ережелерінің сақталуын қамтамасыз етпесе, импорттаушы Тараптың кеден органы тарифтік преференцияларды беруден бас тартады және осындай Тараптың заңнамасы мен қағидаларына сәйкес төленбекен кеден баждарын өндіріп алады.

2. Импорттаушы Тараптың кеден органдары мынадай жағдайларда:

а) тауарлар осы Қағидалардың 3-бабында көзделген тауарлардың шығу тегін айқындау өлшемшарттарына сәйкес келмеген;

б) осы Қағидалардың 15-бабында белгіленген тікелей жеткізу талаптары сақталмаған;

с) тауардың шығу тегі туралы құжат импорттаушы Тараптың кеден органдарына ұсынылмаған немесе тауардың шығу тегі туралы ұсынылған құжат осы Қағидаларға Қосымшада көзделген талаптар бұза отырып ресімделген немесе толтырылған;

(i) тауардың шығу тегі туралы құжатта көрсетілген тауарлар кедендік декларацияда көрсетілген тауарлармен сәйкестендірілмеген жағдайда тарифтік преференцияларды беруден бас тартады. Дегенмен, импорттаушы Тараптың кеден органдарының тауардың шығу тегі туралы құжатта көрсетілген Үйлестірілген жүйе бойынша тауар кодының тауардың нақты сыныптамасына сәйкес келмеуі өзінен-өзі тарифтік преференцияларды беруден бас тартуға себеп болмауга тиіс;

е) декларацияланған әкелінген тауарлардың нақты салмағы тауардың шығу тегі туралы құжатта көрсетілген салмақтың бес пайзынан асқан;

ф) осы Қағидалардың 21-бабының 5-тармағында, сондай-ақ 28-бабының 5 және 9-тармақтарында көзделген жағдайларда импорттаушы Тараптың кеден органының сұрау салуы бойынша тауардың шығу тегі туралы сертификат ұсынылмаған;

г) кедендік декларацияны тіркеу күніне тауардың шығу тегі туралы қағаз жеткізгіштегі түпнұсқа сертификатта, оның көшірмесінде немесе тауардың шығу тегі туралы электрондық сертификатта қамтылған ақпарат осы Қағидалардың 28-бабында көрсетілген электрондық дерекқорда қамтылған ақпаратқа сәйкес келмеген;

h) осы Қағидалардың 29 және 30-баптарына сәйкес орындалған верификациялық рәсімдер тауарлардың шығу тегін айқындауға мүмкіндік бермеген немесе тауарлардың тауардың шығу тегін айқындау өлшемшарттарына сәйкес келмейтінін күәландырған;

i) экспорттаушы Тараптың верификациялаушы органы тауардың шығу тегі туралы сертификаттың берілмегенін (яғни жалған болып табылатынын) не күші жойылғанын (кері қайтарылғанын) растаған;

j) импорттаушы Тараптың кеден органы верификация туралы сұрау салу жіберілген күннен бастап торт (4) ай ішінде экспорттаушы Тараптың верификациялаушы органынан жауап алмаған не алынған жауапта тауарлардың шығу тегін айқындау үшін жеткілікті мәліметтер қамтылмаған;

k) импорттаушы Тараптың кеден органы осы Қағидалардың 30-бабының 2-тармағында көзделген верификациялық сапар жасау туралы сұрау салу жіберілген күннен бастап алпыс (60) күн ішінде экспорттаушы Тараптың верификациялаушы органынан осы Қағидалардың 30-бабының 5-тармағында көзделгендей осындай сапар жасауға жазбаша келісім алмаған немесе осындай верификациялық сапар жасауға бас тартқан жағдайларда тарифтік преференцияларды беруден бас тартады.

IV БӨЛІМ. ӘКІМШІЛК ҮНТҮЙМАҚТАСТЫҚ

26-бап

Уәкілетті және верификациялаушы органдар

Тараптардың үкіметтері уәкілетті және верификациялаушы органдарды тағайындауға немесе сақтауға тиіс.

27-бап

Хабарламалар

1. Осы Келісім күшіне енгенге дейін әрбір Тарап тиісінше Еуразиялық экономикалық комиссия мен Монголияның күзыретті органы арқылы мынадай мәліметтерді:

a) Тараптардың әрбір уәкілетті және верификациялаушы органдарының атаулары мен мекенжайларын;

b) Тараптардың уәкілетті органдарының мөр бедерлерінің түпнұсқа және түсінікті үлгілерін;

c) верификациялық рәсімдерді оңайлату мақсатында Тараптардың кеден және верификациялаушы органдарының электрондық поштасының байланыс мекенжайларын;

d) осы Қағидалардың 28-бабында көрсетілген электрондық дерекқорлардың электрондық мекенжайларын, сондай-ақ осындай электрондық дерекқорларға қол

жеткізуді жүзеге асыру үшін қажетті талаптар туралы ақпаратты (егер талап етілсе, пайдаланушылардың аттары мен парольдерді) екінші Тарапқа жіберуге тиіс.

2. Монғолия Еуразиялық экономикалық комиссияға осы баптың 1-тармағының "б" тармақшасында көрсетілген мәліметтерді, сондай-ақ осындай мәліметтердің кез келген өзгерістері туралы ақпаратты алты тұпнұсқа данада ұсынады. Еуразиялық экономикалық комиссия Монғолиядан осындай ақпараттың қосымша жынтықтарын ұсынуды сұратуға құқылы.

3. Еуразиялық экономикалық комиссия мен Монғолия Интернет желісінде Тараптардың әрқайсысының уәкілетті және верификациялаушы органдарының атаулары мен мекенжайлары туралы мәліметтерді. жариялады.

4. Осы Бапта көзделген мәліметтердің кез келген өзгерістері туралы ақпарат Еуразиялық экономикалық комиссия мен Монғолияның құзыретті органы арқылы уақтылы және осындай тәртіппен жіберілуге тиіс.

5. Осы Қағидалардың шеңберіндегі кез келген хабарламалар мен өзара іс-қимылдарды Тараптар тиісті органдар арқылы ағылшын тілінде жүзеге асырады.

28-бап

Электрондық дерекқорларды пайдалану.

Тауарлардың шығу тегі туралы деректер алмасудың электрондық жүйесін әзірлеу және өндіру

1. Тараптар тарифтік преференцияларды алу рәсімін оқайлату мақсатында уәкілетті органдардың тауардың шығу тегі туралы берілген сертификаттар туралы ақпаратты қамтитын және импорттаушы Тараптың кеден органдарына тауардың шығу тегі туралы осындай сертификаттардың төлнұсқалығын тексеруге мүмкіндік беретін қорғалған электрондық дерекқорларды (бұдан әрі "электрондық дерекқорлар" деп аталады) пайдалана алады.

2. Электрондық дерекқорлар мынадай:

- қамтылған мәліметтердің толықтығы, өзектілігі және анықтығы;
- қамтылған мәліметтерді рұқсатсыз қол жеткізуден, жойылудан, модификациялаудан немесе өзге де заңсыз әрекеттерден қорғау;
- тәулік бойы тиісті түрде жұмыс істеу;
- тауардың шығу тегі туралы сертификаттар туралы мәліметтерді (қолтаңбалар мен мөртабандар туралы мәліметтерді қоспағанда) осындай сертификаттар берілген күннен бастап бір (1) күннен кешіктірілмей электрондық дерекқорға енгізу және электрондық дерекқор мен сертификаттарда қамтылған мәліметтердің сәйкестігін қамтамасыз ету;
- осы Қағидалардың 23-бабының 3-тармағында көзделген мерзім ішінде тауардың шығу тегі туралы берілген сертификаттар туралы мәліметтерді сактау; және

ф) импорттаушы Тараптың кеден органдарының электрондық дереккорында қамтылған мәліметтерді сақтау (басып шығару) мүмкіндігі талаптарға сай болуға тиіс.

3. Мұдделі уәкілетті органдар электрондық дереккорды ендірген немесе осы Баптың 6-тармағында көзделген Тауарлардың шығу тегі туралы деректер алмасудың электрондық жүйесін (бұдан әрі - "ТШДАЭЖ" деп аталады) іске асырған кезде тауардың шығу тегі туралы сертификаттар қағаз жеткізгіштегі сертификат түпнұсқасы ресімделмей электрондық түрде (бұдан әрі "тауардың шығу тегі туралы электрондық сертификат" деп аталады) берілуі мүмкін.

4. Егер Тараптар электрондық дереккорды қолданған жағдайда тауардың шығу тегі туралы сертификаттың түпнұсқасын импорттаушы Тараптың кеден органдарына ұсыну талап етілмейді. Бұл жағдайда тарифтік преференцияларды беру үшін тауардың шығу тегі туралы сертификаттың көшірмесін (қағаз жеткізгіште немесе электрондық түрде) немесе тауардың шығу тегі туралы электрондық сертификатты ұсыну жеткілікті.

5. Егер тауардың шығу тегі туралы сертификат жөніндегі ақпарат кедендей декларация тіркелген күні электрондық дереккорда қолжетімді болмаса, импорттаушы Тараптың кеден органы осы Баптың 3-тармағында көзделгендей, сертификат тек қана электрондық түрде берілетін жағдайларды қоспағанда, тауардың шығу тегі туралы сертификаттың түпнұсқасын ұсынуды талап етуге тиіс.

6. Қағазсыз сауданы одан әрі дамыту мақсатында Тараптар мәліметтерді электрондық түрде алмасу тұжырымдамасына негізделген ТШДАЭЖ өзірлеуге және оның жұмыс істеуін қамтамасыз етуге ұмтылуға тиіс.

7. ТШДАЭЖ экспорттаушы Тараптың уәкілетті органдары берген тауардың шығу тегі туралы сертификаттарда қамтылған ақпаратты импорттаушы Тараптың кеден органдарының деректерді электрондық түрде беру арқылы алу мүмкіндігін көздеуге тиіс.

8. ТШДАЭЖ ендірілген жағдайда тауардың шығу тегі туралы сертификаттың түпнұсқасы, оның көшірмесі немесе тауардың шығу тегі туралы электрондық сертификат импорттаушы Тараптың кеден органдарына ұсынылмайды. Мұндай жағдайда тарифтік преференцияларды алу мақсаттары үшін кедендей декларацияда осындай сертификаттың берілген күні мен нөмірі көрсетілуге тиіс.

9. Егер тауардың шығу тегі туралы сертификат жөніндегі ақпарат кедендей декларация тіркелген күні ТШДАЭЖ-да қолжетімді болмаса, импорттаушы Тараптың кеден органы оны кейіннен электрондық дереккорда тексеру үшін тауардың шығу тегі туралы сертификаттың көшірмесін ұсынуды талап етуге тиіс. Уәкілетті органдар электрондық дереккор болмаған кезде осы Баптың 3-тармағында көзделгендей сертификат тек қана электрондық түрде берілетін жағдайларды қоспағанда, тауардың шығу тегі туралы сертификаттың түпнұсқасы ұсынылады.

10. ТШДАЭЖ-ны қолдануға арналған барлық талап пен техникалық шарттар жекелеген хаттамада белгіленуге тиіс.

29-бап

Шығу тегін верификациялау

1. Тауардың шығу тегі туралы құжаттың түпнұсқалығына және (немесе) тауардың шығу тегі туралы құжатта мәлімделген тауарлардың осы Қағидалардың 3-бабында белгіленген тауарлардың шығу тегінің айқындау өлшемшарттарына сәйкестігіне қатысты негізделген күмәндар туындаған жағдайда, сондай-ақ іріктең тексеруді жүзеге асыру кездінде импорттаушы Тараптың кеден органдары экспорттаушы Тараптың верификациялаушы органына тауардың шығу тегі туралы құжаттың түпнұсқалығын және (немесе) тауарлардың шығу тегін айқындау өлшемшарттарына сәйкестігін растау және (немесе) қажет болған кезде тауарларды өндіруші немесе экспорттаушы тарапынан құжат түрінде растауды (бұдан әрі "верификациялау туралы сұрау салу" деп аталады) ұсыну жөніндегі өтінішпен жүргіне алады.

2. Осы Қағидалардың 25-бабы 2-тармағының "b" - "g" тармақшаларында көрсетілген жағдайларда импорттаушы Тараптың кеден органдары тарифтік преференцияларды беруден бас тарту туралы шешім қабылдау мақсаттары үшін верификация туралы сұрау салуды жіберуге міндетті емес.

3. Верификациялау туралы барлық сұрау салу осындай сұрау салулар жіберілетін тауарларды сәйкестендіру үшін жеткілікті ақпарат, сондай-ақ тауардың шығу тегі туралы тиісті құжаттардың көшірмелері қоса берілуге тиіс және оларда мұндай сұрау салуларды жіберудің мән-жайлары мен себептері туралы мәліметтер қамтылуға тиіс.

4. Верификациялау туралы сұрау салуды алушы импорттаушы Тараптың кеден органдарына осындай верификациялау туралы сұрау салу жіберілген күннен бастап төрт (4) ай ішінде жауап беруге тиіс.

5. Верификациялау туралы сұрау салу мен оған ілеспе құжаттардың көшірмесі, сондай-ақ верификациялау туралы сұрау салуға жауап импорттаушы Тараптың кеден органдары мен экспорттаушы Тараптың верификациялаушы органы арасында осы Қағидалардың 27-бабының 1-тармағында көрсетілген электрондық поштаның байланыс мекенжайлары арқылы электрондық түрде жіберілуге тиіс.

6. Осы Баптың 1-тармағында көзделген сұрау салуға жауап ретінде экспорттаушы Тараптың верификациялаушы органы тауардың шығу тегі туралы құжаттың түпнұсқа болып табылатынын не табылмайтынын және (немесе) тауарларды осындай Тараптан шығарылған деп есептеуге болатынын не болмайтынын атап көрсетуге, оның ішінде тауардың шығу тегі туралы құжат ресімделген, тауарды өндірушіден және (немесе) экспорттаушыдан алынған сұрау салынатын құжаттарды ұсынуға тиіс. Верификациялау туралы сұрау салуға жауап алынғанға дейін осы Қағидалардың 24-бабы 4-тармағының ережелері қолданылуы мүмкін. Егер верификациялық рәсімдердің алынған нәтижелері тауарлардың шығарылатын тауарлар болып табылатынын және

осы Қағидалардың барлық талабына сай келетінін біржакты түрде қуәландыратын болса, төленген кедендік әкелу баждары немесе кедендік әкелу бажын төлеу бойынша міндettі орындаудың енгізілген қамтамасыз етуі қайтарылуға жатады.

30-бап

Көшпелі тексеру

1. Егер импорттаушы Тараптың кеден органдары осы Қағидалардың 29-бабында көрсетілген верификациялау туралы сұрау салудың нәтижелеріне қанағаттанбаған болса, олар айрықша мән-жағдайларда экспорттаушы Тарапқа осы Қағидалардың 23-бабында көрсетілген жазбаларды зерделеу мақсатында және (немесе) тауарларды өндіру кезінде пайдаланылатын объектілерді қарап-тексеру үшін көшпелі тексеру жүргізуге сұрау салу жібере алады.

2. Осы Баптың 1-тармағына сәйкес көшпелі тексеру жүргізілгенге дейін иморттаушы Тараптың кеден органдары осындай тексеру жүргізу ниеті туралы жазбаша сұрау салуды (бұдан әрі "көшпелі тексеру жүргізуге сұрау салу" деп аталады) экспорттаушы Тараптың верификациялаушы органына жіберуге тиіс.

Көшпелі тексеру жүргізуге сұрау салудың көшірмесі иморттаушы Тараптың кеден органы мен экспорттаушы Тараптың верификациялаушы органы арасында осы Қағидалардың 27-бабының 1-тармағында көрсетілген электрондық поштаның байланыс мекенжайлары арқылы электрондық түрде жіберілуге тиіс.

3. Осы Баптың 2-тармағында көрсетілген көшпелі тексеру жүргізуге сұрау салу барынша толық болуға және *inter alia*:

- а) сұрау салуды жіберген Тарап кеден органдарының атауын;
- б) үй-жайларына баруға тиісті болатын тауарларды өндірушінің және (немесе) экспортташының атауын;
- с) көшпелі тексерудің болжамды күндерін;
- д) тексеру нысанасы болып табылатын тауарлар және олардың шығу тегіне байланысты күмәндар туралы мәліметтерді қоса алғанда, ұсынылатын көшпелі тексерудің көлемін; және
- е) өкілдері көшпелі тексеруге қатысу болжанатын құзыретті органдар туралы алдын ала ақпаратты қамтуға тиіс.

4. Экспорттаушы Тараптың верификациялаушы органы үй-жайларына баруға тиісті болатын тауарларды өндірушіден және (немесе) экспортташыдан көшпелі тексеру жүргізуге жазбаша келісімді сұратуға және оны сұрау салушы Тарапқа көшпелі тексеру жүргізуге сұрау салу жіберілген күннен бастап алпыс (60) күн ішінде жіберуге тиіс.

5. Егер верификациялаушы органның жазбаша келісімі көшпелі тексеру жүргізуге сұрау салу жіберілген күннен бастап алпыс (60) күн ішінде алынбаган немесе егер көшпелі тексеру жүргізуге бас тартылған жағдайда, сұрау салушы Тарап осындай

көшпелі тексеру жүргізу болжанған тауардың шығу тегі туралы құжатта (құжаттарда) көрсетілген тауарларға қатысты тарифтік преференцияларды беруден бас тартады.

6. Кез келген көшпелі тексеру жазбаша келісім алынған күннен бастап алпыс (60) күн ішінде басталуға және осындай жазбаша келісім алынған күннен бастап бір жүз елу (150) күннен аспайтын ақылға қонымды мерзімде аяқталуға тиіс.

7. Көшпелі тексеруді импорттаушы және экспорттаушы Тараптардың құзыретті органдарының өкілдерінен тұратын тексеру тобы жүргізуге тиіс.

8. Экспорттаушы және импорттаушы Тараптардың құзыретті органдары тексеру тобына көшпелі тексеруді тиімді жүзеге асыру үшін қажетті жәрдем көрсетуге тиіс.

9. Көшпелі тексеру жүргізуға келісім берген тауарларды өндіруші және (немесе) экспорттаушы оны жүргізуға жәрдемдесуге, өндірістік үй-жайларға кіруді, көшпелі тексеру нысанасына жататын қаржылық (бухгалтерлік) және өзге де өндірістік құжаттарға қол жеткізуді қамтамасыз етуге, сондай-ақ қажет болған кезде келген қосымша ақпаратты және (немесе) құжаттарды ұсынуға тиіс.

10. Егер көшпелі тексеру жүргізу кезінде тексерілетін Тараптың органдары немесе ұйымдары тарапынан көшпелі тексеру жүргізу үшін осындай тексеруді жүргізуге мүмкіндік бермейтін кедергілер жасалса, импорттаушы Тараптың тиісті тауарларға қатысты тарифтік преференцияларды беруден бас тартуға құқығы бар.

11. Көшпелі тексеру нәтижелері есеп түріндегі құжатпен ағылшын тілінде ресімделуге тиіс, ол осындай тексеру жүргізілген тауарлардың осы Қағидалардың талаптарына сәйкестігі немесе сәйкес еместігі туралы біржақты куәландыруға тиіс.

12. Экспорттаушы Тараптың верификациялаушы органдары тауарларына қатысты көшпелі тексеру жүргізілген өндірушіге немесе экспорттаушыға оның жүргізілгені туралы есептің көшірмесін осындай тексеру аяқталған күннен бастап жиырма (20) күннен кешіктірмей жіберуге тиіс.

13. Берілуі тоқтатыла тұрған немесе күші жойылған тарифтік преференциялар, егер көшпелі тексеру нәтижелері осындай тексеру нәтижелері жүргізілген тауарлардың осы Қағидалардың талаптарына сай келетінін куәландырса, көшпелі тексеру негізінде қалпына келтірілуге тиіс.

14. Импорттаушы Тарап өкілдерінің көшпелі тексеру жүргізуға қатысуына байланысты барлық шығынды импорттаушы Тарап төлеуге тиіс.

31-бап

Құпиялышы

Осы Қағидаларға сәйкес берілетін бүкіл ақпаратты Тараптар өздерінің тиісті заңнамасы мен қағидаларына сәйкес құпия ақпарат ретінде қарастыруға тиіс. Мұндай

ақпарат, оны ашу сот талқылаулары шеңберінде талап етілуі мүмкін жағдайларды қоспағанда, осындай ақпаратты ұсынған Тарап адамының немесе органының рұқсатынсыз ашылмауға тиіс.

32-бап

Айыппулдар және алаяқтық әрекеттерге қарсы басқа да шаралар

Әрбір Тарап осы Қағидалардың талаптарын орындауға қатысы бар тиісті заннама мен қағидаларды бұзғаны үшін қылмыстық немесе әкімшілік жауаптылық шараларын қолдануды көздеуге тиіс.

V БӨЛІМ. ӨТПЕЛІ ЕРЕЖЕЛЕР

33-бап

Тасымалдау немесе сақтау процесіндегі тауарлар

Тарифтік преференциялар, егер шығарылатын тауарлар импорттаушы Тараптың аумағына әкелінсе немесе осы Қағидалардың 24-бабында көзделген талаптар сақталған жағдайда импорттаушы Тараптың кеден органдары осы Келісім күшіне енген күні немесе сол күннен кейін декларацияласа, осы Келісім күшіне енген күнгө дейін алты (6) айдан аспайтын кезең ішінде экспорттаушы Тараптан импорттаушы Тарапқа тасымалдау процесінде немесе импорттаушы Тарапта кедендік бақылаумен уақытша сақтауда болған осындай тауарларға қатысты берілуге тиіс.

ТАУАРЛАРДЫҢ ШЫҒУ ТЕГІН АЙҚЫНДАУ ҚАҒИДАЛАРЫНА ҚОСЫМША

ТАУАРЛАРДЫҢ ШЫҒУ ТЕГІ ТУРАЛЫ СЕРТИФИКАТ

1. Exporter (business name, address and country)		4. No. _____ EAU-MONGOLIA Interim Trade Agreement Certificate of Origin Form EAM Issued in _____ (country) For submission to _____ (country)		
2. Importer/Consignee (business name, address and country)				
3. Means of transport and route (as far as known)		5. For official use		
6. Item No.	7. Number and kind of packages	8. Description of goods	9. Origin criterion	10. Quantity of goods
12. Certification		11. Number and date of invoice 13. Declaration by the applicant The undersigned hereby declares that the above details are correct, that all goods were produced in _____ (country)		

It is hereby certified, on the basis of control carried out, and that they comply with the rules of origin as provided for in Annex 3 (Rules of Origin) to the EAEU-Mongolia Interim Trade Agreement
 Place Date Signature Stamp
 Place Date Signature Stamp

Additional Sheet of Certificate of Origin (Form EAM) No. _____

6. Item No.	7. Number and kind of packages	8. Description of goods	9. Origin criterion	10. Quantity of goods	11. Number and date of invoice
12. Certification It is hereby certified, on the basis of control carried out, that the declaration by the applicant is correct. Place Date Signature Stamp					13. Declaration by the applicant The undersigned hereby declares that the above details are correct, that all goods were produced in (country) and that they comply with the rules of origin as provided for in Annex 3 (Rules of Origin) to the EAEU-Mongolia Interim Trade Agreement Place Date Signature Stamp

Тауардың шығу тегі туралы сертификаты толтыру жөніндегі талаптар (ЕАМ нысанындағы)

Тауардың шығу тегі туралы сертификат (ЕАМ нысаны) пен тауарлар туралы мәліметтер бір паракта көрсетіле алмайтын жағдайда пайдаланылатын оның қосымша параптарты осы Қосымшада ұлгіге сәйкес А4 (ISO) форматындағы түрлі-түсті қағаз парагында ресімделеді.

Осы Келісімге 3-қосымшаның 28-бабының 3-тармағында көзделгендей сертификат қағаз жеткізгіште сертификаттың түпнұсқасы ресімделмей электрондық түрде берілетін жағдайларды қоспағанда, 6 бағаннан бастап 11 баған аралығында пайдаланылмаған орын кез келген кейінгі толықтырулар енгізу мүмкіндігін болғызыбау үшін сыйылыш тасталуға тиіс.

Тауардың шығу тегі туралы сертификат:

- осы Қосымшада белгіленген ұлгіге сәйкес ресімделуге тиіс;
- ағылшын тілінде толтырылуға тиіс;
- көрсетілуі 1, 2, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13-бағандарда көзделген мәліметтердің ең аз жиынтығын қамтуға тиіс.

Тауардың шығу тегі туралы сертификатта қосымша мәліметтер, оның ішінде осы Келісімге 3-қосымшаның 28-бабында көзделген электрондық дереккорды (URL-мекенжай, QR-код және басқалар) пайдалана отырып, тұлғаға осында сертификатты тексеруді жүзеге асыруға мүмкіндік беретін ақпарат қамтылуы мүмкін.

1-баған: Тауарды экспорттаушы туралы мәліметтер: фирмалық атауы, мекенжайы мен елі көрсетіледі.

2-баған: Импорттаушы (міндетті түрде) мен тауарларды алушы (егер белгілі болса) туралы мәліметтер: фирмалық атауы, мекенжайы мен елі көрсетіледі.

3-баған: Жөнелту (тиеп жөнелту) күні, көлік құралының түрі (кеме, ұшақ және т.б.), жүктің түсірілген жері (порт, әуежай) сияқты тауарларды тасымалдаудың маршруты туралы мәліметтер (қашшалықты белгілі болса) көрсетіледі.

4-баған: Сертификаттың тіркеу нөмірі, сертификатты берген ел және осы сертификат арналған ел көрсетіледі.

5-баған: Мынадай белгілер:

тауардың шығу тегі туралы сертификат түпнұсқасының телнұсқасы берілген жағдайда "DUPLICATE OF THE CERTIFICATE OF ORIGIN NUMBER- DATE-";

тауардың шығу тегі туралы бұрын берілген сертификаттың орнына сертификат берілген жағдайда "ISSUED IN SUBSTITUTION FOR THE CERTIFICATE OF ORIGIN NUMBER DATE";

Тараптар арасында қандай да бір қайта өндөуге немесе өндөуге ұшырамаған, шығарылатын тауарларды алыш өту жағдайында "ISSUED ON THE BASIS OF THE CERTIFICATE(S) OF ORIGIN NUMBER(S)_ DATE(S)_";

тауарлар экспортталғаннан кейін сертификат берілген жағдайда "ISSUED RETROACTIVELY" or "ISSUED RETROSPECTIVELY" көрсетіледі.

6-баған: Тауардың реттік нөмірі көрсетіледі.

7-баған: Қаптамалардың саны мен түрі көрсетіледі.

8-баған: Тауарлардың толық сипаттамасы, оның ішінде Үйлестірілген жүйе бойынша алты белгі деңгейіндегі тауардың коды, сондай-ақ, егер қолданылатын болса, тауарды сәйкестендіруге мүмкіндік беретін моделі мен сауда маркасы көрсетіледі. Егер мәліметтері бір сертификатта көрсетілген тауарлар әртүрлі Тараптардан шығарылатын болса, бағанда әрбір тауардың (Армения Республикасы, Беларусь Республикасы, Қазақстан Республикасы, Қыргыз Республикасы, Ресей Федерациясы немесе Монголия) шығу тегі туралы мәліметтер көрсетілуге тиіс.

9-баған: Төмендегі кестеде көрсетілген белгілемелерге сәйкес әрбір тауар үшін тауарлардың шығу тегін айқындау өлшемшарттары көрсетіледі:

Тауарлардың шығу тегін айқындаудың өлшемшарты	9-бағандағы белгілеме
Тауарлар Осы Келісімге 3-қосымшаның 4-бабына сәйкес толығымен Тарапта алғынған немесе өндірілген	WO
Тауарлар Тараптардың біреуінде немесе бірнешеуінде шығарылатын материалдардан ғана Тарапта өндірілген	PE
Тауарлар шығарылмайтын материалдардың құны FCA шарттары бойынша тауарлар құнының елу (50) пайызынан аспаған жағдайда, Тарапта осындай шығарылмайтын материалдар пайдаланыла отырып өндірілген	NOM
Тауарлар Үйлестірілген жүйеге сәйкес алғынған тауарлардың коды алғашқы төрт белгінің кез келгенінің деңгейінде шығарылмайтын	

10-баған: Тауардың саны: брутто салмағы (килограммен) немесе өзге де өлшем бірліктері (дана, литр және т.б.) көрсетіледі.

11-баған: Тауардың шығу тегі туралы сертификатты беру үшін уәкілетті органға ұсынылған инвойстың (тардың) нөмір(лер)і мен күн (дер)і көрсетіледі.

Тарап инвойстарды жазып бермеген жағдайларда "TCI" белгісі қойылуға, сондай-ақ мынадай мәліметтер:

а) инвойс(тар)дың нөмір(лер)і мен күн(дер)і (егер тауардың шығу тегі туралы сертификат беру сәтінде мұндай мәліметтер қолжетімді болса); немесе

б) осы Келісімнің Тараны болып табылмайтын елдің атауы және (немесе) осындай инвойс жазып беретін адамның аты көрсетілуге тиіс.

Жоғарыда көрсетілгендерге қарамастан, егер тауарлардың шығу тегі күмән тудырмаса, Тарап инвойстарды жазып бермеген жағдайларда "TCI" белгісінің және көрсетілуі осы бағанды толтыру тәртібінде көзделген басқа да ақпараттың болмауы өзінен-өзі тарифтік преференцияларды беруден бас тарту үшін негіз болмауға тиіс.

12-баған: Тауардың шығу тегі туралы сертификаттың берілген күні мен орны туралы деректер көрсетіледі, уәкілетті орган мөрінің бедері, сондай-ақ уәкілетті орган лауазымды адамының қолтаңбасы қойылады. Сонымен қатар, осы Келісімге 3-қосымшаның 28-бабының 3-тармағында көзделгендей, сертификат қағаз жеткізгіштегі сертификаттың түпнұсқасы ресімделмей электрондық түрде берілген жағдайда, осы бағанда уәкілетті орган мөрінің бедері мен уәкілетті органның лауазымды адамының қолы болмауы мүмкін.

13-баған: Тауар шығарылатын Тараптың атауы (Армения Республикасы, Беларусь Республикасы, Қазақстан Республикасы, Қырғыз Республикасы, Ресей Федерациясы немесе Монголия), өтініш жасалған орны мен күні көрсетіледі, өтініш берушінің қолы мен мөр бедері қойылады. Сонымен қатар, осы Келісімге 3-қосымшаның 28-бабының 3-тармағында көзделгендей, сертификат қағаз жеткізгіштегі сертификаттың түпнұсқасы ресімделмей электрондық түрде берілген жағдайда, осы бағанда өтініш берушінің мөр бедері мен қолы болмауы мүмкін. Егер тауардың шығу тегі туралы сертификатта әртүрлі Тараптардан шығарылатын бірнеше тауар туралы мәліметтер көрсетілсе, бағанда "See box 8" деген сөздер көрсетілуге тиіс.

Тауардың шығу тегі туралы сертификаттың (ЕАМ нысанындағы) мақсаттары үшін "the EAEU-Mongolia Interim Trade Agreement" деген сөздер Бір тараптан Еуразиялық экономикалық одақ пен оған мүше мемлекеттер, екінші тараптан Монголия арасындағы уақытша сауда келісімін білдіреді.

4-ҚОСЫМША

ДАУЛАРДЫ ШЕШУ

1-бап

Мақсаттар

Осы Қосымшаның мақсаты, бұл мүмкін болатын жерде, өзара қолайлы шешімге қол жеткізу мақсатында осы Келісім шеңберінде туындайтын дауларды шешудің тиімді, пәрменді және транспарентті тетігін жасау болып табылады.

2-бап

Анықтамалар

Осы Қосымшаның мақсаттары үшін:

(а) "Төрелік топ" осы Қосымшаның 8-бабына сәйкес қалыптастырылатын Төрелік топты білдіреді;

(б) "Дау тараптары" шағым беретін Тарапты (талап қоюшы Тарап) да, және өзіне қатысты шағым берілген Тарапты (жауапкер Тарап) да білдіреді. Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттер мен Еуразиялық экономикалық одақ дау Тараптары ретінде бірлесіп немесе жеке әрекет ете алады. Соңғы жағдайда, егер шараны Еуразиялық экономикалық одаққа осындай мүше мемлекет қабылдаған болса, онда дау Тарапы Еуразиялық экономикалық одаққа осындай мүше мемлекет болуға тиіс, ал егер шараны Еуразиялық экономикалық одақ қабылдаған болса, онда ол дау Тарапы болуға тиіс;

(с) "Талап қоюшы Тарап" шағым беретін Тарапты білдіреді;

(d) "Жауапкер Тарап" өзіне қатысты шағым берілетін Тарапты білдіреді;

(e) "Төреші" осы Қосымшаның 8-бабына сәйкес құрылған Төрелік топтың мүшесін білдіреді;

(f) "Төраға" Төрелік топтың төрағасы рөлінде әрекет ететін төрешіні білдіреді;

(g) "Ассистент" төрешіні тағайындау шарттары бойынша зерттеу жүргізетін немесе төрешіге жәрдем көрсететін адамды білдіреді;

(h) "Күндер" демалыс және мереке күндерін қоса алғанда, күнтізбелік күндерді білдіреді.

3-бап

Қолданылу саласы

Егер осы Келісімде өзгеше көзделмесе, осы Қосымшаның ережелері Тараптардың қандай да бірі екінші Тараптың шарасы осы Келісімнің ережелерінде көзделген өз міндеттемесіне қайши келеді немесе екінші Тарап осы Келісім бойынша өз міндеттемелерін орындаамайды деп есептеген жағдайда, осы Келісімнің ережелерін

түсіндіру және (немесе) қолдану кезінде туындастын Тараптар арасындағы кез келген дауларға қолданылуға тиіс.

4-бап

Ақпараттық өзара іс-қымыл

Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттер мен Еуразиялық экономикалық одақтың арасында осы Келісім шенберінде туындастын кез келген дауға қатысты кез келген процестік құжатты тарату осы Келісім бойынша құпиялылық туралы ережелерді және (немесе) ДСҰ келісімін бұзыу ретінде қаралмайды.

5-бап

Консультациялар

1. Дау тараптары өзара қолайлы шешімді тұжырымдау мақсатында осы Қосымшаның З-бабында аталған кез келген мәселе бойынша кез келген дауды консультациялар арқылы шешу үшін барлық құш-жігерін жұмсауға міндеттенеді.

2. Консультациялар жүргізуге сұрау салу жауапкер Тарапқа осы Келісімнің 27-бабына (Байланыс пункттері) сәйкес тағайындалған оның байланыс пункті арқылы жазбаша түрде жіберіледі және оны беру үшін негіздерді қамтуға, оның ішінде даудың нысанасы болып табылатын кез келген шараларды немесе өзге де мәселелерді айқындауға, сондай-ақ шағымның нақты және құқықтық негізін сипаттауға тиіс. Бірлескен комитет мұндай сұрау салудың жіберілгені туралы хабардар етілуге тиіс.

3. Егер консультациялар жүргізуге сұрау салу осы баптың 2-тармағына сәйкес жіберілген жағдайда, жауапкер Тарап сұрау салуға оны алған күннен бастап он (10) күн ішінде жазбаша түрде уақтылы жауап беруге және өзара қолайлы шешім тұжырымдау үшін сұрау салуды алған күннен бастап отыз (30) күн ішінде талап қоюшы Тараппен адал ынтымақтастық рухында консультацияларды бастауға тиіс.

4. Кейінге қалдыруға болмайтын, оның ішінде тез бұзылатын тауарларға қатысты жағдайларда консультациялар сұрау салуды алған күннен бастап он бес (15) күн ішінде жүргізіледі.

5. Осы баптың 3 және 4-тармақтарында көрсетілген мерзімдер дау Тараптарының уағдаластығы бойынша түзетілуі мүмкін.

6. Консультациялар барысында әрбір дау Тарапы қолданыстағы не болжамды шара немесе кез келген басқа да жағдай осы Келісімді орындауға және қолдануға эсер етуі мүмкін тәртіпті толық көлемде белгілеуді қамтамасыз ету үшін жеткілікті нақты ақпарат беруге тиіс.

7. Консультациялар, атап айтқанда, жария етілетін барлық ақпарат және тиісті талқылаулар барысында дау Тараптары қабылдаған барлық ұстаным құпия болып

табылады және кез келген кейінгі талқылау шеңберінде дау Тараптарының кез келгенінің құқықтарына нұқсан келтірмейді. Дау Тараптары консультациялар барысында алмасуы жүзеге асырылатын кез келген құпия немесе қызметтік ақпаратты осындай ақпаратты беретін Тараптың өзі жасайтын тәртіппен пайдалануға тиіс.

8. Осы бап бойынша консультациялар барысында әрбір дау Тарапы өздерінің құзыретті ұқіметтік органдарының немесе өзге де реттеуші органдарының консультациялар нысанасы болып табылатын мәселе бойынша тиісті білімі/тәжірибесі бар қызметшілерінің оларға қатысуын қамтамасыз етуге тиіс.

9. Консультациялар дау Тараптарының өзге уағдаластыры болмаса, жауапкер Тараптың аумағында өтеді. Дау Тараптарының уағдаластыры бойынша келіссөздер кез келген қолжетімді техникалық байланыс құралдары пайдаланыла отырып жүргізілуі мүмкін.

6-бап

Делдалдық, татуласу немесе медиация

1. Тараптар осы Қосымша бойынша дауды шешудің кез келген рәсімінің кез келген кезеңінде делдалдыққа, татуласуға немесе медиацияға жүргінуге құқылды. Екі Тарап кез келген уақытта делдалдыққа, татуласуға немесе медиацияға бастамашы болуы да, оны тоқтатуы немесе күшін жоюы да мүмкін.

2. Шеңберінде делдалдық, татуласу және медиация рәсімдері қолданылатын талқылаулар және атап айтқанда, дау Тараптарының осындай талқылаулар барысында ұстанатын ұстанымдары құпия болып табылады және дау Тараптарының кез келгенінің одан арғы кез келген талқылаулардағы құқықтарына нұқсан келтірмейді.

7-бап

Төрелік топты құру туралы сұрау салу

1. Осы Қосымшаның 5-бабы бойынша консультациялар немесе осы Қосымшаның 6-бабында көзделген медиацияны жүргізуге сұрау салуды берген талап қоюшы Тарап, егер:

(а) жауапкер Тарап осы Қосымшаның 5-бабының 3 немесе 4-тармағына сәйкес мерзімдерді сақтамаса;

(б) дау Тараптары осы Қосымшаның 5-бабы бойынша консультациялар дауды жетпіс бес (75) күн ішінде немесе кейінге қалдыруға болмайтын жағдайларда, оның ішінде тез бұзылатын тауарларға қатысты осы Қосымшаның 5-бабының 3-тармағында аталған консультациялар жүргізуге сұрау салуды алған күннен бастап отыз (30) күн ішінде шешуге көмектеспеді деген бірлескен қорытындыға келсе; немесе

с) жауапкер Тарап осы Қосымшаның 5-бабына сәйкес консультациялар барысында тұжырымдалған өзара қолайлы шешімді орындаамаса, Төрелік топ құруды жазбаша түрде сұратуға құқылы.

2. Төрелік топты құруға сұрау салу жауапкер Тарапқа осы Келісімнің 27-бабына (Байланыс пункттері) сәйкес тағайындалған оның байланыс пункті арқылы жазбаша түрде жіберіледі, ал Бірлескен комитет осындай сұрау салудың жіберілгені туралы хабардар етілуге тиіс. Талап қоюшы Тарап өзінің сұрау салуында даудың нысанасы болып табылатын нақты шараны айқындауға және мұндай шараның осы Келісімде көзделген ережелерді қалайша бұзатынын шағымның нақты және құқықтық негізін жеткілікті түрде дәл көрсетуге мүмкіндік беретін тәртіппен түсіндіруге тиіс. Жауапкер Тарап сұрау салуды алған қүнін көрсете отырып, талап қоюшы Тарапқа хабарлама жіберу арқылы сұрау салуды алғанын дереу растауға тиіс, бұл ретте Бірлескен комитет осындай сұрау салудың алынғаны туралы хабардар етілуге тиіс.

3. Егер дау Тараптары Төрелік топты құруға сұрау салуды алған күннен бастап жиырма (20) күн ішінде өзгеше уағдаласпаса, онда мыналар:

"Бір тараптан Еуразиялық экономикалық одақ пен оған мүше мемлекеттер және екінші тараптан Монголия арасындағы Уақытша сауда туралы келісімнің тиісті ережелері аясында осы Келісімге 4-қосымшаның 7-бабына сәйкес Төрелік топ құруға сұрау салуда аталған мәселелерді зерделеу, қаралып отырған шараның осы Келісімге 4-қосымшаның 3-бабында аталған ережелерге сәйкестігі туралы шешім шығару және тиісті ережелердің қолданылу фактілерін және кез келген алынған нәтижелер мен ұсынымдардың басты негіздемесін анықтау және осы Келісімге 4-қосымшаның 12-бабына сәйкес баяндама жасау" Төрелік топтың өкілеттіктері болып табылады.

Егер дау Тараптары Төрелік топтың өзге де өкілеттіктерін келіссе, олар мұндай міндеттерді осы тармақта белгіленген мерзімде Төрелік топтың назарына жеткізуге тиіс

4. Кейінге қалдыруға болмайтын, оның ішінде тез бұзылатын тауарларға қатысты жағдайларда дау Тараптары барынша мүмкін болатын дәрежеде Төрелік топ құру процесін жеделдету үшін барлық күш-жігерін жұмсауға тиіс.

8-бап

Төрелік топты қалыптастыру және құру

1. Төрелік топ үш (3) төрешіден тұрады.
2. Жауапкер Тарап Төрелік топты құруға сұрау салуды алған күннен бастап алпыс (60) күн ішінде әрбір дау Тарапы төрешіні тағайындаиды.

Барлық төрешілер:

(a) құқық, халықаралық сауда саласында, осы Келісімде қамтылған өзге де салаларда немесе халықаралық сауда келісімдерінен туындастын дауларды шешу саласында білімі және (немесе) тәжірибесі болуға;

(b) обьективтілік, бейтараптық, адалдық және ақыл-ой парасаттылығы қағидаттарын қатаң сақтай отырып сайлануға;

(c) кез келген дау Тарапынан тәуелсіз болуға, олардың үлестес тұлғалары болмауға немесе олардың нұсқаулықтарына сәйкес әрекет етпеуге;

(d) өз міндеттерін жеке түрде орындауға, кез келген ұйымның немесе үкіметтің нұсқаулықтарын ұстанбауға не кез келген дау Тарапы үкіметінің үлестес тұлғалары болмауға;

(e) дау Тараптарына өздерінің тәуелсіздігіне немесе бейтараптығына орынды құмәндар үшін негіз болуы мүмкін, оның ішінде қаралатын мәселе бойынша тікелей немесе жанама мүдделер қақтығыстарына қатысты кез келген ақпаратты жария етуге;

(f) Монголиямен, сол сияқты Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттермен де дипломатиялық қатынастардағы мемлекеттердің азаматтары болуға ; және

(g) бұрын қандай да бір түрде, оның ішінде осы Қосымшаның 6-бабына сәйкес, даumen ешқандай түрде байланысты болмауға тиіс.

3. Тағайындалған төрешілер екінші төреші тағайындалған күннен бастап он бес (15) күн ішінде өзара уағдаластық бойынша Төрелік топтың төрағасын таңдауға тиіс, оған қарсылық білдіруге мүмкіндік беретін, төменде санамаланған:

(a) Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттің немесе Монголияның азаматы мәртебесінің болуы; немесе

(b) Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттің немесе Монголияның аумағында тұрақты тұрғылықты жерінің болуы өлшемшарттарының кез келгені қолданылмайды.

4. Егер қажетті тағайындаулар осы баптың 2-тармағында көрсетілген мерзімде жүзеге асырылмаған жағдайда кез келген дау Тарапы дау Тараптарының өзге уағдаластығы болмаса, БҮҰХалықаралық Сотының (бұдан әрі "Халықаралық сот" деп аталады) Төрағасын тағайындастын адам ретінде әрекет етуі үшін шақыруға құқылы. Егер Халықаралық соттың Төрағасы Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттің немесе Монголияның азаматы болып табылса не тағайындастын адам ретінде өз функциясын орындаі алмаса, қажетті тағайындауды жүзеге асыруға сұрау салу Халықаралық соттың Вице-төрағасына немесе одан кейін жоғары тұрған, Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттің немесе Монголияның азаматы болып табылмайтын және тағайындастын адамның функциясын орындаі алатын өзінен кейін жоғары тұрған лауазымды адамға жіберіледі.

5. Егер осы бап бойынша тағайындалған төреші дауды шешу рәсімі барысында отставкаға берсе немесе міндеттерін орындау мүмкіндігінен айырылса, осы баптың 2-

тармағында белгіленген тәртіппен он бес (15) күн ішінде төрешінің құқықтық мирасқоры тағайындалады, бұл ретте құқықтық мирасқорға барлық өкілеттіктер беріледі және оған бастапқыда тағайындалған төрешіні барлық міндеттері жүктеледі. Талқылау шенберінде қолданылатын кез келген мерзімдер төреши отставкаға берген немесе міндеттерін орындау мүмкіндігінен айырылған күннен бастап және осында төрешіні алмастыратын адам таңдалған күнге дейін тоқтатыла тұрады.

6. Төрелік топтың Төрағасы өз тағайындауын қабылдайтын күн Төрелік топтың құрылған күні деп танылады.

9-бап

Төрелік топтың функциялары

1. Осы Қосымшаның 8-бабына сәйкес құрылған Төрелік топтың мынадай функциялары болады:

(а) іс бойынша фактілерді объективті бағалауды қоса алғанда, оның қарауына қойылған мәселеге, дау Тараптары сілтеме жасайтын осы Келісім ережелерінің қолданылуына және жауапкер Тараптан осы Келісім бойынша өз міндеттемелерін сақтамау фактісінің болуына объективті баға береді;

(б) өз шешімдері мен баяндамаларында анықталған фактілерді, өзінің қарауына ұсынылған дауды шешу үшін қажетті кез келген алынған нәтижелер мен қаулылардың басты негіздемесін өз қалауы бойынша айқындалатын тәртіппен баяндайды;

(с) дау Тараптарымен тұрақты негізде консультациялар жүргізеді және даудың өзара қолайлы шешімін тұжырымдау үшін барабар мүмкіндіктер ұсынады;

(д) дау Тарапының сұрау салуы бойынша кез келген қабылданатын шаралардың және (немесе) пайданы тоқтата тұрудың сәйкестігін өзінің тұпкілікті баяндамасы арқылы айқындайды.

2. Осы Қосымша бойынша құрылған Төрелік топ осы Келісімнің ережелерін халықаралық жария құқықты түсіндірудің жалпыға бірдей танылған нормаларына сәйкес түсіндіруге тиіс. Төрелік топтың баяндамалары мен қаулылары Тараптардың осы Келісімде аталған ережелерде көзделген құқықтары мен міндеттемелерін толықтыра алмайды немесе оларға нұқсан келтіре алмайды.

10-бап

Төрелік топтың жұмыс істеу рәсімі

1. Төрелік топтың отырыстары осы баптың ережелеріне сәйкес өткізіледі.

2. Осы баптың 1-тармағын ескере отырып, Төрелік топ дау Тараптарының тындалу құқықтарына және өздерінің жеке талқылауларына қатысты өзінің жеке қағидалары мен рәсімдерін дау Тараптарымен келісе отырып реттеуге тиіс. Дау Тараптарының

сұрау салуы бойынша немесе өзінің жеке бастамасы бойынша Төрелік топ дау Тараптарымен келіскеннен кейін осы баптың ережелеріне қайшы келмейтін қосымша қағидалар мен рәсімдерді қабылдауға құқылы.

3. Дау Тараптарымен келіскеннен соң Төрелік топ құрылғаннан кейін он (10) күн ішінде Төрелік топ отырыстарының графигін өзі айқындауға тиіс. Кейінге қалдыруға болмайтын, оның ішінде өзінің тұтынушылық құндылығын жылдам жоғалтатын тез бұзылатын тауарларға қатысты жағдайларда Төрелік топ пен Тараптар барынша мүмкін болатын дәрежеде талқылаулар жүргізуді жеделдету үшін барлық құш-жігерін жұмсауға тиіс. График дау Тараптарының жазбаша құжаттарды берген нақты күндерін қамтуға тиіс. Төрелік топ мұндай графикке дау Тараптарымен келісе отырып түзетулер енгізуге құқылы.

4. Дау Тарапының сұрау салуы бойынша немесе өзінің жеке бастамасы бойынша Төрелік топ өз қалауы бойынша кез келген ғылыми немесе техникалық мәселе бойынша кез келген адамнан немесе органнан өзі қажет деп есептейтіндей түрде ақпарат іздестіруге және (немесе) консультация алуға құқылы. Төрелік топ мұндай ақпаратты іздестіруді бастағанға және (немесе) осындай консультацияны алғанға дейін бұл туралы дау Тараптарына өзі хабарлауға тиіс. Осындай тәртіппен алынған кез келген ақпарат және (немесе) қорытындылар дау Тараптары өз түсініктемелерін беруі үшін оларға ұсынылуға тиіс. Егер Төрелік топ өз баяндамасын дайындау кезінде ақпаратты және (немесе) консультациялардың нәтижелерін назарға алса, ол осындай ақпарат және (немесе) консультациялардың нәтижелері бойынша дау Тараптарының кез келген түсініктемелерін де ескеруге міндетті. Ақпарат және (немесе) консультациялардың нәтижелері ешқандай занды міндеттемелерге алып келмейді.

5. Төрелік топ консенсусқа қол жеткізбеген жағдайда мұндай рәсімдік шешімдер, алынған нәтижелер мен қаулылар көпшілік дауыспен қабылдануы мүмкін болады деген шартпен Төрелік топ консенсус негізінде өзінің рәсімдік шешімдерінің, алынған нәтижелері мен қаулыларының мәтінін жасау үшін барлық құш-жігерін жұмсауға тиіс. Төрелік топ өз баяндамасында бір ауыздан шешілмеген мәселелер бойынша төрешілердің әртүрлі пікірлерін, бұл ретте көпшілік немесе азшылық жағдайдағы төрешілердің жеке басын жария етпей жариялауға тиіс.

6. Егер дау Тараптары өзгеше уағдаласпаса, Төрелік топтың отырыстары жүртшылық үшін қолжетімді болмауға тиіс.

7. Дау Тараптарына талқылаулар шенберінде кез келген сөз сөйлеу, мәлімдеме жасау немесе теріске шығару кезінде қатысуға мүмкіндік берілуге тиіс. Бастапқы баяндаманың сипаттау бөлігі бойынша кез келген түсініктемелерді және Төрелік топ қойған сұрақтарға жауаптарды қоса алғанда, дау Тарапы Төрелік топқа берген кез келген ақпарат немесе жазбаша ұсынулар екінші дау Тарапына да берілуге тиіс.

8. Төрелік топтың талқылаулары және ол ұсынатын құжаттар құпия сақталуға тиіс. Ішкі талқылауларды өткізу үшін Төрелік топ төрешілер ғана қатысатын жабық

отырыстар шенберінде жиналуға тиіс. Төрелік топ өз кеңестеріне өз асистенттерінің де қатысуына рұқсат беруге құқылы. Дау Тараптары жиналыстарға Төрелік топ өздерін шақырған кезде ғана қатыса алады.

9. Осы Қосымшада ешнәрсе де дау Тарапының қаралатын мәселе бойынша өз ұстанымын жария етуіне кедергі келтірмейді. Екінші дау Тарапы Төрелік топқа ұсынған, осындай екінші дау Тарапы құпия ақпарат ретінде айқындаған ақпаратты дау Тарапы құпия сақтауға тиіс. Дау Тарапы екінші Тараптың сұрау салуы бойынша жүртшылыққа жария етілуі мүмкін жазбаша құжаттарда қамтылған ақпараттың құпия емес сипаттағы қысқаша шолуын да ұсынуға тиіс.

10. Тыңдауларды өткізу орны дау Тараптарының өзара уағдаластығы бойынша айқындалады. Уағдаластық болмаған жағдайда, тыңдаулар дау Тараптарының астаналарында кезекпен өткізілуге тиіс, бұл ретте бірінші тыңдау жауапкер Тараптың астанасында өткізілуге тиіс. Егер Еуразиялық экономикалық одақ осы Қосымшаның ережелеріне сәйкес дау Тарапы ретінде әрекет етсе, орындары кезектесіп өткізілетін тиісті тыңдаулар Ресей Федерациясының Мәскеу қаласында өтеді.

11-бап

Талқылауды тоқтата туру және тоқтату

1. Төрелік топ дау Тараптарының бірлескен талабы бойынша өзінің жұмысын кез келген уақыт кезеңінде осындай бірлескен талапты алған күннен бастап ұзақтығы қатарынан он екі (12) айдан аспайтын мерзімге тоқтата тұруға тиіс. Бұл жағдайда дау Тараптары Төрелік топтың төрағасын жазбаша нысанда бірлесіп хабардар етуге міндеттенеді, ал Бірлескен комитетке мұндай хабардар ету туралы хабарлануға тиіс. Осы уақыт кезеңі ішінде кез келген дау Тарапы Төрелік топтың төрағасына және екінші дау Тарапына жазбаша хабарлама жіберу арқылы Төрелік топқа оның жұмысын қайта бастауға уәкілеттік бере алады. Егер Төрелік топтың жұмысы қатарынан он екі (12) айдан астам мерзімге тоқтатыла тұрған болса, егер дау Тараптары өзгеше уағдаласпаса, Төрелік топ құру құқығы өз күшін жояды (ал дауды реттеу рәсімі аяқталады). Төрелік топтың жұмысы тоқтатыла тұрған жағдайда осы Қосымша бойынша белгіленген тиісті мерзімдер Төрелік топтың жұмысы тоқтатыла тұрған кезеңге ұзартылады.

2. Төрелік топтың жұмысы Төрелік топтың түпкілікті баяндамасы ұсынылғанға дейін кез келген уақыт кезеңінде дау Тараптарының бірлескен сұрау салуы бойынша тоқтатылады. Бұл жағдайда дау Тараптары бұл туралы Төрелік топтың төрағасын бірлесіп хабардар етуге міндеттенеді, ал Бірлескен комитетке мұндай хабардар ету туралы хабарлануға тиіс.

12-бап

Төрелік топтың баяндамалары

1. Төрелік топтың баяндамалары дау Тараптары болмаған кезде жасалады және осы Келісімнің тиісті ережелеріне, өзіне ұсынылған құжаттарға және дау Тараптарының дәлелдеріне, сондай-ақ осы Қосымшаның 10-бабының 4-тармағына сәйкес берілген кез келген ақпаратқа және (немесе) консультацияларға негізделеді.

2. Төрелік топ өзінің бастапқы баяндамасын Төрелік топ құрылған күннен бастап тоқсан (90) күн немесе кейінге қалдыруға болмайтын, оның ішінде тез бұзылатын тауарларға қатысты жағдайларда алпыс (60) күн ішінде ұсынуға тиіс. Бастапқы баяндамада өзгелерден бөлек сипаттау бөлігі, сондай-ақ Төрелік топ анықтаған фактілер, тиісті ережелердің қолданылуы туралы мәліметтер, кез келген алынған деректердің басты негіздемесі, топтың ұсынымдары және оның тұжырымдары қамтылуға тиіс.

3. Төрелік топ осы баптың 2-тармағында көрсетілген мерзімде өзінің бастапқы баяндамасын ұсына алмайтындығы туралы қорытындыға келген айрықша мән-жайларда Төрелік топтың төрағасы дау Тараптарын кешіктіру себептері мен оның бастапқы баяндамасын ұсынудың болжамды мерзімі туралы жазбаша түрде хабардар етуге тиіс, ал Бірлескен комитетке мұндай хабардар ету туралы хабарлануға тиіс. Егер дау Тараптары өзгеше уағдаласпаса, кез келген кешіктіру отыз (30) күн кезеңінен аспайды.

4. Кез келген дау Тарапы, егер дау Тараптары өзгеше уағдаласпаса, Төрелік топтың бастапқы баяндамасы бойынша өзінің жазбаша түсініктемелерін оны алған күннен бастап он бес (15) күн ішінде ұсынуға құқылы. Өз кезегінде мұндай жазбаша түсініктемелерге екінші дау Тарапы оларды алған кезден бастап алты (6) күн ішінде түсініктеме беруі мүмкін. Егер түсініктемелер Тараптардың бірде-біреуінен келіп түспесе, бастапқы баяндама түпкілікті баяндама ретінде қаралуға тиіс.

5. Дау Тараптары бастапқы баяндама бойынша ұсынған кез келген жазбаша түсініктемелерді қарағаннан соң және кез келген қосымша тергеп-тексерулер жүргізгеннен кейін Төрелік топ дау Тараптарына, егер дау Тараптары өзгеше уағдаласпаса, бастапқы баяндама ұсынылған кезден бастап отыз (30) күн ішінде дау бойынша қаулы мен бастапқы шешім қамтылған өзінің түпкілікті баяндамасын беруге тиіс. Кейінге қалдыруға болмайтын, оның ішінде тез бұзылатын тауарларға қатысты жағдайларда, егер дау Тараптары өзгеше уағдаласпаса, Төрелік топ бастапқы баяндаманы ұсынған күннен бастап он бес (15) күн ішінде өзінің түпкілікті баяндамасын ұсыну үшін барлық күш-жігерін жұмсауға тиіс.

6. Егер Төрелік топ көрсетілген мерзімді сақтаудың мүмкін еместігі туралы қорытындыға келсе, Төрелік топтың төрағасы кешіктіру себептерін және Төрелік топ өзінің түпкілікті баяндамасын ұсынуды жоспарлап отырған күнді көрсете отырып, дау Тараптарын бұл туралы жазбаша түрде хабардар етуге тиіс. Төрелік топ кез келген мән-жайларда, өзінің түпкілікті баяндамасын Төрелік топ құрылған күннен бастап бір

жұз елу (150) күннен немесе кейінге қалдыруға болмайтын, оның ішінде тез бұзылатын тауарларға қатысты жағдайларда сексен (80) күннен кешіктірмей ұсынуға тиіс.

7. Егер Төрелік топ өзінің түпкілікті баяндамасында жауапкер Тараптың шарасы осы Келісімге сәйкес келмейді деп айқындалса, онда топ анықтаған фактілер және сәйкессіздікті жою туралы ұсынымы бар қаулы қамтылуға тиіс.

8. Дау Тараптары, егер дау Тараптарының бірде-біреуі қарсылық білдірмесе, дау Тараптары Төрелік топтың түпкілікі баяндамасын алған күннен бастап он бес (15) күн ішінде оны құпия ақпарат қорғалады деген шартпен жалпы жүрттың назарына жеткізуға тиіс. Бұл жағдайда түпкілікті баяндама дау Тараптарына баяндама ұсынылған күннен бастап жеті (7) күннен соң осы Келісімнің барлық Тараптарына да ұсынылуға тиіс.

9. Төрелік топтың шешімдері мен баяндамаларын Тараптар сөзсіз мойындауға тиіс. Олар жеке немесе занды тұлғаларға қатысты қандай да бір құқықтар немесе міндеттемелер жасамайды. Төрелік топтың қаулысы шағымдануға жатпайды.

13-бап

Нақтылауға сұрау салу

1. Түпкілікті баяндаманы алған күннен бастап он (10) күн ішінде дау Тарапы Төрелік топқа түпкілікті баяндамада келтірілген, дау Тарапы екіұшты деп есептейтін кез келген қорытындыларды немесе ұсынымдарды нақтылауға жазбаша сұрау салуды жіберуге құқылы. Төрелік топ осындай сұрау салуды алған күннен бастап он (10) күн ішінде сұрау салуға жауап беруге тиіс.

2. Осы баптың 1-тармағына сәйкес сұрау салуды жіберу Төрелік топтың өзге шешімі болмаса, осы Қосымшаның 14-бабында және 17-бабында аталған мерзімдерге ықпал етпеуге тиіс.

14-бап

Қаулыны орындау

1. Дау Тараптары негіzsіз кешіктірмей Төрелік топтың қаулысын сақтау үшін барлық қажетті шараларды қабылдауға тиіс.

2. Төрелік топтың түпкілікті баяндамасын алған күннен бастап отыз (30) күн ішінде жауапкер Тарап талап қоюшы Тарапты төмендегілер туралы:

(а) осы баптың 1-тармағында белгіленген міндеттемелерді сақтау мақсатында өзі қабылдауға ниет білдіріп отырган шаралар туралы; және

(б) Төрелік топтың түпкілікті қаулысын сақтау үшін қажетті мерзім туралы хабардар етуге тиіс.

Бірлескен комитетке мұндай хабардар ету туралы хабарлануға тиіс.

15-бап

Ақылға қонымды уақыт кезеңі

1. Төрелік топтың қаулысын дереу сақтау мүмкін болмаған жағдайда, дау Тараптары Төрелік топтың түпкілікті баяндамасын орындау үшін ақылға қонымды уақыт кезеңінің ұзақтығын келісу үшін қашақ-жігер жұмсауға тиіс.

2. Дау Тараптары осы Қосымшаның 14-бабының 2(б) тармағына сәйкес ақылға қонымды уақыт кезеңі бойынша ұғдаластыққа қол жеткізбеген жағдайда, кез келген дау Тарапы бастапқыда құрылған Төрелік топтан қаулыны сақтаудың ақылға қонымды уақыт кезеңінің ұзақтығын айқындауды жазбаша түрде сұратуға құқылы. Мұндай сұрау салу бір мезгілде екінші дау Тарапының назарына жеткізілуге тиіс, ал Бірлескен комитетке оның жіберілгені туралы хабарлануға тиіс. Төрелік топ ақылға қонымды уақыт кезеңінің ұзақтығын анықтап және осындау айқындау үшін негіздерді қамтитын өз шешімін дау Тараптарына тиісті сұрау салуды алған күннен бастап отыз (30) күн ішінде беруге тиіс.

3. Егер Төрелік топ осы баптың 2-тармағында белгіленген мерзімде ақылға қонымды уақыт кезеңінің ұзақтығын айқындаі алмайды деген қорытындыға келсе, ол дау Тараптарына мұндай шешім қабылдау үшін қажетті болжалды мерзіммен бірге кешіктіру себептері туралы жазбаша түрде хабарлауға тиіс. Кез келген кешіктіру, егер дау Тараптары өзгеше ұғдаласпаса, отыз (30) күннен аспауға тиіс.

4. Дау Тараптары кез келген уақыт кезеңінде Төрелік топтың түпкілікті баяндамасын орындау бойынша екі Тарапты да қанағаттандыратын шешімді іздестіруді жалғастыра алады.

5. Жауапкер Тарап осы Келісім бойынша өзінің міндеттемелерін сақтамауды жою және Төрелік топтың қаулысын сақтау үшін қабылданған кез келген шаралар туралы ақылға қонымды уақыт кезеңі аяқталғанға дейін кемінде отыз (30) күн бұрын талап қоюшы Тарапты жазбаша түрде хабардар етуге тиіс. Бірлескен комитетке мұндай хабардар ету туралы хабарлануға тиіс.

6. Дау Тараптары ақылға қонымды уақыт кезеңін ұзартуды келісуі мүмкін.

16-бап

Талаптарды сақтау

1. Дау Тараптары арасында Төрелік топтың түпкілікті баяндамасын сақтау үшін қабылданатын кез келген шараның сәйкестігіне қатысты келіспеушіліктер туындаған жағдайда, мүмкіндігінше дереу немесе осы Қосымшаның 15-бабына сәйкес айқындалған ақылға қонымды уақыт кезеңінде талап қоюшы Тарап бастапқыда құрылған Төрелік топтан осы мәселе бойынша шешімді жазбаша түрде сұратуға құқылы.

2. Осы Баптың 1-тармағына сәйкес сұрау салу Төрелік топқа төменде көрсетілген күндердің неғұрлым ертерегі басталғаннан кейін ғана жіберілуі мүмкін:

(а) осы Қосымшаның 15-бабына сәйкес айқындалған ақылға қонымды уақыт кезеңінің өткен күні; немесе

(б) жауапкер Тараптың осы Қосымшаның 14-бабының 1-тармағына сәйкес міндеттемені сақтау үшін жауапкер Тарап қабылдаған шаралардың сипаттамасын қамтитын, оның осындай міндеттемені сақтауы туралы хабарламаны талап қоюшы Тарапқа жіберген күні. Сұрау салуда даудың нысанасы болып табылатын нақты шараны айқындауға және мұндай шараның осы Келісімде көзделген ережелерді қалайша бұзатыны шағымның құқықтық негізін жеткілікті түрде дәл көрсетуге мүмкіндік беретін тәртіппен түсіндірілуге тиіс.

3. Төрелік топ:

(а) жауапкер Тарап қабылдаған кез келген имплементациялық әрекеттің нақты аспектілерін; және

(б) осы Қосымшаның 14-бабының 1-тармағына сәйкес жауапкер Тараптың міндеттемені сақтауын объективті бағалауды қоса алғанда, өзінің қарауына ұсынылған мәселеге объективті бағалау жүргізуге тиіс.

4. Төрелік топ өз шешімін дау Тараптарына осы баптың 1-тармағына сәйкес сұрау салуды алған күннен бастап отыз (30) күн ішінде ұсынуға тиіс. Баяндама Төрелік топтың шешімін және осындай шешім үшін негіздерді қамтуға тиіс.

5. Егер Төрелік топ баяндаманы осы баптың 4-тармағында белгіленген мерзімде ұсына алмайды деген қорытындыға келсе, ол дау Тараптарына мұндай баяндаманы ұсыну үшін қажетті болжамды мерзіммен бірге кешіктіру себептері туралы жазбаша түрде хабарлауға тиіс. Кез келген кешіктіру, егер дау Тараптары өзгеше уағдаласпаса, отыз (30) күннен аспайды.

6. Бастапқыда құрылған Төрелік топтың құрамындағы төрешілердің кез келгені қолжетімсіз болған жағдайда осы Қосымшаның 8-бабында сипатталған рәсімдер қолданылады.

17-бап

Сақтамау жағдайындағы уақытша шаралар

1. Егер жауапкер Тарап Төрелік топтың қаулысын сақтамаса, мүмкіндігінше дереу немесе осы Қосымшаның 15-бабына сәйкес айқындалатын ақылға қонымды уақыт кезеңінде немесе:

(а) осы Қосымшаның 14-бабында көрсетілген мерзімде немесе ақылға қонымды уақыт кезеңі өтетін күнге дейін сақтау мақсатында кез келген шараны қабылдау туралы хабарлама жібермесе;

(b) талап қоюшы Тарапты Төрелік топтың қаулысын сақтауды жоспарламайтыны жөнінде хабардар етсе; және (немесе)

(c) егер бастапқыда құрылған Төрелік топ жауапкер Тарап осы Қосымшаның 14-бабына сәйес Төрелік топтың қаулысын орындауды деген қорытындыға келсе,

жауапкер Тарап талап қоюшы Тараптың сұрау салуы бойынша өзара қолайлыша үақытша өтемақыны келісу мақсатында консультацияларды бастауға тиіс. Мұндай уағдаластыққа қол жеткізілмеген жағдайда сұрау салуды алған күннен бастап жиырма (20) күн ішінде талап қоюшы Тарап жауапкер Тарапты жазбаша хабардар еткеннен кейін жауапкер Тараптың мүддесі үшін осы Келісімге сәйкес берілетін басқаға берулердің немесе өзге де женілдіктердің қолданысын, бірақ Төрелік топ осы Келісімге сәйкес келмейді деп таныған баламалы шамада ғана тоқтата тұруға құқылы. Мұндай хабарлама осындай тоқтата тұру қүшіне енген күнге дейін кемінде отыз (30) күн бұрын жіберіледі. Бірлескен комитетке мұндай хабардар ету туралы хабарлануға тиіс.

2. Басқаға берулердің қайсысын тоқтата тұруды таңдаған кезде талап қоюшы Тарапқа бірінші кезекте осы Келісімге сәйкес ұсынылатын басқаға берулердің немесе өзге де міндеттемелердің қолданысын тоқтата тұруды, оның ішінде Төрелік топ осы Келісімге сәйкес келмейді деп таныған шара ықпал ететін сол секторда немесе секторларда қарастырған жөн. Егер талап қоюшы Тарап осы Келісімге сәйкес ұсынылатын басқаға берулердің немесе өзге де міндеттемелердің қолданысын тоқтата тұру көрсетілген секторда немесе секторларда іс жүзінде жүзеге асырылмайды немесе тиімсіз деп пайымдайтын болса, ол осы Келісімге сәйкес ұсынылатын басқаға берулердің немесе өзге де міндеттемелердің қолданысын басқа секторларда тоқтата тұруға құқылы.

3. Мұндай хабарламаны алған күннен бастап он бес (15) күн ішінде жауапкер Тарап бастапқыда құрылған Төрелік топтан осы Келісімге сәйкес ұсынылатын, талап қоюшы Тарап тоқтата тұруға ниеттенетін басқаға берулердің немесе өзге де женілдіктердің осы Келісімге сәйкес келмейді деп танылған шамаға бірдей екендігі туралы және болжалды тоқтата тұрудың осы Баптың 1 және 2-тармақтарына сәйкестігі туралы шешім қабылдауды сұратуға құқылы. Төрелік топтың қаулысы тиісті сұрау салуды алған күннен бастап отыз (30) күн ішінде ұсынылуға тиіс және оны Тараптар сөзсіз мойындаиды. Төрелік топ өз қаулысын ұсынғанға дейін женілдіктер тоқтата тұруға жатпайды.

4. Осы Келісімге сәйкес ұсынылатын басқаға берулердің немесе өзге де міндеттемелердің қолданысын тоқтата тұру үақытша негізде қолданылады және оны талап қоюшы Тарап:

(a) Төрелік топтың түпкілікті баяндамасын сақтау мақсатында қабылданған және осы Келісімде қамтылған ережелерге сәйкес келмейді деп танылған кез келген шара жауапкер Тараптың осындай ережелерді сақтауын қамтамасыз ету үшін кері қайтарылғанға немесе өзгерілгенге дейін;

(b) Төрелік топ қаулыны іске асыру жөніндегі шара осы Келісімнің шешімі мен ережелеріне сәйкес келеді деген қорытындыға келгенге дейін; немесе

(c) Тараптар дауды өзге тәртіппен реттегенге немесе өзара қолайлы шешімге келгенге дейін ғана пайдаланады.

5. Дау Тарапының сұрау салуы бойынша бастапқыда құрылған Төрелік топ осы Келісімге сәйкес ұсынылатын басқаға берулердің немесе өзге де міндеттемелердің қолданысы тоқтатыла түрғаннан кейін қабылданған іске асыру жөніндегі кез келген шаралардың өзінің түпкілікті баяндамасына сәйкес келетіндігі туралы және осында қаулылар аясында женілдіктердің қолданысын тоқтата түрудың күшін жою немесе өзгерту қажеттігі туралы шешім қабылдауға тиіс. Төрелік топтың қаулылары көрсетілген сұрау салуды алған күннен бастап отыз (30) күн ішінде қабылданады.

18-бап

Жалпы ережелер

Осы Қосымшага сәйкес жіберілетін барлық хабарламалар, сұрау салулар мен жауаптар жазбаша түрде жасалады.

19-бап

Өзара қолайлы шешім

1. Дау Тараптары осы Қосымшаның 3-бабында көзделген кез келген дау бойынша кез келген уақыт кезеңінде өзара қолайлы шешімге қол жеткізе алады.

2. Егер дауды Төрелік топтың қарауы барысында немесе медиация рәсімі шенберінде өзара қолайлы шешімге қол жеткізілген болса, дау Тараптары мұндай шешімді тиісінше Төрелік топ төрағасының немесе делдалдың назарына бірлесіп жеткізуге міндеттенеді, ал Бірлескен комитетке мұндай хабардар ету туралы хабарлануға тиіс. Мұндай хабарлама жіберілгеннен кейін Төрелік топ таратылады, ал медиация рәсімі тоқтатылады.

3. Әрбір Тарап келісілген мерзімдерде өзара қолайлы шешімді іске асыру үшін қажетті шаралар қабылдауға тиіс.

4. Шешімді іске асыратын Тарап келісілген мерзім өткеннен кешіктірмей екінші Тарапты өзара қолайлы шешімді іске асыру үшін өзі қабылдаған кез келген шара туралы жазбаша түрде хабардар етуге тиіс.

20-бап

Мерзімдер

Осы Қосымшада белгіленген барлық мерзімдер, кері жағдайлар туралы нұсқаулар болмаса, әрекет жасалғаннан немесе өздері қатысы бар факт орын алғаннан кейінгі (

хабархат, хабарлама, хабар немесе ұсыныс алынған) күннен бастап күнтізбелік күнмен есептеледі. Егер осындай мерзімнің соңғы күні адресат Тараптың мемлекетінде ресми мереке күніне немесе жұмыс істемейтін күнге тура келсе, мерзім осындай күннен кейінгі бірінші жұмыс күніне дейін ұзартылады. Кез келген мерзім ішінде болатын ресми мереке немесе жұмыс істемейтін күндер осындай мерзімнің есебіне енгізіледі.

Осы Қосымшада белгіленген кез келген мерзім дау Тараптарының өзара уағдаластығы бойынша өзгертулуда мүмкін.

Төрелік топ кез келген уақыт кезеңінде дау Тараптарына осындай ұсыныс үшін негіздерді корсете отырып, осы Қосымшада аталған мерзімді өзгертуді ұсынуға құқылы

21-бап

Сыйақылар мен шығыстар

1. Егер дау Тараптары өзгеше уағдаласпаса:

(а) әрбір дау Тарапы өзі тағайындаған төрешінің барлық шығысын, Төрелік топ немесе медиация ресімдеріне қатысадан туындаитын өз шығыстары мен сот шығыстарын өз мойнына алады; және

(б) Төрелік топ төрағасының, делдалдың шығыстары және Төрелік топта талқылаулар жүргізуге байланысты өзге де шығыстар дау Тараптары арасында тең үлеспен бөлінеді.

2. Дау Тарапының сұрау салуы бойынша Төрелік топ істің нақты мән-жайларын ескере отырып, осы баптың 1-тармағының б) тармақшасында аталған шығыстарды бөлу туралы шешім қабылдауға құқылы.

22-бап

Тілі

1. Осы Қосымша бойынша барлық талқылау ағылшын тілінде өтеді және жасалады.

2. Осы Қосымша бойынша талқылаулар шеңберінде пайдалану мақсатында ұсынылған кез келген құжат ағылшын тілінде жасалады. Егер кез келген құжаттың түпнұсқасы ағылшын тілінен өзгеше тілде жасалса, онда осындай құжатты ұсынатын дау Тарапы мұндай құжаттың ағылшын тіліне аудармасын ұсынуға тиіс.